

Het talent van Kunstbende

Onderzoeksrapport naar talentontwikkeling binnen het natraject van Kunstbende Drenthe

Dominique van Waesberge

Augustus 2014

Versie 2.0

Het talent van Kunstbende

Onderzoeksrapport naar talentontwikkeling binnen het natraject van Kunstbende Drenthe

Colofon

Auteur:	Dominique van Waesberge
Studentnummer:	147435
Docentbegeleider:	Mevrouw T. Stoer
Stagebegeleider:	Mevrouw P. Mulder
HBO instelling:	Stenden University Leeuwarden
Opleiding:	Leisure Management
Opdrachtgever:	Kunstbende Drenthe
Plaats en datum:	Groningen, 11 augustus 2014
Versie:	2.0

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport waar ik de studie Leisure Management aan Stenden Hogeschool Leeuwarden mee afrond. Het afstudeertraject, inclusief stage, heeft plaatsgevonden bij Kunstbende Drenthe in de periode van september 2013 tot en met juni 2014. Tijdens deze stage heb ik onderzoek gedaan naar het natraject van Kunstbende Drenthe. Het natraject van Kunstbende Drenthe staat in het teken van talentontwikkeling. Deze scriptie laat visies, wensen en verwachtingen samenkomen van deelnemers, winnaars, Kunstbende regio's en kunstencentra binnen de provincie Drenthe. Dit onderzoeksrapport bevat de bevindingen en aanbevelingen voor een eventuele implementatie.

Graag wil ik van de gelegenheid gebruik maken om mijn begeleiders vanuit Kunstbende Drenthe, Paula Mulder en Peter Scholing, te bedanken voor de begeleiding en de mogelijkheid om bij Kunstbende stage te lopen. Daarnaast dank ik ook mijn medestagiaires van Kunstbende Drenthe (Miranda, Rowin, Marijn en Arne), de Groningse stagiaires (Jeffrey en Iris) en Marije Wijma, de regiocoördinator van Kunstbende Groningen voor de gezelligheid, de hulp en de samenwerking.

Als laatste bedank ik graag mevrouw Stoer voor haar begeleiding vanuit Leisure Management, Stenden Hogeschool.

Afsluitend wens ik u veel plezier bij het lezen van dit onderzoeksrapport en ik hoop dat u na het lezen een duidelijk beeld heeft van het onderzoek dat is uitgevoerd en de daarbij behorende resultaten.

Groningen, 11 augustus 2014

Dominique van Waesberge

Samenvatting

Kunstbende is een jongerenorganisatie voor talentontwikkeling. Er zijn dertien regio's met ieder een eigen voorronde voor jongeren tussen de 13 en de 18 jaar. Winnaars van elke regio gaan door naar de landelijke finale in de Melkweg in Amsterdam. Elke discipline binnen kunst en cultuur is gedekt binnen de acht categorieën van Kunstbende; Dans, DJ, Expo, Fashion, Film & Animatie, Muziek, Taal en Theater & Performance.

Het traject dat iedere regio van Kunstbende ieder jaar doorloopt start bij het voortraject, dat staat in het teken van werving van nieuwe deelnemers en exposure van Kunstbende. Het tweede stadium is de voorronde zelf, de wedstrijd tussen alle deelnemers in hun eigen categorie. Daarna de landelijke finale, gevolgd door het natraject. Deze staat in het teken van talentontwikkeling van de winnaars. Hierin worden workshops, coaching, optredens en andere activiteiten geregeld voor de winnaars van alle categorieën. Dit laatste onderdeel in het traject van Kunstbende staat centraal in dit onderzoek, omdat dit gedeelte bij Kunstbende Drenthe in eerdere onderzoeken onderbelicht is gebleven.

Om dit traject te analyseren en te onderzoeken zijn er enquêtes uitgezet onder de deelnemers en de winnaars van Kunstbende Drenthe, zijn er vragenlijsten beantwoord door andere Kunstbenderegio's, Kunstbende Landelijk en twee kunstencentra in Drenthe. Het aantal respondenten bij de deelnemers was 47 en bij de winnaars 21 en van de regio's hebben 9 van de 13 meegewerkt.

De vraag die centraal staat in dit onderzoeksrapport is, vormt tevens de probleemstelling van het onderzoek, en luidt: *“Welke activiteiten moet Kunstbende Drenthe inzetten binnen talentontwikkeling in het natraject, om wensen en verwachtingen van deelnemers, winnaars en kunstencentra te realiseren?”*. Het doel dat hierbij voor ogen wordt gehouden, is als volgt: Het natraject van Kunstbende Drenthe in beeld brengen en aan de hand van wensen, behoeften en verwachtingen van de organisatie, deelnemers en winnaars het ideale beeld van het natraject schetsen voor eventuele veranderingen. Bij deze schets zijn realistisch, samenbrengen en behoud van eigen 'normen en waarden' de sleutelwoorden.

Naar aanleiding van de resultaten uit het onderzoek, de enquêtes en de vragenlijsten bleek onder andere dat het natraject van Kunstbende Drenthe vrij goed in elkaar zit. Toch zijn er altijd verbeterpunten, zo ook hier. De winnaars zijn leergierig en zien graag meer coaching en workshops in het natraject. Dit wordt ze nu niet altijd geboden. De verwachtingen van deelnemers komen eigenlijk overeen met de wensen van de winnaars. De deelnemers verwachten voornamelijk coaching en begeleiding, wat ook terugkomt in de wensen van de winnaars.

“Kunstbende is erg leerzaam
en goed voor mijn
ontwikkeling geweest.” – F.

Talentontwikkeling staat hoog in het vaandel bij Kunstbende en daarom zijn workshops en coaching erg belangrijk. Iedere regio heeft stimuleringsprijzen, begeleiding en podiumplekken als uitgangspunt. Dit sluit aan bij de visie van Kunstbende ten aanzien van talentontwikkeling. Deze visie is voor veel regio's het uitgangspunt van het natraject.

ICO en CQ, twee van de drie kunstencentra in Drenthe, vinden talentontwikkeling belangrijk op het gebied van kennismaking en oriëntatie. Maar ook de ontplooiing en ondersteuning van talent is van belang, hier dragen ze graag aan bij.

Kunstbende Drenthe is dus goed op weg, maar om het natraject nog verder te ontwikkelen en te verbeteren zijn aan de hand van de bevindingen een zestal aanbevelingen geformuleerd. Deze aanbevelingen zijn als volgt:

- Aanbeveling 1: Coaching en workshops voor iedere categorie
- Aanbeveling 2: Extra samenwerkingspartners zoeken voor gelijk natraject voor alle categorieën
- Aanbeveling 3: Intensieve(re) samenwerking met CQ
- Aanbeveling 4: Onderzoek doen bij Scala
- Aanbeveling 5: Het natraject is nagenoeg rond voordat de voorronde is geweest
- Aanbeveling 6: Meet het natraject aan andere provincies.

Met de uitvoering van één of meerdere aanbevelingen kan Kunstbende Drenthe nog mooiere activiteiten op de planken zetten voor haar deelnemers en winnaars.

Summary

Kunstbende is a youth organization for talent development for teenagers between 13 and 18 years. Freely translated, Kunstbende means art gang. Kunstbende has thirteen regions and each region has its own qualifying round, the region contest. The winners of each region get through to the nation finals in the Melkweg in Amsterdam. Each discipline within arts and culture is covered with the eight categories Kunstbende has. These categories are; Dance, DJ, Expo, Fashion, Film & Animation, Music, Language and Theatre & Performance.

The path that every Kunstbende region has to follow starts each year at the preliminary stage, which is characterized for recruiting new participants and for exposure towards Kunstbende. The second stage is the region contest itself, the contest between all the participants in their own category. The region contest flows into the national contest. And this is followed by the follow-up process. Talent development of the winners is the point of focus in this follow-up process. It offers workshops, coaching, performances and other activities for the winners of all categories. This last component is in the range of Kunstbende is central to this study, because this part has been neglected in previous studies of Kunstbende Drenthe.

To analyze and investigate this process surveys were conducted among the participants and the winners of Kunstbende Drenthe, and there were questionnaires answered by other Kunstbende regions, the national Kunstbende and two art centers in Drenthe.

The central question in this research report is also the question of the study: *“What activities should Kunstbende Drenthe implement, within talent development in the follow-up process, to realize wishes and expectations of participants, winners and the art centers?”*

The aim that was kept in mind is as follows: Imaging the follow-up process of Kunstbende Drenthe and sketch the ideal image on the follow-up process based on the wishes, the needs and the expectations of the organization, the participants and the winners. Keywords are: realistic, unite and retaining own norms and values.

The results of the research, surveys and questionnaires showed that the follow-up process of Kunstbende Drenthe is put together quite well. Yet there are always points of improvement, and that is also the case here. The winners are inquisitive and like to see more coaching and workshops in the follow-up process. Currently this is not always offered to all the categories. The expectations of participants are quite corresponding to the winners. Participants expect mainly coaching and guidance, which is also a thing something that comes back into the wishes of the winners.

Talent development has a high priority at Kunstbende and therefore workshops and coaching are very important. Each region has incentive prizes, guidance and podiums to perform as a starting point. This is consistent with the vision of Kunstbende regarding talent development.

ICO and CQ, two of the three art centers in Drenthe, find talent development also important regarding introduction and orientation, self-development and talent support as well.

Kunstbende Drenthe is on a right track towards good things, but to develop the follow-up process and enhance it, six recommendations are stated:

- Recommendation 1: Coaching and workshops for each category
- Recommendation 2: Find extra partners for an equal follow-up process for all categories.
- Recommendation 3: (More) Intensive cooperation with CQ
- Recommendation 4: Research at Scala
- Recommendation 5: The follow-up process is almost ready and clear before the region contest
- Recommendation 6: Measure the follow-up process to other provinces.

With the implementation of one or more recommendations Kunstbende Drenthe can create even nicer activities for her participants and winners.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	4
SUMMARY	6
LIJST VAN AFKORTINGEN/BEGRIPPEN	10
HOOFDSTUK 1 INLEIDING	11
1.1 KUNSTBENDE	12
1.2 NATRAJECT EN TALENTONTWIKKELING	12
1.3 AANLEIDING	13
1.4 KUNSTENCENTRA IN DRENTHE	13
1.5 DOEL	14
1.6 PROBLEEMSTELLING	14
1.7 ONDERZOEKSVRAGEN	14
HOOFDSTUK 2 METHODE	15
2.1 ONDERZOEKSMETHODE	15
2.2 ONDERZOEKSGROEP	17
2.3 CONCEPTUEEL MODEL	18
2.4 BETROUWBAARHEID EN VALIDITEIT	18
2.5 ONDERZOEKSINSTRUMENTEN	19
HOOFDSTUK 3 KUNSTBENDE	20
3.1 ACHTERGROND VAN DE ORGANISATIE	21
3.1.1 WAT IS KUNSTBENDE?	21
3.1.2 MISSIE, VISIE, DOELSTELLINGEN	22
3.1.3 KUNSTBENDE DRENTHE	23
3.2 TRAJECTEN VAN KUNSTBENDE	24
HOOFDSTUK 4 TALENTONTWIKKELING	26
4.1 TALENTONTWIKKELING ALGEMEEN	27
4.2 TALENTONTWIKKELING KUNSTBENDE (DRENTHE)	30

HOOFDSTUK 5 RESULTATEN	32
5.1 VISIES OP TALENTONTWIKKELING	33
5.1.1 ICO	33
5.1.2 CQ	34
5.1.3 LANDELIJK BUREAU KUNSTBENDE	35
5.1.4 REGIOKANTOREN	36
5.2 NATRAJECT BINNEN KUNSTBENDE	37
5.3 MENINGEN KUNSTBENDEWINNAARS	39
5.3.1 DANS	41
5.3.2 DJ	42
5.3.3 EXPO	42
5.3.4 FASHION	42
5.3.5 FILM & ANIMATIE	42
5.3.6 MUZIEK	43
5.3.7 TAAL	43
5.3.8 THEATER & PERFORMANCE	43
5.4 WENSEN EN VERWACHTINGEN TEN AANZIEN VAN HET NATRAJECT	44
5.5 SAMENKOMST VISIES EN VERWACHTINGEN	45
HOOFDSTUK 6 DEELNEMER PROFIEL	46
6.1 NOOR	47
6.2 BAS	47
6.3 LILY	47
6.4 ANNABEL	47
HOOFDSTUK 7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	49
7.1 CONCLUSIES	49
7.2 AANBEVELINGEN	50
REFLECTIE	52
LITERATUURLIJST	53
BIJLAGEN	54
BIJLAGE 1 OVERZICHT PERSOONLIJKE COMMUNICATIE KUNSTENCENTRA EN KB REGIO'S	54
BIJLAGE 2 ILLUSTRATIEVERANTWOORDING	55
BIJLAGE 3 LIJST VAN FIGUREN & TABELLEN	56
BIJLAGE 4 ENQUÊTES	57
ENQUÊTE WINNAARS	57
ENQUÊTE DEELNEMERS	59

BIJLAGE 5 VRAGENLIJSTEN	60
KUNSTENCENTRA	60
LANDELIJK BUREAU	63
REGIOKANTOREN KB	63
BIJLAGE 6 FORMAT COACHINGSGESPREK	67
BIJLAGE 7 WENSEN VAN KUNSTBENDEWINNAARS	68
BIJLAGE 8 ENQUÊTE UITSLAGEN DEELNEMERS PER CATEGORIE	69
BIJLAGE 9 ENQUÊTE UITSLAGEN WINNAARS PER CATEGORIE	83

Lijst van afkortingen/begrippen

Afkorting/begrip	Betekenis
<i>Categorie(ën)</i>	Kunstbende heeft 8 categorieën waar de deelnemers zich voor kunnen inschrijven. Dit zijn; Dans, DJ, Expo, Fashion, Film & Animatie, Muziek, Taal en Theater & Performance.
<i>CQ</i>	Centrum voor de Kunsten in Zuidoost-Drenthe.
<i>Deelnemer</i>	Iedereen die mee doet aan een act van de voorronde van Kunstbende.
<i>Discipline</i>	Zie: categorie.
<i>ICO</i>	Instituut voor Creatieve Ontwikkeling. Een centrum voor Kunst en Cultuur in de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden- Drenthe, Tynaarlo en Noordenveld.
<i>KB</i>	Kunstbende.
<i>KBD</i>	Kunstbende Drenthe.
<i>Natraject</i>	Het traject dat de winnaars van Kunstbende ingaan vanaf het moment dat ze de voorronde hebben gewonnen.
<i>Regio</i>	Er zijn 13 regiokantoren in Nederland. Iedere provincie heeft zijn eigen Kunstbende kantoor en Amsterdam heeft er zelf één. Vanuit deze kantoren wordt de regionale voorronde georganiseerd. Regio wordt soms ook als provincie benoemd.
<i>Winnaar</i>	De top 3 na de Drentse voorronde in alle acht de categorieën.

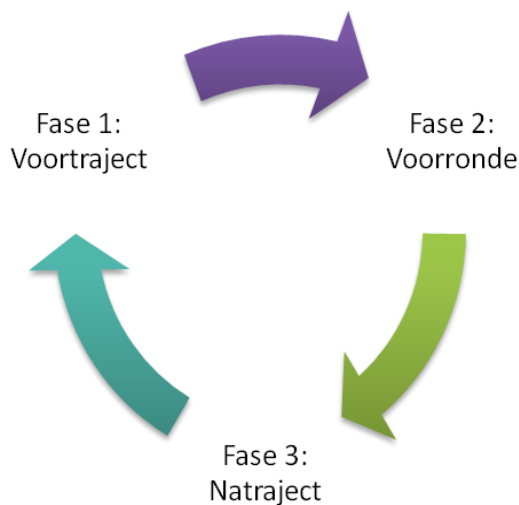

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Kunstbende

Kunstbende is een fenomeen onder jongeren in de kunst en cultuur wereld. Al bijna 25 jaar is Kunstbende een begrip in Nederland als het gaat om jongeren, ontwikkeling, talent en alle kunst en cultuur disciplines die er zijn. Kunstbende is een wedstrijd met acht categorieën in dertien regio's, dat uitmondt in een landelijke finale. De acht categorieën zijn; Dans, DJ, Expo, Fashion, Film & Animatie, Muziek, Taal en Theater & Performance. Jongeren tussen de 13 en de 18 jaar kunnen zich opgeven voor één of meerdere categorieën en hierbij hun eigen act en/of kunstwerk creëren die tijdens de regionale voorronde strijd tegen andere deelnemers in dezelfde categorie. Ieder jaar heeft Kunstbende een thema dat extra punten oplevert als het wordt verwerkt in de act of het kunstwerk.

Kunstbende heeft een traject dat bestaat uit drie fasen. Ieder jaar wordt hetzelfde traject doorlopen waardoor er een vicieuze cirkel ontstaat, deze is hieronder te zien.

Figuur 1: Kunstbende traject

Dit onderzoek is toegespitst op de laatste fase van het Kunstbende traject, namelijk het natraject. Er zijn in Nederland dertien regio's, iedere regio (provincie) heeft een eigen Kunstbende kantoor en Amsterdam heeft haar eigen kantoor. Iedere regio heeft zijn eigen traject, dat bestaat uit de bovenstaande drie fasen. In het natraject van Kunstbende wordt de landelijke finale gehouden, onder de winnaars van de acht categorieën van alle dertien regiokantoren.

1.2 Natraject en talentontwikkeling

Het natraject is de derde fase binnen het gehele traject van Kunstbende. Op het moment dat de winnaars van de voorronde (per regio) bekend zijn, gaan al deze winnaars het natraject in. Dit is een traject van coaching, optredens, workshops en andere stimuleringsactiviteiten.

Al deze aspecten dragen bij aan de talentontwikkeling van de winnaars. Talentontwikkeling heeft geen eenduidige definitie binnen de kunst en cultuur, maar er kan gesteld worden dat talentontwikkeling binnen de sector steeds belangrijker wordt. Er wordt vast gehouden aan een ontwikkelingspiramide met vier verschillende fasen. Startend met ontkieming, gevolgd door verkenning en verdieping om in de laatste fase de professionalisering te belichten (Windhorst & Van der Zant, 2013).

1.3 Aanleiding

De aanleiding van dit onderzoek is voortgekomen uit de vraag van Kunstbende Drenthe (KBD) en is ontstaan door eerder uitgevoerde onderzoeken. In eerdere onderzoeken bleef het natraject namelijk onderbelicht, deze stonden namelijk in teken van de binding en de werving van deelnemers en winnaars.

Kunstbende Drenthe wil het natraject in kaart hebben gebracht. Hoe moet het natraject worden ingevuld? Niet alleen vanuit het oogpunt van kunstencentra in Drenthe maar ook vanuit de winnaars en deelnemers van Kunstbende Drenthe.

Het onderzoek is gericht op talentontwikkeling binnen het natraject van KBD. Het is van belang dat winnaars en deelnemers Kunstbende Drenthe zien als meerwaarde om hun talent te ontwikkelen. De binding die hiermee met Kunstbende gecreëerd wordt, is van groot belang. Momenteel worden er workshops, masterclasses en optredens geregeld voor, in eerste instantie, de winnaars van KBD. Maar is dit wel wat de winnaars willen? Halen ze voordeel uit de workshops en staan ze hier voor open? Of gaat het hen enkel en alleen om optredens en podiumervaring?

Wat zijn de verwachtingen ten aanzien van het natraject op het moment dat een jongere zich inschrijft voor Kunstbende Drenthe? Het gevolg van een ander verwachtingspatroon (van de deelnemer) of andere wensen (van de winnaar) kan leiden tot eenmalige deelname. Een ander gevolg dat tevens een gevaar kan zijn voor KBD is dat de binding tussen de organisatie en de deelnemer minimaal is. Kunstbende wil jongeren een veilig platform bieden. De sociale binding die hierbij ontstaat tussen de Kunstbende regio en de deelnemer is van groot belang.

Voor dit onderzoek is het van belang om te kijken hoe het natraject nu vorm krijgt. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt waarbij wordt gekeken hoe het nu wordt gedaan en hoe regio's het graag (zouden) willen doen in de toekomst. Al deze factoren samen leiden uiteindelijk tot aanbevelingen voor Kunstbende Drenthe.

Het onderzoek dat is uitgevoerd valt binnen de kunst en cultuur sector en is voornamelijk interessant voor Kunstbende Drenthe zelf, dit maakt hen de belanghebbenden.

Met dit onderzoek is gekeken wat de wensen en verwachtingen zijn van deelnemers en winnaars en hoe KBD zo dicht mogelijk de deelnemers en winnaars tegemoet kan komen zonder te snijden in eigen missie, visie en doelstellingen van Kunstbende en de kunstencentra in Drenthe. Hiervoor is een behoeftenonderzoek onder de winnaars en deelnemers en is er onderzoek gedaan bij twee van de drie kunstencentra in Drenthe; ICO Centrum voor Kunst & Cultuur en CQ Centrum voor de Kunsten. Als het onderzoek is afgerond is duidelijk wat de deelnemers verwachten van het natraject als ze zouden winnen. Ten aanzien van de winnaars is duidelijk wat zij van het natraject vinden of hebben gevonden en wat er eventueel gemist is tijdens dit laatste deel van het Kunstbende traject.

1.4 Kunstencentra in Drenthe

In Drenthe zijn drie kunstencentra gevestigd. Het ICO, CQ en Scala. Aan dit onderzoek hebben alleen het ICO en CQ hun bijdrage geleverd.

1.4.1 ICO

Het ICO Centrum voor Kunst & Cultuur, hierna te noemen ICO, is gevestigd in Assen. Het ICO is een professionele organisatie gericht op kunsteducatie. Het werkgebied bestaat uit de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Noordenveld, Tynaarlo en Midden-Drenthe.

Met deze vijf gemeenten heeft het ICO een subsidierelatie. Kinderen en jongeren tot 21 jaar vallen onder de te subsidiëren groep. Het ICO richt zich op de markten Onderwijs en Amateurkunst. In samenwerking met (netwerk)partners (docenten, theaters, bibliotheken, musea etc.) zorgt zij voor de uitvoering van haar missie en visie. Missie: "Het ICO laat zoveel mogelijk mensen kunst ervaren, beoefenen en waarderen" (ICO, 2014). Visie: "Kunst en cultuur zijn van wezenlijk belang, zowel voor de ontwikkeling van ieder mens als voor de samenleving als geheel"(ICO, 2014).

1.4.2 CQ

CQ haar motto is: “Kunst doe je bij CQ!”. Het aanbod van CQ Centrum voor de Kunsten bestaat uit meer dan 150 cursussen binnen verschillende kunstdisciplines in de regio Zuidoost-Drenthe. CQ (2014) is gevestigd in de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden. Er is veel keuze om zelf kunst te beoefenen. Samenwerkingscontracten bestaan er tussen CQ en het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en binnen het sociaal cultureel werk. Ook de bibliotheek, het theater en overige kunstinstellingen werken nauw samen met CQ.

1.5 Doel

Het doel van het onderzoek luidt als volgt:

Het natraject van Kunstbende Drenthe in beeld brengen en aan de hand van wensen, behoeften en verwachtingen van de organisatie en de deelnemers en winnaars het ideale beeld van het natraject schetsen voor eventuele veranderingen. Bij deze schets zijn realistisch, behoud van eigen ‘normen en waarden’ en samenbrengen de sleutelwoorden.

1.6 Probleemstelling

De probleemstelling die de leidraad vormt in dit onderzoek is als volgt geformuleerd;

“Welke activiteiten moet Kunstbende Drenthe inzetten binnen talentontwikkeling in het natraject, om wensen en verwachtingen van deelnemers, winnaars en kunstencentra te realiseren?”.

Door middel van onderzoeksvragen wordt deze probleemstelling aan het eind beantwoord. De resultaten van het onderzoek leiden uiteindelijk naar aanbevelingen voor KBD.

1.7 Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen die de probleemstelling ondersteunen zijn als volgt;

1. Wat is de visie op talentontwikkeling van ICO, CQ, Kunstbende Landelijk en andere Kunstbende regio's?
2. Hoe wordt tot op heden het natraject van Kunstbende Drenthe vorm gegeven? En hoe geven andere Kunstbende regio's het natraject vorm?
3. Wat vinden winnaars van Kunstbende van het huidige natraject?
4. Hoe willen de deelnemers en winnaars het natraject ingevuld hebben, wat zijn de wensen en verwachtingen?
5. Hoe breng je de visies/verwachtingen van kunstencentra en winnaars samen?

Het eerstvolgende hoofdstuk beslaat de gebruikte methode van dit onderzoek. Het derde hoofdstuk bestaat uit achtergrond informatie over Kunstbende en Kunstbende Drenthe. Hoofdstuk vier staat in het teken van de literatuurstudie over talentontwikkeling om vervolgens in hoofdstuk vijf uit te monden in de resultaten van het onderzoek. Deze resultaten komen voornamelijk uit de online enquête onder deelnemers en winnaars. Het zesde hoofdstuk bestaat uit deelnemer profielen van Kunstbende Drenthe, deze geven de deelnemers een gezicht. Het zevende en tevens laatste hoofdstuk beslaat de conclusie van het onderzoek met de daarbij geformuleerde aanbevelingen voor Kunstbende Drenthe.

Hoofdstuk 2 Methode

Dit hoofdstuk staat in het teken van de gebruikte methoden voor dit onderzoek. In de eerste paragraaf is te lezen voor welke methoden van onderzoek is gekozen en waarom deze methoden zijn gebruikt. Als tweede komt de onderzoeksgroep aan bod. Het derde gedeelte staat in teken van het conceptueel model. In het laatste deel van dit hoofdstuk komt naar voren welke onderzoeksmethode is gebruikt bij welke onderzoeksvraag.

2.1 Onderzoeksmethode

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van zowel een kwalitatieve als kwantitatieve methode. Hier is voor gekozen om een zo breed mogelijk beeld te kunnen schetsen van de verschillende aspecten die in het onderzoek naar voren komen.

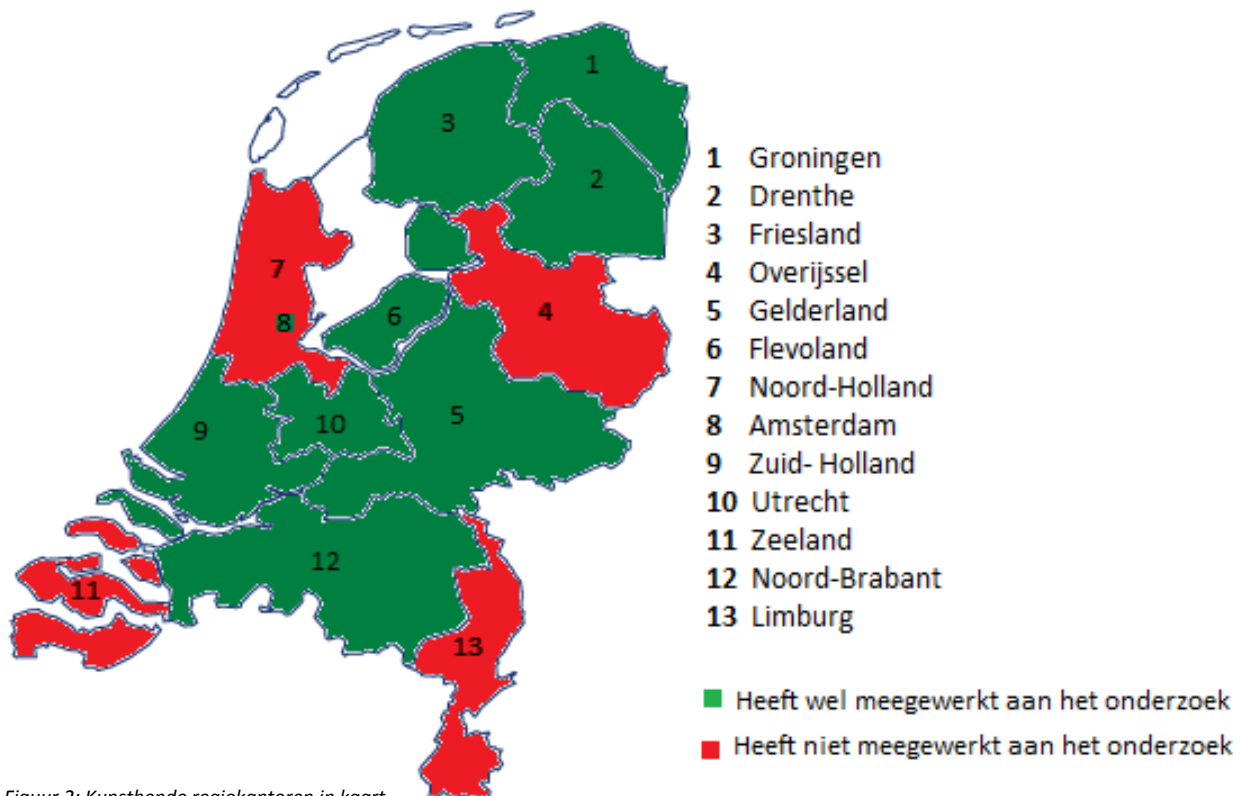
Het kwalitatieve onderzoek is uitgevoerd door middel van deskresearch. Het kwantitatieve onderzoek is uitgevoerd aan de hand van survey onderzoek. Dit survey onderzoek is middels een online enquête verspreid. Ferwerda (2006) stelt in *Rapporteren kun je leren* dat een globale indicatie gegeven kan worden met 20 tot 50 respondenten. Dit is uiteraard afhankelijk van de beoogde doelgroep. Het is van belang om een globaal beeld te krijgen van de ideeën, wensen en verwachtingen van de winnaars en deelnemers. In het geval van dit onderzoek is een globale indicatie dus voldoende en zijn er geen exacte cijfers nodig.

Er zijn twee verschillende doelgroepen te onderscheiden voor de online enquête, namelijk: deelnemers en winnaars. De groep deelnemers is hierbij vele malen groter dan die van de winnaars, dit zijn jaarlijks acht acts met een verschillend aantal deelnemers. Terwijl er rond de 150 à 200 deelnemers zijn per jaar. Voor de winnaars worden er minstens acht enquêtes afgenomen en bij de deelnemers minimaal 25 enquêtes. Het doel van deze enquêtes is om een beeld te krijgen van de wensen en verwachtingen van de deelnemers en winnaars ten aanzien van talentontwikkeling en het natraject van KBD.

Tijdens het gehele onderzoeksproces is continu deskresearch uitgevoerd. In eerste instantie is deskresearch gedaan om inzicht te krijgen in het uit te voeren onderzoek en om het vraagstuk te verkennen. Welke onderdelen zijn al onderzocht en hoe kan dit onderzoek aansluiten om al gedane onderzoeken. Bureau ART (Advies Research Training), Cultuurnetwerk en Kunstbende zijn onder andere gebruikt om het theoretisch kader af te bakenen. Bij Bureau ART is er onderzoek uitgevoerd naar talentontwikkeling door mevrouw Windhorst en de heer Van der Zant. Deze namen zullen vaker voorkomen in dit onderzoeksrapport.

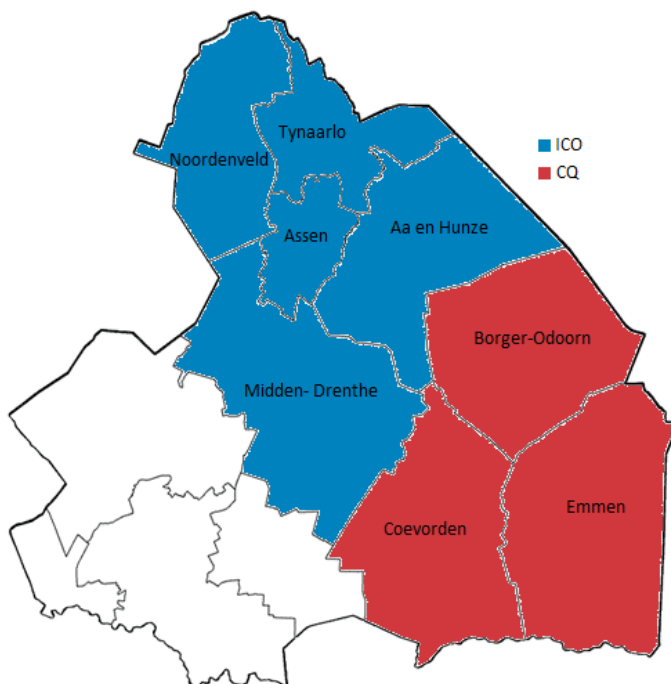
Daarnaast zijn gedurende het onderzoek verschillende waarnemingen geweest ten opzichte van de deelnemers. Met als centrale vraag: "Wie zijn de personen achter de deelnemers van Kunstbende?". Deze waarnemingen monden uit in verschillende deelnemer profielen, die te vinden zijn in hoofdstuk 6. Deze profielen hebben als functie een gezicht te geven aan de deelnemers en winnaars. Hoe staan ze in het leven en wat vinden ze belangrijk? Dit maakt het persoonlijk en op deze manier wordt er een duidelijk beeld geschetst over de persoonlijkheden die Kunstbende in huis heeft.

Om een beeld te krijgen wat de visie is van overige regio's ten aanzien van talentontwikkeling en hoe hun natraject er uit ziet is een vragenlijst opgesteld voor collega's in de rest van het land. Uit deze vragenlijst is een respons gekomen van 69,2%. Van de dertien aanwezige regio's hebben er negen wel meegewerkt en vier niet. Dit is te zien op onderstaande kaart, figuur 2. Hierbij is in één oogopslag duidelijk hoe de spreiding is en wie hebben meegewerkt aan dit onderzoek. Bijlage 1 geeft een overzicht van wanneer de persoonlijke communicatie over de vragenlijsten met de provincies heeft plaatsgevonden.

Figuur 2: Kunstbende regiokantoren in kaart.

Op de kaart hieronder (figuur 3) is te zien welk gebied bij welk kunstencentrum hoort. Door middel van een vragenlijst is er informatie vergaard over hoe ICO en CQ talentontwikkeling zien en hoe Kunstbende binnen dit plaatje past. Hiervoor zijn Monique Verheugt, manager activiteiten bij het ICO en Coen van Meerten, manager Kunst, Cultuur en Educatie bij CQ de informatieverschaffers geweest. In bijlage 1 is te zien wanneer dit is geweest.

Figuur 3: Kunstcentra Drenthe in kaart.

Er zijn drie kunstcentra in Drenthe; ICO, CQ en Scala. Dit onderzoek richt zich alleen op het werkgebied van ICO en CQ. De beperking tijdens dit onderzoek, was het verkrijgen van de respons, bij de winnaars, de deelnemers en bij kunstencentrum Scala. Uiteindelijk zijn de winnaars en de deelnemers bereid geweest om de enquêtes in te vullen, maar heeft Scala niet de tijd kunnen vinden om mee te werken aan dit onderzoek. Dit is jammer, omdat er zo een minder goede spreiding zichtbaar is binnen Drenthe, maar geen schande omdat het ICO en CQ concreet en duidelijk zijn geweest binnen hun bevindingen met oog op talentontwikkeling en Kunstbende.

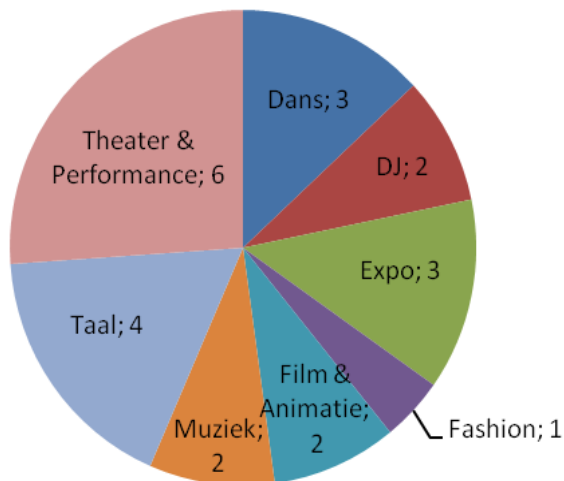
2.2 Onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep bestaat uit verschillende groepen. Er zijn twee online enquêtes uitgevoerd om een duidelijk beeld te krijgen van deelnemers (alle jongeren die hebben deelgenomen aan de Drentse voorronde) en winnaars (de top drie per categorie). Hierbij is de enquête voor de winnaars het belangrijkste, omdat zij het natraject daadwerkelijk meemaken. De enquête van deelnemers wordt voornamelijk gebruikt om te kijken wat de verwachtingen zijn als er nog niet gewonnen is.

Dit seizoen, 2013-2014, hebben er in totaal 83 acts met circa 220 deelnemers, deelgenomen aan de voorronde van Kunstbende Drenthe. Voor de enquête voor deelnemers is een respons geweest van 47 personen. Sommige respondenten hebben meegedaan in meerdere categorieën, waardoor er een hoger totaal aantal uit komt, dan er respondenten zijn. Respondent één heeft bijvoorbeeld meegedaan in de categorie Dans en Muziek. Het blijft dan één respondent, maar beide categorieën hebben er één op de teller bij.

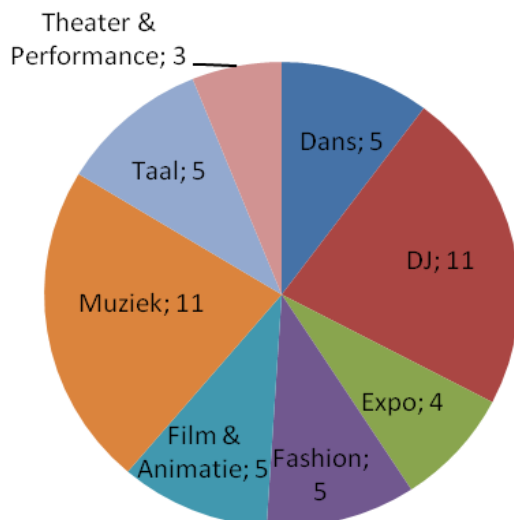
Zoals ieder jaar zijn er bij KBD acht 1e, 2e en 3e prijswinnaars uit de voorronde gekomen. Dit zijn in totaal rond de 40 jongeren. Hier is een respons uitgekomen van 21 personen, onder wie ook respondenten die in meerdere categorieën hebben meegedaan.

Voor beide onderdelen is het van belang om alle categorieën in de uitslag terug te kunnen lezen. In onderstaande diagrammen zijn de aantallen van respondenten per categorie weergegeven voor zowel de winnaars (figuur 4) als voor de deelnemers (figuur 5).

Figuur 4: Winnaars respondenten per categorie.

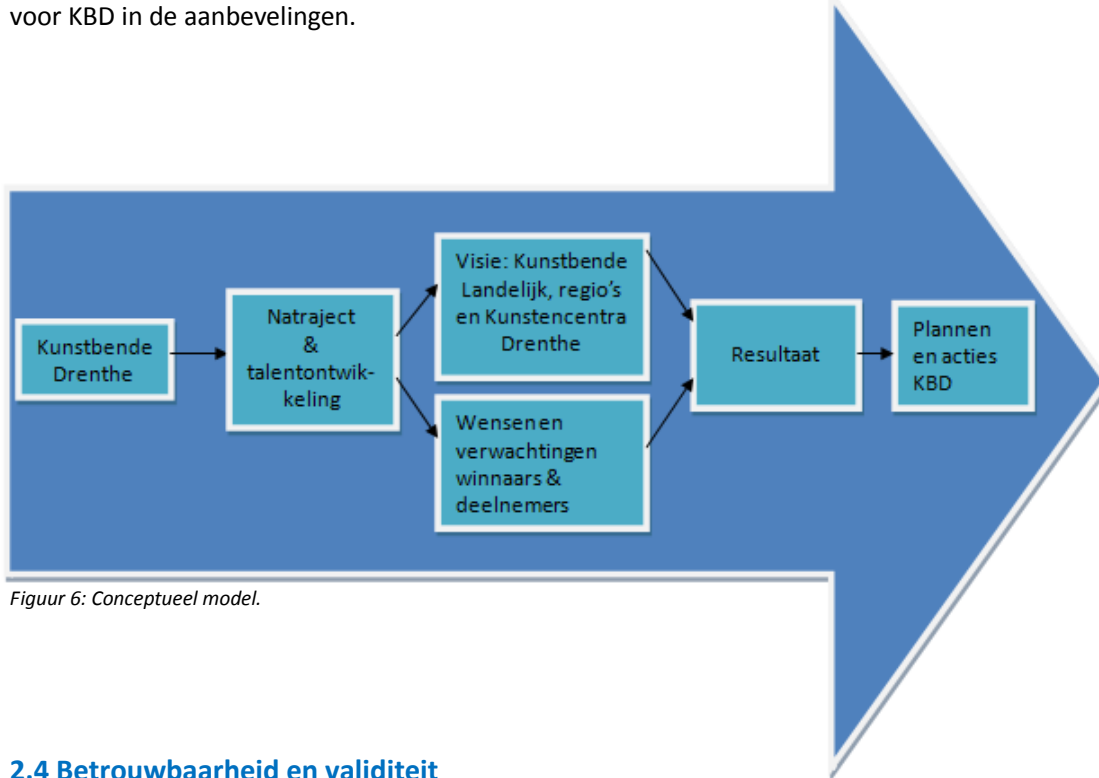
Voor de deelnemers komt dit neer op het volgende aantal respondenten per categorie:

Figuur 5: Respondenten deelnemers per categorie.

2.3 Conceptueel model

Hieronder is het conceptueel model uitgewerkt. Van de constatering van het probleem tot aan de aanbevelingen. Kunstbende Drenthe heeft voorafgaand aan het onderzoek aangegeven dat het natraject een gedeelte van KBD was dat nog niet was onderzocht. Hierop is een probleemstelling geformuleerd dat uitmondde in een onderzoek bij Kunstbende Landelijk en de regio's, de Kunstencentra in Drenthe en bij de winnaars en de deelnemers van KBD zelf. Het resultaat hiervan mondt uiteindelijk uit in plannen en acties voor KBD in de aanbevelingen.

Figuur 6: Conceptueel model.

2.4 Betrouwbaarheid en validiteit

Voor de betrouwbaarheid van het onderzoek, is het van groot belang om een zo puur mogelijk antwoord te krijgen op de gestelde vragen. Verhoeven (2010) stelt dat een onderzoek betrouwbaar is wanneer je dezelfde antwoorden krijgt bij herhaling van het onderzoek. Als dit onderzoek nogmaals uitgevoerd zou worden, zouden er dezelfde resultaten uitkomen, dat maakt dit onderzoek betrouwbaar.

De enquête is ingevuld door jongeren, over een onderwerp waar ze gemakkelijk over kunnen praten en oordelen. De respondenten, de jongeren, zijn hierdoor niet geneigd om een 'sociaal wenselijk antwoord' te geven. De echtheid en transparantie schijnen door in de gegeven antwoorden van de respondenten. Om deze betrouwbaarheid te tonen in dit onderzoek zijn in bijlage 8 en 9 de ingevulde enquêtes te lezen van de respondenten, zoals zij dat hebben ingevuld. De antwoorden zijn niet bewerkt, waardoor taalfouten en straattaal niet uitblijven in dit gedeelte van het onderzoek.

2.5 Onderzoeksinstrumenten

Veel onderdelen van dit onderzoek bestaan uit kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Om kort en schematisch te kunnen zien welke methode bij welke vraag is gebruikt is onderstaande tabel gemaakt.

Tabel 1 geeft weer per vraag welke methode daarbij is gebruikt, door middel van een blauw gekleurd vlak.

Deelvraag \ Methode	Methode	
	Kwalitatief onderzoek <i>Literatuuronderzoek</i>	Kwantitatief onderzoek <i>Enquête/vragenlijst</i>
1. Wat is de visie op talentontwikkeling van ICO, CQ, Kunstbende Landelijk en andere Kunstbende regio's?		
2. Hoe wordt tot op heden het natraject van Kunstbende Drenthe vorm gegeven? Hoe geven andere Kunstbende regio's het natraject vorm?		
3. Wat vinden winnaars van het huidige natraject?		
4. Hoe willen de deelnemers en winnaars het natraject ingevuld hebben, wat zijn de wensen en verwachtingen?		
6. Hoe breng je de visies/ verwachtingen van kunstencentra en winnaars samen?		

Tabel 1: Onderzoeksinstrumenten.

Hoofdstuk 3 Kunstbende

Na in de inleiding kort Kunstbende te hebben besproken wordt in dit hoofdstuk meer achtergrond informatie verstrekt over Kunstbende als organisatie. Haar ontstaan, de missie, visie en doelstellingen. Tevens worden de activiteiten van Kunstbende en Kunstbende Drenthe besproken.

3.1 Achtergrond van de organisatie

3.1.1 Wat is Kunstbende?

Eind jaren 80 publiceerde sociologe Mieke de Waal de resultaten van haar onderzoek naar cultuurparticipatie onder jongeren “Kunst, daar ga je toch niet heen?” (Kunstbende, 2013b). De uitkomst van dit onderzoek was dat er een grote kloof bleek te zijn tussen het culturele aanbod en de behoefte van jongeren aan kunst en cultuur. Er was nauwelijks sprake van aansluiting. Dit was voor toenmalige minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur reden om hier iets aan te doen. Samen met Candy Dulfer, Erik van der Hoff en André van der Louw is destijds een plan ontwikkeld. Op 1 januari 1991 was het een feit: Kunstbende was geboren!

Kunstbende is een jongerenorganisatie voor talentontwikkeling. Met als kern een landelijke wedstrijd in de kunst en cultuur voor alle jongeren tussen de leeftijd 13 en 18 jaar. Er wordt in elke provincie actief meegedaan door de deelnemers in iedere denkbare vorm van kunst en cultuur. Voor de deelnemers zijn acht categorieën geformuleerd, deze zijn als volgt:

- Dans; *je eigen choreografie op het podium*
- DJ; *alles wat achter de draaitafels gebeurt*
- Expo; *alles wat je zelf gemaakt hebt en in een ruimte kunt ophangen, neerleggen of neerzetten*
- Fashion: *een (mode)show waarin jij je eigengemaakte fashion laat zien*
- Film & Animatie; *je eigen film, animatie of video op projectiescherm*
- Muziek; *alles wat geluid maakt, zolang het zelfgemaakt, -bedacht en – gespeeld is*
- Taal; *alles wat je met woorden kan schrijven*
- Theater & Performance; *alles wat zich in een theater afspeelt.*

Deelnemers mogen per jaar in alle categorieën mee doen, maar niet twee keer in dezelfde categorie. Dit wil zeggen dat als een deelnemer een danser is als solist en in een dansgroep, hij dan moet kiezen tussen optreden met de groep of optreden in zijn eentje. Is hij een danser en kan hij ook goed tekenen, dan mag hij meedoen bij Expo en bij Dans. Het jaar erop mag de deelnemer zich wel weer inschrijven in categorieën waarin al eerder is meegestreden. Zolang de act of het kunstwerk zelfgemaakt en zelfbedacht is, zijn alle deelnemers welkom.

In 2014 wordt Kunstbende voor de 24^e keer georganiseerd. Ditmaal met het thema: “Wordt Vervolgd”. Ieder jaar wordt er een thema aan het Kunstbendeseizoen gekoppeld om de deelnemers een richtlijn te geven en ze out of the box te laten denken. Deelnemers zijn niet verplicht het thema op te nemen in hun act of kunstwerk, maar er worden extra jurypunten gegeven wanneer het thema terug te zien is.

Er zijn veel bekende artiesten die vroeger hebben meegedaan met Kunstbende, te noemen: Trijntje Oosterhuis, Jan Kooijman, Floris Bosveld, Jacqueline Govaert (Krezip), Claudia de Breij, Sanne Vogel en vele anderen (Kunstbende, 2013c).

3.1.2 Missie, visie, doelstellingen

Missie

De missie van Kunstbende (2013a) is om cultuurparticipatie én talentontwikkeling te bevorderen bij jongeren tussen de 13 en de 18 jaar. Dit wordt gedaan door een veilig en uitdagend platform te bieden, door jongeren te stimuleren om kunst zelf te maken en door verbinding te creëren met de culturele sector.

Visie

De visie van Kunstbende (2013a) luidt als volgt: *“Kunstbende levert een bijzondere bijdrage aan talentontwikkeling van jongeren in Nederland door mentorschap, het stimuleren van ondernemerschap, interdisciplinariteit en peer-2-peer verbinding als rode draad in het programma te hebben. Onze visie op talentontwikkeling helpt jongeren om succesvol aansluiting te laten maken naar (kunst)vakonderwijs en/of alternatieve vervolgtrajecten als bijvoorbeeld: een label, impresariaat, productiehuis, coachingstrajecten en uitgeverijen”.*

Kunstbende wil met een verscheidenheid aan projecten aansluiting vinden bij de leefwereld van hun doelgroep. De jongeren krijgen hierbij de mogelijkheid om zich te tonen aan publiek in een professionele omgeving. De projecten zijn bedoeld als en gericht op kennismaking, ontwikkeling en bekwaamheid van jong talent. In 2014 heeft Kunstbende haar visie uitgebreid en gespecificeerd. De vier sleutelwoorden waar Kunstbende mee geassocieerd wil worden zijn: ontdekking, ontmoeting, ontwikkeling en verbinding.

Ontdekking; ontdekken en ontdekt worden, dat is wat jongeren willen. Hoe is het om op een podium te staan? Hoe klinkt mijn verhaal als ik het voordraag? Hoe ziet mijn eigen gemaakte film er uit op het grote witte doek? Dat willen de jongeren weten en Kunstbende biedt hiervoor de voorzieningen, professionaliteit en de juiste sfeer die hiervoor nodig is. Bij de eerste stap over de drempel richting wellicht een professionele carrière binnen deze sector staat Kunstbende aan de zijde van de jongeren.

Ontmoeting; het ontmoeten van andere jongeren die ook geïnteresseerd zijn in cultuur, en dan met name dezelfde culturele voorkeur hebben, gebeurt bij Kunstbende. KB biedt een omgeving die professioneel is georganiseerd om dit soort ontmoetingen plaats te laten vinden.

Toch zijn het niet alleen ontmoetingen met geïnteresseerden van dezelfde stijl en/of discipline, waardoor jongeren ook een kijkje kunnen nemen in een andere stijl.

Ontwikkeling; jongeren zijn vaak overtuigd van dat ze talent hebben, maar ze weten vaak niet hoe die naar buiten gebracht kan worden. Jongeren willen zich blijven ontwikkelen, op allerlei fronten. Bij het concretiseren van vervolgstappen komt Kunstbende weer in beeld. Hieronder vallen het aanbieden van workshops, coaching, trainingen en eventuele verwijzingen naar andere organisaties die veel met dat specifieke soort talent werken.

Verbinding; het talentontwikkelingstraject dat Kunstbende biedt, verbindt jongeren. Het biedt de basis van de toekomst van deze jongeren in het artistieke wereldje. De verbinding wordt gelegd tussen de jongeren en met de kunst- en cultuursector. Het kan een stap zijn richting een professionele carrière.

“Toen ik 18 was heb ik de voorronde van Film & Animatie gewonnen. Nu ben ik een jaar geleden afgestudeerd als cameraman/filmmaker en heb ik mijn beroep er van kunnen maken! Kunstbende heeft daar een beetje aan bijgedragen ☺.” – R.

Doelstelling

Het hoofddoel van Kunstbende (2013b) is het jaarlijks organiseren van een creatieve landelijke talentontwikkelingwedstrijd, voor jongeren in de leeftijd van 13 tot en met 18 jaar met voorrondes in iedere provincie eindigend in een landelijke finale.

Doelen van KB zijn ook: het bieden van een professioneel podium, het bereiken van zoveel mogelijk jongeren die binnen het KB profiel passen en het stimuleren van deelnemers om het beste uit zichzelf en hun talent te halen.

Kunstbende (2014) heeft dit jaar een nieuw onderdeel toegevoegd aan bovenstaande doelstelling. KB is allesomvattend als het gaat om vormen van cultuur. Dit betekent dat een eigen visie gecreëerd kan worden door jongeren ten aanzien van cultuur. Het gaat verder dan alleen muziek en dans, waar het bij veel jongeren ophoudt. Kunstbende wil de deuren openen naar vormen van cultuur die minder bekend en mainstream zijn bij jongeren door ze meer te laten zien en beoefenen. Uiteraard blijft de aandacht voor muziek en dans ook aanwezig.

3.1.3 Kunstbende Drenthe

Kunstbende Drenthe is het regionale kantoor van Drenthe gevestigd in Assen. KBD doet meer dan alleen het organiseren van de regionale voorronde.

Voortraject

In het najaar wordt gestart met het voortraject. Dit is voornamelijk de werving van nieuwe deelnemers door middel van een scholentour en andere promotionele activiteiten en exposure van Kunstbende. Met de scholentour gaat KBD langs iedere geïnteresseerde middelbare school in de provincie. Hier wordt bekendheid gegeven aan Kunstbende door middel van een interessante presentatie in de klas of in de aula. Ook wordt bekendheid gegeven aan KBD door middel van internet. De Facebook-pagina van KBD is hierbij van groot belang. De eigen website, Twitter en Instagram zijn ook onderdelen van de promotie via internet.

In januari, februari en maart worden coachingsmomenten aangeboden voor de reeds ingeschreven deelnemers. Hiermee biedt KBD een feedback moment van professionals aan de deelnemers. Hier is veel vraag naar vanuit de deelnemers.

Voorronde

Ieder jaar wordt in maart of april de Drentse voorronde gehouden. Hier laten de deelnemers zien wat ze in huis hebben. Per categorie komt hier een top 3 uit, deze winnen stimuleringsprijzen, podiumplekken en begeleiding die onderdeel zijn van het natraject. Dit jaar was met ruim 80 deelnemende acts, circa 220 deelnemers en bijna 300 betalende bezoekers de 24^e editie van Drenthe een groot succes.

Natraject

Dit traject start direct na het winnen van de voorronde en staat in het teken van talentontwikkeling.

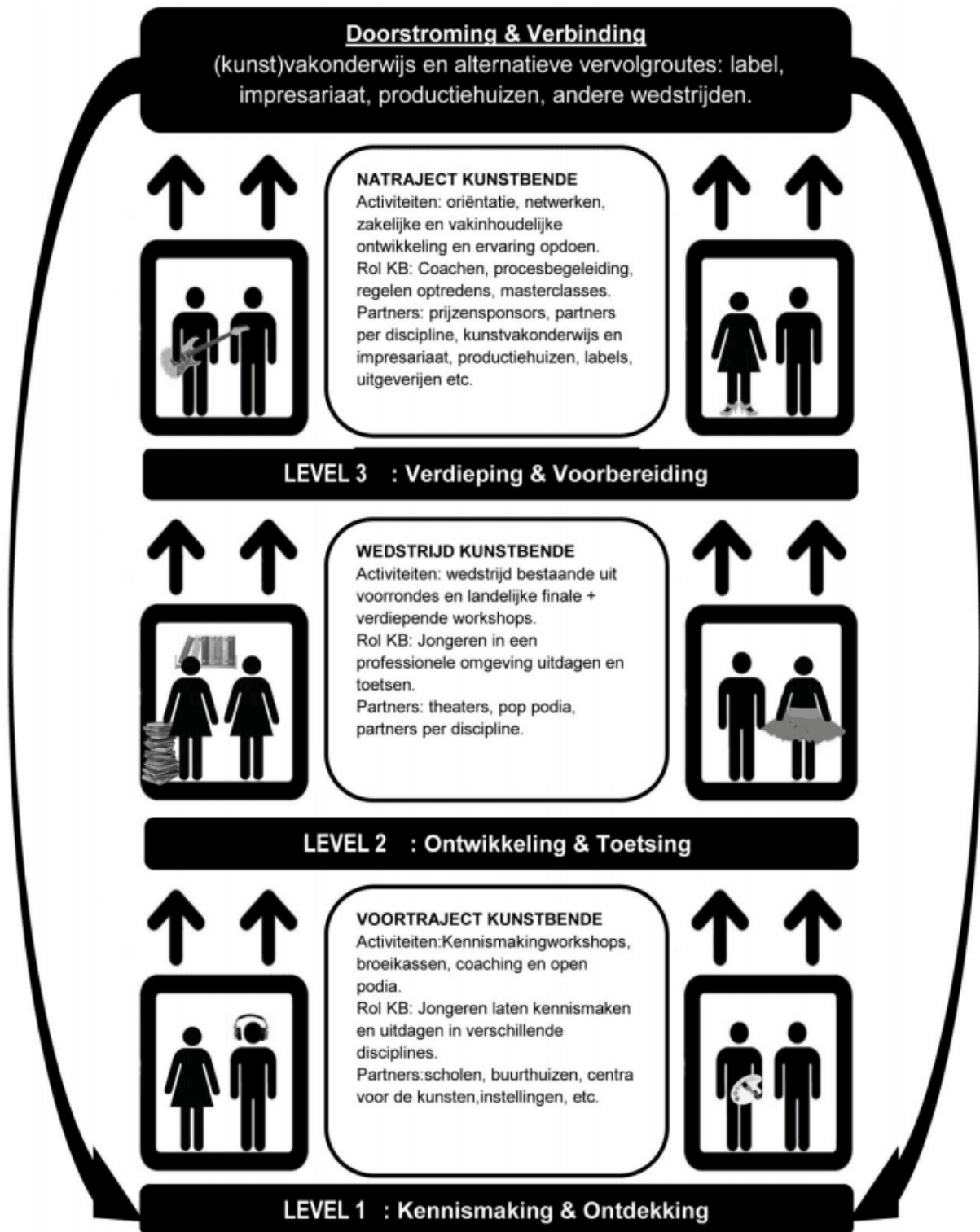
Om een duidelijk beeld te krijgen van wat Kunstbende Drenthe de verschillende categorieën biedt in het natraject is onderstaande tabel ontwikkeld.

Natraject Kunstbende Drenthe 2013/2014	Dans	DJ	Expo	Fashion	Film & Animatie	Muziek	Taal	Theater & Performance
Coaching	√	√	√	√	√	√	√	√
Workshops	√	√	-	-	√	-	-	√
Masterclasses	-	√	-	-	-	-	-	-
Podiumplekken/optredens	-	√	-	-	-	√	√	√
Expositie	-	-	√	√	√	-	-	-
Studiotijd	-	-	-	-	-	√	-	-

Tabel 2: Natraject KBD

3.2 Trajecten van Kunstbende

Een doel van Kunstbende is om de cultuurparticipatie onder jongeren te vergroten. Hierbij staat talentontwikkeling centraal. Kunstbende heeft hiervoor een traject ontwikkeld die start met een eerste kennismaking met Kunstbende en eindigt bij verdieping en doorstroming. In onderstaande afbeelding (figuur 7) staan de activiteiten per level uitgelegd in de Kunstbende lift (Kunstbende, 2013b).

Figuur 7: Kunstbende lift (Kunstbende, 2013b).

Level 1: Voortraject. Kennismaking en ontdekking

Laagdrempelige activiteiten staan centraal om jongeren gemakkelijk kennis te laten maken met Kunstbende. Werving wordt via verschillende kanalen uitgezet, onder andere via social media (Facebook, Twitter, Instagram) en de regionale website. Ook wordt de scholentour gestart, met een inspirerende presentatie gaan de regio's klassen langs of geven ze een presentatie in een aula. Alle relevante culturele instellingen binnen de provincie krijgen promotiepakketten toegestuurd bestaande uit posters en flyers.

Level 2: De wedstrijd. Ontwikkeling en toetsing

Jongeren worden uitgedaagd in een professionele omgeving om zelf iets te creëren. Deze creaties worden in wedstrijdvorm beoordeeld door een professionele jury. De winnaars van de regionale voorronde gaan door naar de landelijke finale in Amsterdam. Doordat ze zich binnen het wedstrijdelement kunnen meten aan andere jongeren is deze omgeving van een jongere bepalend in het maken van een vervolgstap binnen de kunst en cultuur. Ze worden door het wedstrijdelement sneller serieus genomen.

Bij de voorronde en de landelijke finale zijn een aantal elementen nog erg belangrijk; de locatie, de jury, presentatoren en vrijwilligers. Zonder vrijwilligers zou Kunstbende niet kunnen overleven.

Level 3: Natraject. Verdieping en voorbereiding

Het helpen van jongeren bij hun vervolgstap. Kunstbende vindt het belangrijk dat de Kunstbendetalenten zich ontwikkelen op gebied van oriëntatie, zakelijk ondernemen, vakinhoudelijk, netwerkverbreding en ervaring. Daarom biedt KB drie onderdelen, namelijk: stimuleringsprijzen, begeleiding en optredens. Dit draagt allemaal bij aan de talentontwikkeling van het individu (Kunstbende, 2013b).

Uiteindelijk mondt level drie uit in de doorstroming en de verbinding met het vakonderwijs of eventuele alternatieve vervolgroutes. Er zijn dus eigenlijk vier levels binnen de Kunstbende lift. Deze stappen worden ieder seizoen opnieuw herhaald door Kunstbende met (nieuwe) deelnemers en winnaars.

In het volgende hoofdstuk wordt talentontwikkeling onder de loep genomen. De talentontwikkeling in het algemeen en hoe Kunstbende (Drenthe) het inzet binnen het derde level van het natraject.

“Jullie geven elke deelnemer echt het gevoel dat ze iemand zijn en dat ze iets kunnen” – J.

Hoofdstuk 4 Talentontwikkeling

In dit hoofdstuk wordt het begrip talentontwikkeling onder de loep genomen, wat het begrip inhoudt en wat het betekent binnen Kunstbende en Kunstbende Drenthe.

4.1 Talentontwikkeling algemeen

Begrip

Talentontwikkeling wordt binnen verschillende gebieden gebruikt; de sectoren sport en onderwijs steken hier boven uit. Binnen de culturele sector is talentontwikkeling een groter omvattende term. Het aantal activiteiten binnen talentontwikkeling in de kunst en cultuur sector is enorm groot en het belang groeit. Talentontwikkeling wordt de laatste jaren door verschillende landelijke culturele instellingen gebruikt (Van der Zant, 2010). Een onderzoek van Bureau ART naar talentontwikkeling (2007) benoemt talentontwikkeling als activiteit met doel om talentvolle kunstbeoefenaars te ontdekken en hierbij ook te begeleiden naar een hoger niveau. Hiermee tonen zij aan dat het één van de doelstellingen van het beleid is om binnen verschillende kunstdisciplines talenten te ontdekken en te begeleiden naar een hoger niveau. Gottschalk (2005), een bureau voor cultureel advies, stelt dat talentontwikkeling een containerbegrip is, als het gaat om de kunst- en cultuursector. Omdat er een grote veelzijdigheid is binnen deze sector met topkunst, professionals, amateurkunst, verschillende subculturen en verschillende circuits, waaronder urban en de commerciële. Ieder circuit heeft zijn eigen opvattingen over talent.

Overheid

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap stimuleert talentontwikkeling. Door het sterken van productiehuisen, ondersteunen van testen in de podiumkunsten en een betere verbinding te creëren tussen kunstvakonderwijs en de beroepspraktijk, laten ze dit zien. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen toptalent en talent in brede zin. Laatst genoemde is bedoeld om alle kinderen een kans te geven om talenten te ontdekken op cultureel gebied en zich hierbinnen ook te ontplooien. Toptalent is voor een kleinere groep, een groep die potentie heeft om bij een (inter)nationale top te horen. Het is van belang dat deze talenten vanaf het begin goed begeleid worden (Van der Zant, 2010).

De Raad voor Cultuur benoemt in 2007 dat talentontwikkeling een hoge prioriteit heeft. Niet alleen kijkend naar de kenniseconomie van nu in combinatie met de creatieve industrie, het is hierbij ook van belang om de culturele burger de mogelijkheid te bieden om zichzelf te ontplooien en te uiten op dit gebied. Een kans om je creativiteit en authenticiteit te ontwikkelen verdient iedereen.

De Raad voor Cultuur vindt het essentieel dat de overheid niet alleen het officiële vakonderwijs financiert, maar ook andere soorten voorzieningen. Een levendige culturele sector komt tot stand door het ontdekken en ontwikkelen van talent. Binnen de amateurkunst ligt een grote 'kweekvijver' voor artistiek talent en daarom is het belangrijk om de voorzieningen hierbinnen laagdrempelig te houden. Peer education en peer coaching zijn belangrijke tools binnen gespecialiseerde instellingen voor talentontwikkeling. De Raad voor Cultuur benadrukt de mate van belang voor continuïteit in het onderwijs. Cultuurprofiel scholen met oog op talentontwikkeling kunnen hierbij een grote rol spelen (Raad voor Cultuur, 2007).

Ervaring

Van Hoorik (2011), van het Nederlands Jeugdinstituut, benoemt dat talentontwikkeling een benadering is waarbij de ontwikkeling van de jongeren wordt gestimuleerd door succesvolle ervaringen.

Talentontwikkeling benadrukt de activiteiten waar de jongeren mee scoren of erg goed in zijn. Het biedt jongeren de mogelijkheid om vaardigheden te ontwikkelen, waarbij er een bijdrage geleverd kan worden aan de maatschappij.

Fasen

Er zijn drie fasen binnen talentontwikkeling, waarbij de eerste twee worden meegenomen in het basisonderwijs. De eerste fase bestaat uit de kennismaking, het ontdekken van het talent. Fase twee is intensivering, het talent ontwikkelen. De derde en tevens laatste fase is de professionalisering, het komen tot prestaties (Hoogeveen, 2010). Deze drie fasen komen in grote mate overeen met die van Kunstbende die terug is te vinden in de Kunstbende lift (paragraaf 3.2).

Onderwijs

Het aantal uren dat op scholen besteed wordt aan kunst en cultuur is al jaren stabiel en constant. Het aantal vakdocenten (tekenen, muziek, drama en handvaardigheid) loopt daarentegen steeds meer terug. Waar eind jaren tachtig 60% van de basisscholen een vakdocent had voor kunstvakken is dat tegenwoordig een kleine 20%. Muziek en tekenen zijn van oudsher al onder de aandacht binnen het primair onderwijs. Zo is zingen sinds 1857 verplicht en sinds 1898 kwam daar tekenen bij als verplichting. In 1985 werd de Wet op het Basisonderwijs ingevoerd. Kleuteronderwijs en lager onderwijs werden binnen deze wet samengevoegd. Sinds de invoering van deze wet dienen scholen aandacht te besteden aan bevordering van taalgebruik maar belangrijker voor de kunst en cultuur aan tekenen, muziek, handvaardigheid en spel & beweging (Hoogeveen, 2010).

Nature of nurture

Een vraagstuk dat in meerdere onderzoeken terugkomt, is of talent is aangeboren of aangeleerd. Tijdens het onderzoek van Windhorst en Van der Zant (2013) is gevraagd aan de 400 deelnemende jongeren wat zij zelf vinden. Is talent nature of nurture? Is het natuurlijke aanleg of is het iets wat aangeleerd kan worden? 59% van de deelnemers vindt zichzelf een talent. Dertig procent vertelt dat ze het nog niet weten. De overige 11% vindt zichzelf dus geen talent. Binnen de 59% die aangeeft echt een talent te zijn geeft bijna 70% aan dat ze als jong kind al het specifieke talent hadden. Opvallend hierbij is dat talenten binnen de klassieke muziek aangeven het al als jong kind in de vingers hadden. Binnen de urban en de new arts wordt het talent vaker op latere leeftijd en buiten school ontdekt en ontwikkeld.

Talentontwikkelingspiramide

Windhorst en Van der Zant (2013) hebben een figuur ontwikkeld dat de talentontwikkeling niveaus/fases aangeeft, de talentontwikkelingspiramide. Hierbij is de eerste fase de ontkieming, de tweede fase de verkenning, in de derde fase is de verdieping zichtbaar en niveau vier staat in het teken van de professionalisering. De piramide is te zien in onderstaand figuur (figuur 8).

Niveau 4; professionalisering

Dit is het topniveau met de toptalenten. Opleidingsniveau is een academie. Ambitie: professional worden. (inter)Nationale carrière starten.

Niveau 3; verdieping

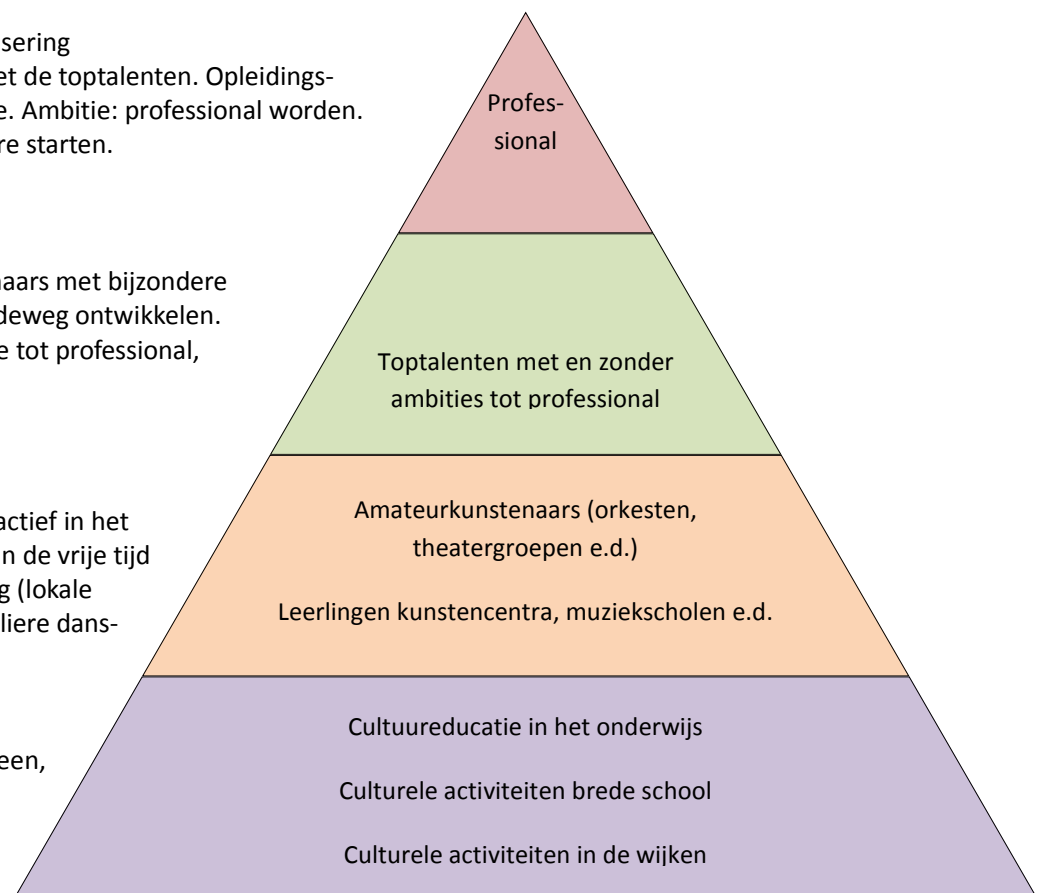
Jonge amateurkunstenaars met bijzondere talenten en deze gaandeweg ontwikkelen. Sommigen met ambitie tot professional, anderen (nog) niet.

Niveau 2; verkenning

Amateurkunstenaars, actief in het beoefenen van kunst. In de vrije tijd volgen ze een opleiding (lokale kunstencentra, particuliere dansschool etc.)

Niveau 1; ontkieming

Inwoners in het algemeen, vooral jongeren.

Figuur 8: Talentontwikkelingspiramide (Windhorst & van der Zant, 2013).

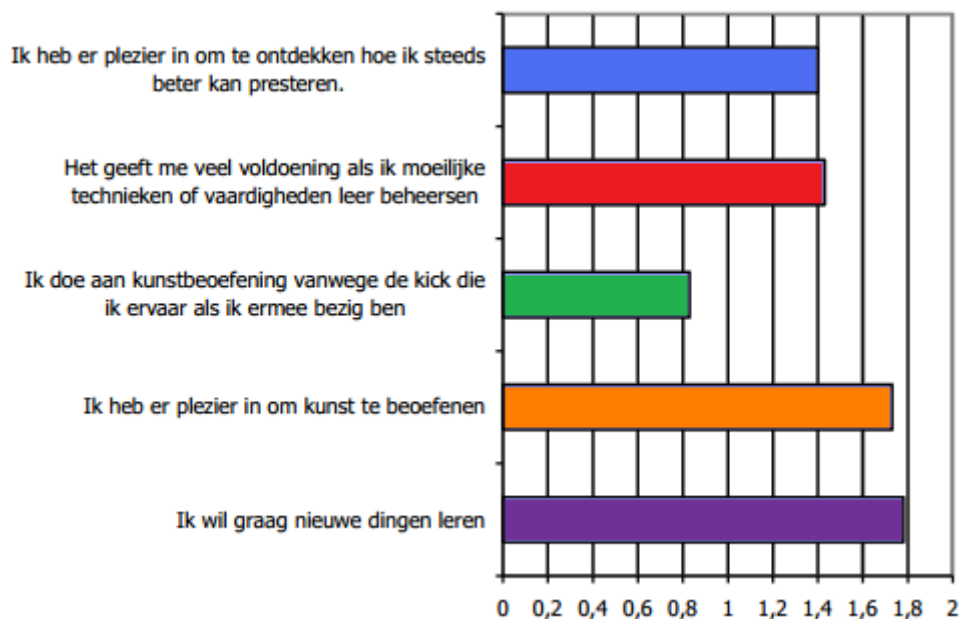

Tussen deze talentontwikkelingspiramide en de Kunstbende lift (paragraaf 3.2) zijn duidelijke overeenkomsten te zien. Het talent doorloopt verschillende stappen om uiteindelijk door te stromen in het vakonderwijs en het professionele gebied van de eigen kunstdiscipline. Bij de overgangen tussen verschillende fases en levels is begeleiding belangrijk. Er kan gezegd worden dat de ontwikkelingspiramide een methode is die op vele manieren terug komt binnen de kunst en cultuur sector en zeker als het gaat om talentontwikkeling.

Intrinsieke en extrinsieke motivatie

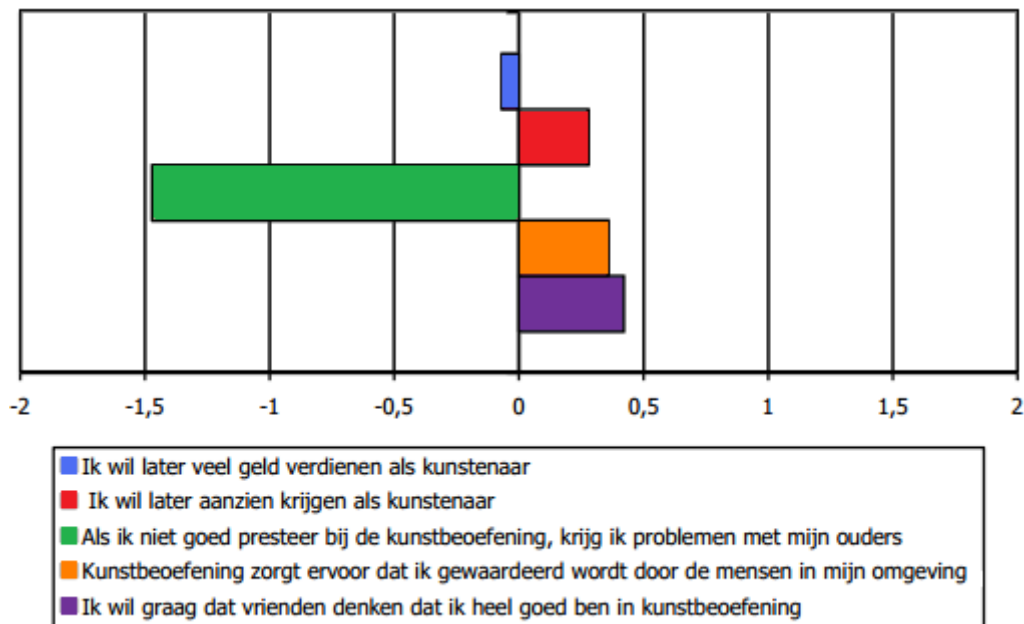
In het onderzoek van Windhorst & Van der Zant (2013) is gekeken naar de motivatie van de ondervraagden. Hierbinnen wordt onderscheid gemaakt tussen intrinsieke en extrinsieke motivatie. Intrinsieke motivatie is als de uitvoering van de activiteit zelf voldoening geeft aan de uitvoerende. Dus niet de consequenties of het resultaat hiervan, maar puur het uitoefenen. Extrinsieke motivatie is als het resultaat van de activiteit de belangrijkste factor is (Beunders & Boers, 2007).

Uit het onderzoek (van Windhorst & Van der Zant) blijkt dat de intrinsieke motivatie goed scoort. Het plezier hebben in een kunst beoefenen en graag nieuwe dingen willen leren staan bovenaan het lijstje van de jongeren. Gevolgd door het leren beheersen van moeilijke technieken en/of vaardigheden en het plezier hebben in het ontdekken van betere prestaties. De hekkensluiter is de kick die ervaren wordt tijdens het beoefenen van kunst, maar ook deze heeft een goede score. Er werd de respondenten gevraagd om -2 aan te geven als ze het er helemaal mee oneens waren, een beetje mee oneens een -1, ik weet het niet een 0, een beetje mee eens +1 en helemaal mee eens een +2. Dit geeft onderstaande grafiek (figuur 9), waarbij n = 232.

Figuur 9: Scores op intrinsieke motivatie (Windhorst & Van der Zant, 2013).

De extrinsieke motivatie blijkt een stuk lager te scoren dan de intrinsieke. De grootste extrinsieke motivator voor deze jongeren is de mening en waardering van vrienden en de directe omgeving, maar zelfs deze factor scoort laag. Het aanzien dat op latere leeftijd verkregen wordt als kunstenaar is de volgende factor op de scorelijst. Het geld verdienen of problemen met ouders door slechte prestaties spelen helemaal geen rol als extrinsieke motivator. De puntenschaal werkt hetzelfde als bij de intrinsieke motivatie, van -2 naar +2. Voor de extrinsieke motivatie geeft dat de volgende grafiek, figuur 10, waarbij n = 232.

Figuur 10: Scores op extrinsieke motivatie (Windhorst & Van der Zant, 2013).

De vraag wat ze het meest zou helpen met het verder te ontwikkelen van het talent wordt als antwoord workshops en masterclasses genoemd met 70%. Podiumervaring wordt ook als belangrijk gezien met 54%. Oefenruimtes is de derde grootste groep met 22%. Andere mogelijkheden zijn een beter instrument, feedback, begeleiding, netwerken, stages en meeloopmogelijkheden (Windhorst & Van der Zant, 2013). Aan het eind van dit onderzoek blijkt of deze antwoorden (voor een deel) overeen komen met de antwoorden van de respondenten vanuit Kunstbende.

Conclusie

Er kan geconcludeerd worden dat de inhoud van talentontwikkeling binnen de kunst- en cultuursector afhankelijk is van welke activiteit er wordt beoefend en op welk niveau er geopereerd wordt.

4.2 Talentontwikkeling Kunstbende (Drenthe)

Talentontwikkeling is een fenomeen binnen Kunstbende (2013b) waar sinds een aantal jaar veel aandacht wordt besteed en dat is ontstaan uit een toenemende vraag vanuit de deelnemers. Ze wilden zich, naast de wedstrijd zelf, verder ontwikkelen. Kunstbende is daarom in 2009 begonnen met een brug- en makelfunctie. Jongeren maken door deze brug- en makelfunctie een steeds succesvollere aansluiting naar vervolgtrajecten, zoals naar het kunstvakonderwijs. Kunstbende is hierbij de schakel in de talentontwikkeling van jongeren binnen het culturele veld. Met verschillende activiteiten levert KB met deze functie een grote bijdrage aan de cultuurparticipatie onder jongeren binnen Nederland. De structuur en het grote netwerk van Kunstbende maakt dat veel mogelijkheden gecreëerd worden binnen de ontwikkeling. KB blijft met het werkveld continu zoeken naar nieuwe mogelijkheden of vernieuwing binnen bestaande ontwikkelingstrajecten. Zo blijven deze trajecten altijd aansluiten bij de behoeften van de doelgroep met betrekking tot ontwikkeling.

Samenwerkende partners

Kunstbende (2013a) heeft een grote kring van samenwerkende partners. ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten is daar één van. Het accent bij de samenwerking met ArtEZ ligt op talentontwikkeling om, zoals gezegd, de aansluiting met het kunstvakonderwijs te verbeteren. Niet alleen aansluiting met het kunstvak onderwijs wordt gestimuleerd door middel van talentontwikkeling, ook 'alternatieve' vervolgtrajecten zijn interessant, te noemen; labels, impresariaten, uitgeverijen en ander soort coachingstrajecten.

Per categorie zijn ook landelijke partners verbonden. Zij nemen de landelijke winnaars mee in verschillende trajecten, bieden ze workshops of helpen ze verder met hun ontwikkeling. De landelijke partners zijn hieronder per categorie weergegeven.

	Dans	Holland Dance
	DJ	Nachtlab & Dance tunes
	Expo	Stedelijk Museum & Blikopeners
	Fashion	Bas Kusters Studio, World Fashion Center & Bernia Naaimachines
	Film & Animatie	EYE instituut
	Muziek	Grote Prijs van Nederland & MCN
	Theater & Performance	Toneelgroep Amsterdam & Amsterdam Kleinkunstfestival (alleen theater)

Talentontwikkeling bij Kunstbende is veelzijdig en van groot belang, zoals de missie ook omschrijft. Het bieden van een professioneel podium in een veilige omgeving is waar Kunstbende voor staat. KBD heeft een netwerk opgebouwd met kunstencentra en andere samenwerkende partners. Deze wordt gebruikt en ingezet om de jongeren te ondersteunen en helpen binnen talentontwikkeling. Samen met onder andere docenten van de kunstencentra en zzp'ers worden masterclasses, coaching en gesprekken georganiseerd. Zij vormen voor KBD een groot deel van het natraject. Voor een duidelijke weergave van dit natraject, zie tabel 2 in paragraaf 3.1.3.

Samenwerking

Kunstbende Drenthe werkt veel samen met Kunstbende Groningen. Beide provincies stellen individuele coaching programma's op, maar werken hierbij nauw samen. Voorbeelden hiervan zijn workshops of masterclasses van professionals uit het werkveld. Met DJ Michel Hartog, Loesje en het kunstenaarsduo Mildred & George wordt al sinds jaar en dag samengewerkt. Peergroup verzorgt een theaterworkshop of weekend en ook Floris Bosveld (winnaar So You Think You Can Dance 2010) heeft de verzorging van workshops op zijn naam staan.

Participatie

Verschillende subsidies uit de provincie zorgen ervoor dat het talentontwikkelingstraject van KBD ook daadwerkelijk kan bestaan. Hiermee zorgt KBD voor een groot bereik onder jongeren. Het gevolg hiervan is dat veel jongeren mee gaan participeren in de culturele sector (Kunstbende Drenthe, 2013).

"Kunstbende doet er alles aan om je actief te houden in je kunstdiscipline." – A.

Talentontwikkeling binnen kunstencentra in Drenthe, Kunstbende landelijk en de Kunstbende regio's wordt behandeld in het volgende hoofdstuk. Dit zijn de resultaten van de enquêtes en de vragenlijsten die zijn uitgevoerd voor dit onderzoek.

Hoofdstuk 5 Resultaten

Dit hoofdstuk is de kern van het onderzoeksrapport. De resultaten worden objectief en onafhankelijk in beeld gebracht. Deze resultaten geven antwoord op vooraf gestelde onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen vormen de paragrafen van dit hoofdstuk, deze worden steeds inleidend aan de paragraaf benoemd. De ingevulde vragenlijsten en enquêtes zijn te vinden in bijlage 5, 8 en 9.

5.1 Visies op talentontwikkeling

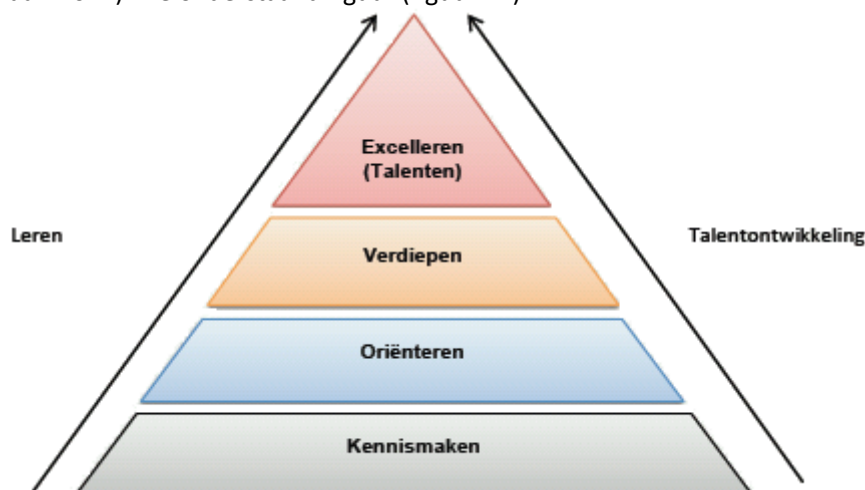
In deze paragraaf wordt onderzoeksvraag één behandeld: “Wat is de visie op talentontwikkeling van het ICO, CQ, Kunstbende Landelijk en andere Kunstbende regio’s?”

De sub paragrafen geven de resultaten van elke organisatie weer. De resultaten van deze onderzoeksvraag komen uit vragenlijsten die zijn verspreid onder de kunstencentra en de Kunstbende regio’s. Deze vragenlijsten zijn te vinden in bijlage 5.

5.1.1 ICO

Talentontwikkeling voor het ICO

“Talentontwikkeling bestaat uit twee onderdelen; het ontdekken van talenten en de ontwikkeling van toptalent”, aldus Monique Verheugt, manager activiteiten binnen het ICO. Talentontwikkeling levert een bijdrage aan de ontwikkeling van samenwerken, creativiteit, communiceren, probleemoplossend vermogen, kritisch denken en sociale en culturele vaardigheden. Het ICO vindt het belangrijk dat de talenten van het kind worden ontwikkeld. Ze zet hierbij niet alleen in op de kunstatenten en hanteert een piramide met betrekking tot talentontwikkeling en leren (M. Verheugt, persoonlijke communicatie, 24 januari 2014). Zie onderstaand figuur (figuur 11).

Figuur 11: Ontwikkelingspiramide (ICO, 2014).

Kijkend naar dit figuur zijn overeenkomsten te zien met de Kunstbende lift en de ontwikkelingspiramide die gevormd is door Windhorst & Van der Zant. Er zijn duidelijke fasen zichtbaar die bij elk figuur naar voren komt. Kijkend naar het natraject van Kunstbende zitten de winnaars in de derde fase van de ontwikkelingspiramide van het ICO, in niveau 3 van de piramide van Windhorst & van der Zant en ook bij de Kunstbende lift zitten ze in level 3. Dit leidt allemaal naar de verdiepfase. Het zijn talenten met of zonder ambitie tot professional. De winnaars wordt in ieder geval een aantal handvatten aangereikt waarmee ze verder kunnen komen met hun talent waar ze zonder Kunstbende niet altijd zouden komen.

Het ontwikkelen van talent resulteert in zelfvertrouwen, reflecterend vermogen en een zelfstandige en onderzoekende houding. Verheugt (persoonlijke communicatie, 24 januari 2014) stelt dat talentontwikkeling begint binnen het reguliere onderwijs, de kennismakingsschakel binnen de piramide. Het belang van een beleidsplan ten aanzien van cultuuronderwijs is daarom belangrijk voor scholen. Binnen deze beleidsplannen moeten binnen- en buitenschoolse leerlijnen horizontaal en verticaal uiteraard in zijn opgenomen (oriëntatieschakel van de piramide).

Door middel van deze beleidsplannen wordt cultuuronderwijs een vast onderdeel binnen het curriculum van elke school. Een goede organisatie omtrent de samenwerking en aansluiting met de (kunst en culturele) omgeving is een pre. Dit is de derde schakel van de piramide, de verdieping. Er is maar een klein percentage talenten dat de vierde schakel van de piramide behaalt, het excelleren. Voor het percentage dat deze schakel wel haalt, is een goede en professionele begeleiding van groot belang. Hiermee vinden ze de juiste aansluiting naar de (kunst)vakopleidingen.

Het ICO vindt talentontwikkeling belangrijk op gebied van kennismaking en de oriëntatie, maar ook op gebied van de ondersteuning van toptalent(en). Om deze talenten goed voor te bereiden op de toekomst hebben culturele organisaties de plicht hen zo optimaal mogelijk te begeleiden en te zorgen voor een goede aansluiting op het (kunst)vakonderwijs. Het ICO beperkt zich niet tot haar werkgebied, maar wil graag op provinciaal niveau krachten bundelen voor deze talenten.

Hiermee bereikt het ICO binnen haar gemeenten nagenoeg alle kinderen en jongeren en biedt hiervoor kunst- en cultuureducatie dat aansluit bij de leergebieden en kerndoelen van het onderwijs. De basis wordt gelegd met kennismaking en oriëntatie. Aansluitend hierop zijn de brede school en naschoolse activiteiten. Bij het ICO zijn er voor jongeren die hun talent verder willen ontwikkelen verschillende mogelijkheden. Kunstbende en de talentenklas voor muziek zijn daar voorbeelden van. Daarnaast is er een breed netwerk met samenwerkingsverbanden met theater- en dansscholen aanwezig. De talentenklas voor muzikaal toptalent biedt kinderen extra (theorie) lessen, extra lestijd en de mogelijkheid om podiumervaring op te doen. Ook staat het ICO voor deze kinderen in verbinding met het Prins Claus Conservatorium (M. Verheugt, persoonlijke communicatie, 24 januari 2014).

Talentontwikkeling met oog op Kunstbende

KBD is de laatste jaren een uitstekend platform gebleken om talentvolle jongeren te ontdekken, stimuleren en te laten groeien. Samenwerkingsverbanden tussen KBD en scholen, theaters en kunstcentra zijn opgezet en bleken een uitkomst. Door deze samenwerking is het draagvlak voor talentontwikkeling vergroot en hiermee de drempel om mee te doen aan Kunstbende verlaagd. Om talentontwikkeling nog meer te versterken organiseert KBD activiteiten met, voor en door scholen, kunstcentra, theaters, festivals, evenementen en ga zo maar door. Doordat de financiële stand van zaken steeds minder wordt, is het van belang om deze partners te blijven opzoeken.

Dit jaar (2013/2014) is contact gelegd met Duitsland om een samenwerkingsverband aan te gaan voor een project in 2015. Culturen, visies en regio's worden nog meer met elkaar verbonden en worden de jongeren die mee doen nog meer uitgedaagd (M. Verheugt, persoonlijke communicatie, 24 januari 2014).

Het ICO heeft steeds minder mogelijkheden als het gaat om financiën. Er wordt hard gesneden in de organisatie, maar ze wil zich wel graag inzetten om de talenten de mogelijkheid te bieden om podiumervaring op te doen. Daarnaast vindt het ICO het van belang dat er provinciaal meer wordt samen gewerkt. De samenwerking met Landelijk Bureau is belangrijk om talenten ook workshops en masterclasses op een ander niveau aan te bieden. De talentontwikkeling puur in Drenthe zelf zal meer op provinciaal niveau moeten worden aangepakt en opgepakt. Gezien de grootte is dat voor de hand liggend. De grondslag van deze provinciale aanpak is dat het door alle partijen op dezelfde manier gezien wordt. Verheugt (persoonlijke communicatie, 24 januari 2014) stelt ook dat doordat Kunstbende een uitstekend platform is gebleken, het voor de hand liggend is dat Kunstbende de sleutelfiguur wordt van talentontwikkeling. Op dat gebied is er provinciaal al een samenwerking, maar hiervandaan moet, in gezamenlijkheid, talentontwikkeling zelf verder vorm krijgen en ontwikkelen.

5.1.2 CQ

Talentontwikkeling voor CQ

CQ zet zich samen met samenwerkingspartners maximaal in om talenten binnen het kunstgebied te ontdekken en te begeleiden naar een hoger level, stelt van Meerten, manager Kunst, Cultuur en Educatie bij CQ (persoonlijke communicatie, 22 april 2014). Dat doet CQ door ondersteunend te zijn voor de beoefening op een zo hoog mogelijk niveau, maar ook door zelfontplooiing van de kunsttalenten. Talentontwikkeling wordt ingezet om cultuurparticipatie en de interesse in kunst en cultuur te vergroten en tegelijkertijd te verdiepen.

Bij het initiëren, de ontwikkeling, de uitvoering en de organisatie van kunst en cultuur producten en/of diensten, werkt CQ standaard samen met zelfstandige professionals en met andere samenwerkingspartners. De visie van CQ met oog op talentontwikkeling is nagenoeg gelijk aan dat van het ICO. CQ gebruikt evenals het ICO de ontwikkelingspiramide die is weergegeven in figuur 11. CQ heeft een doorlopende leerlijn in samenwerking en afstemming met het onderwijs. Ze biedt kunst- en cultuureducatie aansluiting bij leergebieden van het onderwijs. Dit gebeurt op basis van het gedachtegoed 'Kunst in Leren in het onderwijs'.

Komend seizoen heeft CQ een aantal activiteiten en trajecten lopen met betrekking tot talentontwikkeling. Zo gaan ze onder andere in zee met Kunstvakopleiding ArtEZ in Zwolle, de HaFaBra- opleiding (Harmonie, Fanfareorkesten en Brassbands), het Esdalcollege, het project 'Cultuur kleurt je Wereld', cultureel partner van Kunstbende, stimuleren van deelname aan o.a. PopSport, Haydn-Muziekfestival en het Prinses Christinaconcours. Ook biedt CQ ondersteuning aan zelfstandige professionals op gebied van Dans en Musical om producties te realiseren voor onder andere een productie in Theater De Muzeval (C. van Meerten, persoonlijke communicatie, 22 april 2014).

Talentontwikkeling met oog op Kunstbende

Van Meerten (persoonlijke communicatie, 22 april 2014) geeft aan geen goed beeld te krijgen van talentontwikkeling in het natraject van Kunstbende en hierbij ook geen verwachtingen kan schetsen. Wel is Kunstbende onderdeel van het beleid binnen talentontwikkeling. Binnen dit beleid stelt CQ zich op als culturele partner voor de regio Zuidoost-Drenthe voor de uitvoering aan projecten van Kunstbende. CQ wil als intermediair en als verbindende schakel fungeren om jongeren te begeleiden en te coachen. Hierbij biedt het jongeren podiumervaring tijdens verscheidene evenementen die speciaal worden georganiseerd voor jongeren.

Talentontwikkeling kan op provinciaal gebied kansen bieden, door bundeling van mogelijkheden van verschillende kunstencentra, daar waar te weinig aanbieders en/of vrager zijn. Hierdoor creëer je meer draagvlak voor die vrager en aanbieders. Kunstbende moet zich hierbij lokaal meer hechten om provinciaal te kunnen stralen. Dit houdt in dat op lokaal niveau vooraf en na afloop Kunstbende gepresenteerd moet worden.

5.1.3 Landelijk Bureau Kunstbende

Jenneken Aarssen (persoonlijke communicatie, 30 januari 2014) heeft zelf meegedaan aan Kunstbende en won hierbij de voorronde. Nu is ze coördinator ontwikkeling bij het Landelijk Bureau van KB. Toen Aarssen mee deed aan Kunstbende bestond het begrip talentontwikkeling nog niet bij KB, ze werd alleen aangespoord om het komende jaar weer mee te doen. Aarssen stelt dat de komst van talentontwikkeling een boost heeft gegeven aan Kunstbende. Met talentontwikkeling geeft Kunstbende jongeren de kans om zich verder te ontwikkelen vanaf het moment dat ze binnen KB hebben ontdekt dat ze ergens goed in zijn, dat ze ergens talent voor hebben. Veel winnaars van KB die een talentontwikkelingstraject in gaan staan op het punt dat ze bijvoorbeeld moeten kiezen wat voor opleiding ze moeten doen. KB helpt deze jonge winnaars om de juiste keuze te maken, die past bij het talent. Hierbij laat KB ze zelf ontdekken wat ze juist wel en niet willen en of ze klaar zijn voor die grote volgende stap.

Zoals is beschreven in paragraaf 4.2 is talentontwikkeling tegenwoordig voor Kunstbende (2013b) van groot belang ten behoeve van de winnaars. Het aanreiken van een professioneel podium in een veilige en betrouwbare omgeving draagt bij aan de talentontwikkeling. De aansluiting die wordt aangeboden door samenwerkende partners met het kunstvakonderwijs is essentieel. Naast de aansluiting zijn ook andere vervolgttrajecten interessant voor de winnaars, labels, impresariaten en uitgeverijen bieden de winnaars kansen op vele gebieden.

5.1.4 Regiokantoren

In deze paragraaf wordt per provincie weergegeven wat hun visie op talentontwikkeling.

Drenthe

KBD vindt de visie die geformuleerd is door het Landelijk Bureau (paragraaf 3.1.2) pakkend en effectief (P. Scholing, persoonlijke communicatie, 11 februari 2014). Daarom sluit Drenthe zich aan bij de vier kernwoorden binnen deze visie. Ontdekking, ontmoeting, ontwikkeling en verdieping zijn ook de sleutelwoorden bij Kunstbende Drenthe.

Amsterdam

Kunstbende Amsterdam (persoonlijke communicatie, 27 januari 2014) vindt talentontwikkeling erg belangrijk om door te groeien in waar je goed in bent. Als je doet waar je goed in bent, ontwikkel je zelfvertrouwen en zelfkennis. Dit draagt bij aan de algemene ontwikkeling van een individu. Het leren trots zijn op jezelf is een heel belangrijk item voor jongeren die continu in ontwikkeling zijn.

Flevoland

Lisa de Kok (persoonlijke communicatie, 4 maart 2014) van de provincie Flevoland vindt dat bij talentontwikkeling continuïteit moet zijn en blijven in het aanbieden van een cultureel programma. Er moet een draagvlak worden gecreëerd waarbij de nadruk wordt gelegd op de ontwikkeling van eigen talenten. De inbreng van het individu is hierbij belangrijk, omdat zij zelf het beste kunnen aangeven wat de wensen en verwachtingen zijn.

Friesland

Inge van den Berg (persoonlijke communicatie, 28 januari 2014) van Kunstbende Friesland stelt: "Creatieve jongeren die al beschikken over talent, helpen om zichzelf te leren dit eigen talent verder te ontwikkelen."

Zuid-Holland

Noortje Dik (persoonlijke communicatie, 7 mei 2014) is van Kunstbende Zuid-Holland. Zij hebben de volgende visie op talentontwikkeling:

"Bij Kunstbende Zuid-Holland hanteren we een brede visie op talentontwikkeling. Talentontwikkeling gaat over jonge deelnemers een kans bieden om talent (verder) te ontwikkelen. Dit betekent dat we enerzijds de piepjonge talenten willen helpen bij bijvoorbeeld het bieden van een podium door de voorrondes te organiseren en Try Outs. Dit is een eerste stap in de ontwikkeling, want de beste leerervaring voor podiumkunsten is meters maken en dus zo veel mogelijk optreden. Hiernaast verwijzen we de jonge talenten door naar interessante activiteiten van collega instellingen waar ze aan kunnen deelnemen. Bijvoorbeeld andere open podia waar ze nog een keer kunnen oefenen met zichzelf presenteren. Anderzijds betekent dit dat we de talenten die al een stuk verder zijn nog meer professionele feedback aanbieden (in de vorm van masterclasses) en nog meer handvatten geven om hun talent tot volle wasdom te brengen (workshops, ervaringen; bezoeken van andere evenementen en het zien van professionals, literatuur die aansluit bij de categorie enz.). Daarnaast brengen we ook deze groep in contact met interessante instellingen waar ze verder kunnen werken aan hun talent".

Gelderland & Utrecht

Harm Baaijens & Willeke van Toor (persoonlijke communicatie, 13 mei 2014) vertellen dat KB Gelderland en KB Utrecht het landelijk beleid volgen als het gaat om talentontwikkeling. De Kunstbende lift is hierbij het uitgangspunt.

Noord-Brabant

Talentontwikkeling is belangrijk in de zin dat het inzetten van je creativiteit overal goed voor is. Jongeren ontwikkelen zichzelf, hun eigen stijl en ontdekken zichzelf. Daarom is de doelgroep van Kunstbende een belangrijke leeftijd om ze de ruimte te bieden om iets te doen met hun talenten. Op die manier ontplooiën ze zichzelf meer en meer en creëren ze hun eigen identiteit. Talent is er om iets mee te doen (H. de Maagt, persoonlijke communicatie, 13 mei 2014)!

Groningen

Marije Wijma (persoonlijke communicatie, 28 mei 2014) geeft aan dat Kunstbende Groningen in alle stadia van Kunstbende het talent van de jongeren wil ontwikkelen. Van beginners tot meer ervaren deelnemers. Iedereen krijgt een kans om zijn/haar talent te ontwikkelen. Vorig jaar is KB Groningen gestart met het uitbreiden van het netwerk aan samenwerkingspartners. Deze spelen volgens Wijma een grote rol in de ontwikkeling van de jongeren door de vakinhoudelijke inzichten van professionals. KB Groningen wil haar deelnemers wegwijs maken bij belangrijke personen en instellingen, door deze contacten aan te reiken draagt KB Groningen bij aan de toekomst van de jongeren door middel van de waardevolle contacten.

Conclusie

Er kan gezegd worden dat alle regiokantoren de richtlijnen van Landelijk Bureau opvolgen wat betreft het natraject. Ieder regiokantoor wil vooral het beste halen uit de deelnemer en winnaars, door middel van ontdekking, ontmoeting, ontwikkeling en verdieping.

5.2 Natraject binnen Kunstbende

Onderzoeksvraag twee staat centraal in deze paragraaf. Er wordt antwoord gegeven op: Hoe wordt tot op heden het natraject van Kunstbende Drenthe vorm gegeven en hoe geven andere Kunstbende regio's het natraject vorm? Deze gegevens zijn te vinden in bijlage 5.

Prijzen

Het natraject van Kunstbende in het algemeen staat in teken van talentontwikkeling. Ook het helpen van de winnaars bij hun vervolgstap hoort hier bij. Zoals eerder vermeld zijn stimuleringsprijzen, begeleiding en optredens de drie elementen die thuis horen in het natraject van iedere Kunstbende regio. Wel moet hierbij onderscheid gemaakt worden tussen de winnaars 1, 2 en 3. Dit onderscheid kan gemaakt worden in de duur van de coachingstijd of het soort prijs dat wordt uitgegeven.

Kunstbende Drenthe vindt het natraject erg belangrijk. Al vroeg in het seizoen wordt gekeken naar geschikte podia, festivals en andere culturele activiteiten waar KBD met haar winnaars kan optreden. De prijzenpakketten die worden gewonnen door de nummers 1, 2 en 3 zitten vol met stimuleringsprijzen zoals workshops, rondleidingen en optredens. Dit jaar heeft KBD zich meer dan ooit ingezet voor podiumplekken en coaching. Het één is nog niet geweest of het ander loopt al met sneltreinvaart. Van grote DJ optredens op Koningsnacht voor 1500 à 2000 man publiek tot een expositie van de categorieën Expo, Film & Animatie en de Fashion winnaars een aantal maanden lang boven in Warenhuis Vanderveen in Assen. Er wordt naar gestreefd om met de voorronde al een flink aantal van deze prijzen rond te hebben, zodat je de winnaars ook echt iets kan aanbieden als ze op het podium staan tijdens de voorronde.

“Een geweldige organisatie die jongeren stimuleert en samenbrengt.” – D.

Coaching

Ieder jaar wordt gestart met een coachingsgesprek met alle winnaars, om te kijken wat ze verwachten en zodat ze weten wat KBD van hen verwacht. Dit coachingsgesprek wordt gehouden aan de hand van een vragenlijst die vanuit het Landelijk Bureau is opgezet. Het format is te vinden in bijlage 6.

KB Drenthe is voortdurend bezig met het groter maken van haar netwerk. Samenwerkende partners zijn enorm belangrijk in het natraject. Door goed contact te onderhouden met deze partners kan er veel bereikt worden.

Het blijkt een stuk lastiger om voor dans dezelfde hoeveelheid aan podiumervaring en plekken te bieden dan voor taal en muziek. Voor de twee laatste is er in verhouding veel minder nodig dan voor dans. Voor taal maakt het niet uit hoe groot het podium is, voor dans zijn podia gauw te klein voor de grootte van de groepen. Festivals en culturele activiteiten plaatsen sneller een singer-songwriter op het toneel dan een grote dansgroep. Hier lopen meerdere regio's tegenaan.

Samenwerking

Kunstbende Drenthe en Kunstbende Groningen werken veel samen. Dit resulteert in een gedeeltelijk zelfde natraject. De werkwijze en de verwachtingen zijn nagenoeg gelijk, wat de samenwerking logisch en gemakkelijk maakt. Coachingsdagen met professionals, optredens op al bestaande festivals maar ook speciaal voor Kunstbende georganiseerde avonden passen binden het plaatje van Drenthe en Groningen. Hier wordt dan ook vol op ingezet om dit soort activiteiten te verwezenlijken.

Extra's

Iedere regio begint na de voorronde met coachingsgesprekken met alle winnaars uit alle categorieën. Daarnaast wordt aan elke winnaar in elke regio geschikte coaching gegeven met professionals en wordt er gekeken naar workshops die de winnaars kunnen helpen in de ontwikkeling. Dit kan van alles zijn, van een workshop naaitechnieken tot een workshop beats mixen. Optredens zijn ook erg belangrijk in het natraject en worden door de winnaars ook vaak gezien als stimulerend. Ook de optredens kunnen erg verschillen van een DJ optreden voor 1500 à 2000 man tot een optreden in een Cultureel Café voor maximaal 50 personen. Iedere regio streeft er naar om deze drie elementen zeker te laten terug komen. Toch blijft geld een belangrijke rol spelen en kan de ene regio simpelweg meer dan de andere. In onderstaand overzicht (tabel 3 en tabel 4) staan de extra's, opvallende workshops of prijzen per regio die worden aangeboden aan de winnaars, verschillend per categorie.

Extra's Provincie	Fotoshoot	Pers map	Masterclass dag	Informatie middag Kunstacademies	Videoclip opnemen
Drenthe	√				
Groningen					
Friesland					
Utrecht					√
Gelderland				√	
Noord-Holland					
Amsterdam	√				
Zuid-Holland		√	√		
Noord-Brabant					

Tabel 3: Extra's in het natraject (deel 1).

Extra's Provincie	Repetitieruimtes ter beschikking stellen	Rondleidingen	Voorstellingen	Workshop weekend
Drenthe	√	√	√	√
Groningen			√	√
Friesland				√
Utrecht	√			
Gelderland				
Noord-Holland				
Amsterdam	√			
Zuid-Holland				
Noord-Brabant		√	√	

Tabel 4: Extra's in het natraject (deel 2).

Conclusie

Er kan geconcludeerd worden dat veel regiokantoren dezelfde rode draad door het natraject hebben lopen en dezelfde aspecten belangrijk vinden. Doordat er vanuit het Landelijk bureau een en ander is vast gesteld is het voor de regio's makkelijker om hier op te anticiperen. Ook kan gezegd worden dat het lastig is om voor iedere categorie dezelfde hoeveelheid te bieden in het natraject. Het is simpel gezegd makkelijker om voor de muziek winnaars een podiumplek te vinden dan een expositieruimte voor Expo.

2014
KUNST
BENDE
IMMATIE

WWW.KUNSTBENDE.NL
KUNST
BENDE

2

5.3 Meningen Kunstbendewinnaars

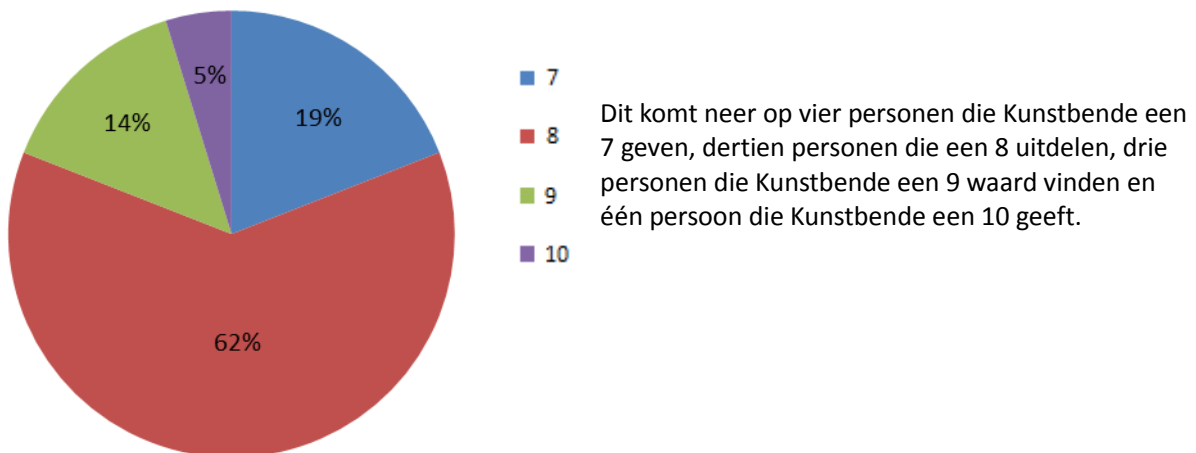
De meningen van de winnaars over Kunstbende en het huidige natraject staan centraal in paragraaf 5.3.

Dit is de derde onderzoeksvraag: Wat vinden winnaars van Kunstbende van het huidige natraject?

De gegeven resultaten komen uit de online enquête waar 21 winnaars als respondent zijn uitgekomen. Dit zijn winnaars van 2013/2014 maar ook winnaars van eerdere jaargangen, allen afkomstig uit de provincie Drenthe.

De winnaars van KBD zijn goed te spreken over Kunstbende als organisatie, dit blijkt uit onderstaand cirkeldiagram (figuur 12) waarin te zien is welk percentage Kunstbende krijgt per cijfer. Kunstbende krijgt als algemeen cijfer niet lager dan een zeven. De cijfers in de legenda refereren naar het cijfer op schaal van 1 tot en met 10 wat gegeven kon worden door de respondenten.

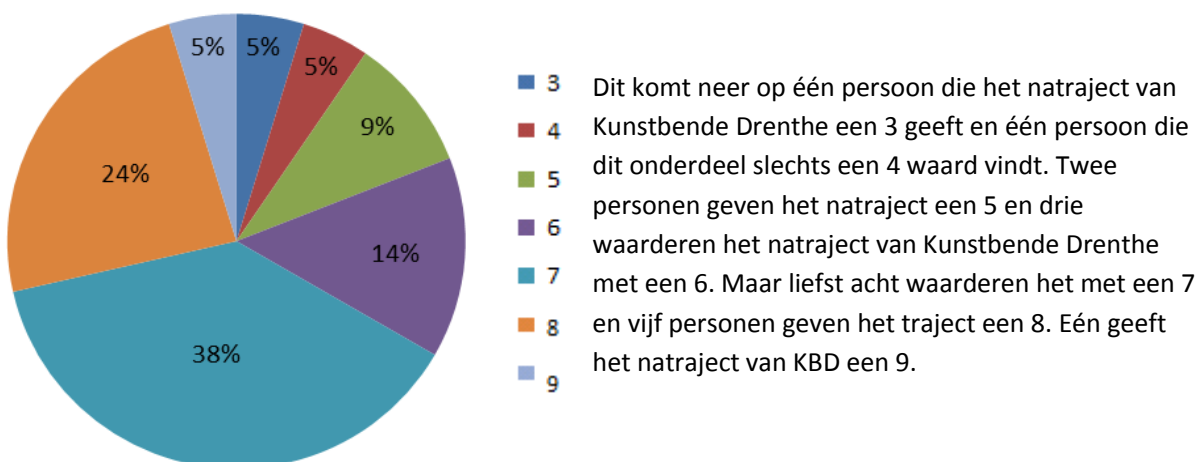
Welk cijfer geef jij aan Kunstbende?

Figuur 12: Cijfer Kunstbende algemeen.

In tegenstelling tot de hoge cijfers voor Kunstbende zelf, krijgt het natraject ook een flink aantal lagere cijfers. Deze zijn te zien in onderstaand diagram (figuur 13). Hoe dit kan wordt in dit hoofdstuk besproken. De cijfers in de legenda refereren naar het cijfer op schaal van 1 tot en met 10 wat gegeven kon worden door de respondenten.

Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?

Figuur 13: Cijfer natraject Kunstbende Drenthe.

Opvallend aan deze uitkomst is dat er een heel groot verschil zit in mening van het natraject. Waar er drieën gegeven worden krijgt het natraject ook een negen en een aantal achten. De categorieën onder de loep nemend blijkt dat de categorie Theater & Performance de laagste cijfers uitdeelt. Hiervoor zijn verschillende redenen te benoemen. Deze komen uit het 'licht je antwoord toe' gedeelte die bij deze vraag hoorde. De voornaamste reden is dat er in het verleden prijzen zijn uitgereikt tijdens de voorronde, waar uiteindelijk niks mee is gedaan door de externe partij die de workshop zou geven. Er werd op deze manier door sommigen niets vernomen van het natraject.

Wensen en verwachtingen winnaars

Onderstaand schema (tabel 5) geeft weer wat iedere categorie vindt van het natraject van KBD met betrekking op de activiteiten die plaatsvinden tijdens dit traject. De plus staat voor een positief resultaat, dit is goed geregeld in het natraject. De min laat zien dat er meer geregeld kan worden op dat gebied. De plus/min geeft aan dat het redelijk is, maar nog meer mag.

Wensen en verwachtingen winnaars	Coaching	Workshops	Podiumplekken	Exposities	Persoonlijke tijd met Kunstbende
<i>Dans</i>	+	±	-	n.v.t.	±
<i>DJ</i>	-	+	±	n.v.t.	+
<i>Expo</i>	+	±	n.v.t.	+	+
<i>Fashion</i>	+	±	n.v.t.	+	+
<i>Film & Animatie</i>	+	±	n.v.t.	?	+
<i>Muziek</i>	+	±	+	n.v.t.	+
<i>Taal</i>	±	±	±	n.v.t.	±
<i>Theater & Performance</i>	±	-	-	n.v.t.	?

Tabel 5: Wensen en verwachtingen winnaars KBD

Hieronder volgt een uitwerking van bovenstaand schema met wat er wordt gezegd door de winnaars van Kunstbende Drenthe per categorie en een uitwerking van wat er wordt gemist of wat juist goed is.

5.3.1 Dans

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 8,3

Gemiddeld cijfer natraject: 7,3

De dansers zijn over het algemeen erg tevreden over het natraject. Er worden volgens hen genoeg coaching en workshops aangeboden. De danswinnaars zijn ook allemaal erg bereidwillig in het helpen in het voor- en natraject ondanks dat ze het druk hebben. Toch vindt ook één respondent dat er nooit genoeg coaching of training kan zijn. Er kan altijd verbeterd worden en dan niet alleen in de eigen dansstijl, maar ook in het leren van andere dansstijlen. Persoonlijke tijd met Kunstbende zelf wordt ook op prijs gesteld, dit kan nog meer volgens een aantal respondenten. Hiermee krijgt de organisatie achter Kunstbende meer een gezicht richting de deelnemers. KBD merkt dat deelnemers het fijn vinden om te weten met wie ze spreken en dat daar een persoonlijk tintje aan wordt gegeven. Het aantal optredens vinden de dansers verschillend. Een aantal vinden dat er genoeg zijn maar er zijn ook een aantal die vinden dat er echt wel meer podiumplekken geregeld mogen worden.

Danswinnaars zijn erg te spreken over Kunstbende als organisatie. De kans die gegeven wordt om op een groot en mooi podium te staan, tijdens de voorronde en de finale en je passie te tonen aan het publiek is fantastisch. Kunstbende wordt gezien als een goede en mooie manier om je kunsten te tonen en ervaring op te doen.

5.3.2 DJ

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 8

Gemiddeld cijfer natraject: 7,5

De DJ's zijn tevreden over het natraject. De workshops en masterclasses zijn leuk, interessant en leerzaam. Er worden banden opgebouwd met de andere DJ's en hier ontstaan vriendschappen. Echter wordt coaching wel gemist. Een workshop is niet de coaching zoals de DJ's dat hadden verwacht. Veel wordt gedaan met de top 3 en niet per persoon.

Kunstbende wordt gezien als een goede organisatie om jong talent te ontdekken. Een leerzaam traject waar veel wordt geleerd tijdens workshops en masterclasses. Zelfs als jong talent bouw je hier al een netwerk op.

5.3.3 Expo

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 8

Gemiddeld cijfer natraject: 7

Ondanks dat er ook een zes gegeven wordt voor het natraject, zijn de Expo winnaars erg tevreden over de prijspakketten en het natraject dat ze is aangeboden. Ze hebben niks gemist in het natraject dat ze is geboden. De hulp en mogelijkheid die geboden wordt door bijvoorbeeld exposities te houden met Kunstbende winnaars scoort Kunstbende pluspunten bij de Expo-winnaars. Het feit dat er gestimuleerd wordt om actief te blijven in de kunstdiscipline waar de deelnemer aan deelneemt, wordt gezien als een pluspunt.

Expo'ers vinden Kunstbende een goed initiatief. Een geweldige organisatie die jongeren stimuleert en samenbrengt. Een mooie creatieve ontplooiing voor jongeren. Echter hadden ze niet verwacht dat de concurrentie zo hoog zou zijn.

5.3.4 Fashion

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 8

Gemiddeld cijfer natraject: 8

De fashionwinnares is zeer te spreken over Kunstbende Drenthe en het daarbij behorende natraject. Het belang van het natraject en het leuke gedeelte ziet ze zeker in. Er zijn al meer workshops/cursussen gegeven dan verwacht was. Alle kansen worden met beide handen aangegrepen. Toch kan het altijd meer, wordt aangegeven, blijven leren is belangrijk ondanks de tevredenheid over wat al is aangeboden. Als ze nog iets mag aandragen, dan had ze graag wat tijd willen hebben met de jury. Om één op één met hun te bespreken wat zij er van vonden. Kunstbende wordt door de fashionista gezien als een heel gave ervaring, een uitstekende manier om een kijkje te nemen in het vak van een ontwerper. Met de gegeven feedback kan weer gewerkt worden in de toekomst.

5.3.5 Film & Animatie

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 8

Gemiddeld cijfer natraject: 7

Bij de categorie Film & Animatie zijn ze erg leergierig. Ze zijn tevreden over het natraject, maar een workshop of een cursus meer mag natuurlijk altijd, al was het alleen maar om weer bezig te zijn met film. Het wordt gewaardeerd dat ze bij Kunstbende in persoonlijk contact staat met de winnaars en dat dit contact ook blijft. Door de professionaliteit van de workshops en Kunstbende voelen de winnaars zich serieus genomen en dit is erg motiverend als jonge filmmaker.

Kunstbende wordt gezien als een geweldige kans om je creativiteit te uiten en om te laten zien wat je kunt. Het uitdagen van jonge talenten is een mooi initiatief van Kunstbende.

5.3.6 Muziek

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 8,5

Gemiddeld cijfer natraject: 8

Het natraject wordt door de muzikanten met een mooi cijfer beoordeeld. Het is voor muziek ook het makkelijkst een natraject uit te zetten, dus ze krijgen veel aangeboden. Veel optredens en dus ervaring wordt geboden en dit wordt erg gewaardeerd. Toch wordt er aangegeven dat workshop een goede toevoeging zou zijn voor muziekwinnaars.

Muziekwinnaars vinden Kunstbende een geweldige kans voor jongeren om hun talent te laten zien.

Doordat er meerdere categorieën zijn, krijg je ook nog wat cultuur te snuiven van andere disciplines, dit maakt Kunstbende een goede organisatie. Het is een leuke manier om je talent te bevorderen.

Kunstbende houdt de winnaars continu op de hoogte met duidelijke uitleg en uitstekende begeleiding, het is goed geregeld. Pluspunten voor de organisatie worden uitgereikt.

5.3.7 Taal

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 7,75

Gemiddeld cijfer natraject: 6,5

Kunstbende wordt als organisatie erg gewaardeerd door taalwinnaars. Een goed initiatief om jong talent te laten stralen op toneel en om ze enthousiast te maken voor kunst. Bij Kunstbende hangt altijd een goede sfeer en er wordt goed ingespeeld op de motivatie van de jongeren.

Het natraject is heel wisselend beoordeeld. Er is een onvoldoende gevallen, omdat deze winnares door miscommunicatie niet heeft kunnen optreden en dat was juist wat ze verder wilde ontwikkelen. De workshops die aangeboden zijn waren erg leuk, maar hebben niet per se bijgedragen aan waar de winnaars nu staan. Workshops worden wel gezien als een meerwaarde en zouden eigenlijk nog meer moeten worden ingezet om het talent verder te ontplooiën.

5.3.8 Theater & Performance

Gemiddeld cijfer Kunstbende: 8

Gemiddeld cijfer natraject: 5,3

Zoals te zien is zijn de theater winnaars zeer te spreken over Kunstbende zelf, maar iets minder over het natraject. Kunstbende stimuleert in kunst maken, dat is mooi om te zien. Een goed initiatief om jongeren zich te laten ontwikkelen en hun talent te laten zien aan een groter publiek, een goede manier om jong talent een kans te geven. Kunstbende biedt je een enthousiaste dag waar leeftijdsgenoten te ontmoeten zijn met dezelfde passie als jijzelf. Dat is geweldig.

Het natraject is weinig van gezien of gehoord. Het weekend van PeerGrouP is erg leuk en leerzaam, verdere beloofde prijzen zijn wel eens niet uitgegeven. Als Kunstbende het contact uit handen gaf, hoorden de winnaars er verder niks of weinig meer van. Op sommige optreedmomenten voelde het meer als de Kunstbende show dan dat het ging op de ontwikkeling van de winnaars. Er wordt door de theater winnaars meer verwacht van het talentontwikkeling gedeelte.

Er zouden voor de winnaars meer coachingsmomenten mogen zijn en verschillende soorten workshops. Desondanks vinden ze dat Kunstbende zorgt voor goede kansen om jezelf te laten zien en om ervaring op te doen, het komt alleen nog niet 100% tot zijn recht binnen het natraject zoals het er nu uit ziet. Duidelijk bij deze categorie is dat niet alle beloofde prijzen daadwerkelijk worden uitgereikt.

Conclusie

Concluderend kan aan de hand van de resultaten gezegd worden dat het natraject van Kunstbende Drenthe redelijk in elkaar zit. Toch kan er gezegd worden dat er altijd verbeterpunten zijn, zo ook hier. De winnaars van KBD zijn leergierig, willen veel nieuwe dingen ontdekken en hun talent blijven ontwikkelen, daarom geven ze ook aan interesse te hebben in meer workshops en coaching. Ondanks dat dit aan veel categorieën al wordt aangeboden, is dit nog niet bij iedereen het geval. Als dit gerealiseerd kan worden met een heldere en duidelijke communicatie vanaf KBD zal de mening van de winnaars alleen maar positief veranderen.

5.4 Wensen en verwachtingen ten aanzien van het natraject

Paragraaf 5.4 gaat over de verwachtingen van deelnemers en wensen van de winnaars ten opzichte van het natraject. Dit is de vierde onderzoeksvraag: Hoe willen de deelnemers en winnaars het natraject ingevuld hebben, wat zijn de wensen en verwachtingen?

Verwachtingen van deelnemers

Als het gaat om de verwachtingen van deelnemers als ze de voorronde zouden winnen, is het volgende zichtbaar en duidelijk: begeleiding en coaching staan bovenaan het lijstje. Daarnaast is begeleiding naar de finale ook belangrijk voor deelnemers, de informatievoorziening die Kunstbende Drenthe is als schakel tussen de deelnemer, dan winnaar, en Kunstbende Landelijk. Het duwtje in de rug in de goede richting verwachten ze vooral. Dat ze worden ondersteund in hun talent en alle vragen die daarbij komen. Optredens, oefenruimtes en workshops worden ook genoemd als verwachting, alleen niet in grote getalen.

Als er gekeken wordt naar de behoefte van de deelnemers steken workshops en coaching met kop en schouders er boven uit. Gevolgd door podiumplekken/expositieruimte en optredens. Ze willen vooral meer halen uit hun talent. Dus het verbeteren en vergroten door middel van coaching en workshops om vervolgens nog krachtiger op het podium te staan of een kunstwerk met nog meer technieken.

Wensen van de winnaars

In onderstaande tabel (tabel 6) is zichtbaar wat de wensen zijn van de winnaars per categorie. Voor de volledig uitgewerkte wensen staat bijlage 7 ter beschikking.

Wensen	
<i>Dans</i>	Meer coaching en workshops. Niet alleen in de eigen stijl, maar ook in andere dansstijlen. Verschillende podiumplekken.
<i>DJ</i>	Workshops en masterclasses zijn goed zoals ze zijn. Coaching wordt erg gemist evenals de 1 op 1 tijd. Alles wordt gedaan met de top 3, hierdoor is een minder snelle ontwikkeling van toepassing.
<i>Expo</i>	Meer coaching en workshops.
<i>Fashion</i>	Een nabespreking van de fashionshow met jury en/of ontwerpers.
<i>Film & Animatie</i>	Meer coaching/workshops. Veel leren in korte tijd. Een filmset bezoeken.
<i>Muziek</i>	Workshops.
<i>Taal</i>	Betere communicatie.
<i>Theater & Performance</i>	Meer coaching en workshops en betere communicatie. Coaching van oud Kunstbendeleden wordt aangedragen als optie evenals het in contact brengen met een theatergroep o.i.d. om het netwerk te vergroten.

Tabel 6: Wensen van winnaars.

Conclusie

Er kan geconcludeerd worden dat het natraject van Kunstbende Drenthe redelijk in elkaar zit. Op een paar communicatiepunten na zijn veel winnaars tevreden. Meer coaching, meer workshops en meer optredens wil natuurlijk iedere winnaar, om zichzelf maar te blijven ontwikkelen. Zichtbaar is dat de winnaars begaan zijn met Kunstbende, dat ze enthousiast zijn en altijd meer willen leren om niet stil te staan in de ontwikkeling.

5.5 Samenkomst visies en verwachtingen

De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat om de laatste onderzoeksvraag van dit onderzoek. Hoe breng je visies/verwachtingen van kunstencentra en winnaars samen?

De visies van de kunstencentra in Drenthe en de verwachtingen van de winnaars zijn allebei duidelijk geformuleerd. In paragraaf 5.4 werd duidelijk dat de winnaars (afhankelijk van de categorie) vooral op zoek zijn naar meer coaching, begeleiding en workshops binnen het natraject, ondanks dat ze over het algemeen tevreden zijn over de manier waarop Kunstbende

“Jullie staan altijd open voor vragen, bij wijze van spreken zaterdagnacht. Heel veel complimenten daarvoor!” – J.

Drenthe vorm geeft aan het natraject. Betere communicatie richting de winnaars werd ook aangekaart als het gaat om het natraject. Er zijn onnodig activiteiten misgelopen door oud-winnaars als gevolg van miscommunicatie. KBD moet duidelijker en vaker met de winnaars communiceren om op één lijn te liggen met winnaars wat betreft gemaakte afspraken, zodat alle partijen op de hoogte zijn.

In paragraaf 5.1 zijn de visies van CQ en het ICO over talentontwikkeling weergegeven. Duidelijk wordt dat CQ en het ICO talentontwikkeling beide belangrijk vinden. Als het gaat om talentontwikkeling binnen Kunstbende heeft het ICO hierin een duidelijkere mening en een groter aandeel, omdat de organisatie van Kunstbende onderdeel is van het ICO. CQ heeft hierdoor een iets minder duidelijk beeld van wat KB precies allemaal al doet. Wel kan gezegd worden dat CQ een belangrijke schakel wil en kan spelen als het gaat over het coachen en begeleiden van jongeren. Beide kunstencentra zien in dat de bundeling van krachten, kennis en faciliteiten alleen maar kan leiden tot betere en mooiere dingen.

Het feit dat CQ de krachten meer wil bundelen en meer wil faciliteren en dat winnaars meer coaching en workshops willen, biedt goede perspectieven. Dit geeft CQ de kans om meer inzicht te krijgen in Kunstbende en haar deelnemers en dit biedt de winnaars een groter scala aan prijzen en activiteiten. Door de samenwerkende partners en docenten en professionals in het gebied van CQ te betrekken bij Kunstbende zal er een grotere diversiteit ontstaan in het natraject met oog op talentontwikkeling. Er wordt gewerkt met een groter netwerk aan professionals.

Beide kunstencentra vinden het van belang om op provinciaal gebied meer samen te werken. Aangezien er steeds meer wordt gekort in de budgetten en de subsidies binnen de kunst en cultuur moeten juist nu krachten gebundeld worden. Hoe meer dit wordt gedaan, hoe meer er geboden kan worden aan de winnaars. Op bijna alle fronten is bundeling van krachten en middelen van de Drentse kunstencentra in het voordeel van de winnaar.

DJ CONTEST
INST
N-DIE

PARTY BOY
BLACK PANTHER

KUNSTSTADT
KUNSTSTADT
KUNSTSTADT

KUNSTSTADT
KUNSTSTADT
KUNSTSTADT

Pioneer

Hoofdstuk 6 Deelnemer profiel

In dit hoofdstuk staan de deelnemer profielen omschreven. Dit zijn semi-fictieve profielen van deelnemers van Kunstbende Drenthe. Op basis van waarnemingen en uitkomsten van het kwantitatieve onderzoek zijn deze deelnemer profielen geformuleerd door de auteur zelf. Deze profielen geven aan wat voor soort deelnemers Kunstbende heeft en hoe verschillend de deelnemers zijn. Van multi-getalenteerd, tot overenthousiast tot het grijze muisje. In dit hoofdstuk krijgen de (semi-fictieve) deelnemers van Kunstbende Drenthe een gezicht. De deelnemer profielen worden ook gekoppeld aan de literatuur, met betrekking tot de verschillende fases van de ontwikkelingspiramide, de ontkiemingsfase, de verkenningsfase en de verdiepingsfase met oog op de professionele fase.

6.1 Noor

Noor is 15 jaar en woont in Assen. Ze zit op het Penta, een middelbare school in Assen die Kunstbende aan het begin van het schooljaar verplicht binnen haar Kunst-klassen.

Ze geeft zich op voor de categorie Expo, omdat dat het makkelijkst is en ze dan gewoon een tekening kan inleveren. Halverwege het jaar stelt Penta Kunstbende niet meer verplicht, want de voorronde wordt gegeven in Meppel in plaats van Assen. Noor besluit om toch te blijven meestrijden om leuke prijzen bij KBD. Ondanks dat het niet cool is om in de klas te zeggen dat je kunst en cultuur leuk vindt, vindt Noor Kunstbende stiekem wel heel leuk. Noor heeft pure extrinsieke motivatie, omdat het moet van school. Ze vindt het leuk om te tekenen, maar wil er verder niks mee.

6.2 Bas

Bas is 15 jaar en woont in Emmer-Compascuum. Hij doet mee aan de categorie theater. Hij is goed in monologen schrijven en deze op een theatrale manier ten tonele te brengen. Hij is een trots mannetje en vindt zichzelf ook erg goed. Zijn ouders vinden het prima dat hij mee doet, maar als hij maar niet verwacht hier later iets mee te kunnen gaan doen want “in de kunst en cultuur zit toch echt geen toekomst”. Zijn vrienden van voetbal en van school vinden het maar raar dat Bas mee doet met Kunstbende. Wat moet hij toch met dat theater gebeuren. Boven ieders verwachting, behalve van Bas zelf, wint Bas de tweede prijs op de Drentse voorronde. Zijn vrienden, die waren komen kijken, zijn toch best trots op hun vriend Bas. Bas deed mee voor zichzelf, de intrinsieke motivatie speelt hierbij een rol. Maar de buitenwereld stimuleert hem alleen maar, omdat ze het niet zien zitten. Hoe meer ze er over klagen hoe meer Bas gemotiveerd raakt ze het tegenovergestelde te laten zien. Bas geeft zich na Kunstbende op bij een toneel school.

6.3 Lily

Multi-getalenteerd, 16 jaar oud. Schrijft zich ieder jaar in voor één of meerdere categorieën. Soms meldt ze zich weer af om zich vervolgens toch weer aan te melden. Ze is woonachtig in een klein dorpje in Drenthe, maar is ook niet vreemd van de grote steden. Lily is een enorm bezige bij die van hot naar her vliegt om alles te kunnen doen wat ze wil doen. Theater, Taal, Expo, het maakt allemaal niet uit. Lily kan het en wint, jaarlijks. Minimaal één prijs, soms meer. Lily komt uit een gezin waar kunst en cultuur niet vreemd is en haar ouders zijn enorm ondersteunend voor haar. Lily geniet van intrinsieke en extrinsieke motivatie. Het heerlijke gevoel dat ze krijgt wanneer ze weer op het toneel staat is het intrinsieke karakter, maar voor Lily is het resultaat toch ook vaak van belang. Ze moet en zal goed presteren. En ze weet het zeker, ze wil naar ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten.

6.4 Annabel

Annabel is 14 jaar, komt uit Assen en dol op dansen. Ze doet dit jaar voor de derde keer mee aan Kunstbende en heeft al eens gewonnen. Ze komt uit een Kunstbende gezin, haar moeder heeft ook ooit bij KB op de planken gestaan. Annabel is ieder jaar één van de eerste die zich inschrijft voor de voorronde van Drenthe en is altijd enorm enthousiast. Als ze niet naar school gaat, dan staat ze of thuis voor de spiegel te dansen en anders op de dansschool. Annabel danst en doet mee aan KBD uit pure intrinsieke motivatie. Het gaat haar er niet om wat het resultaat is, ze danst puur omdat ze het heerlijk vindt om te doen. Het EK en WK streetdance zijn Annabel ook niet onbekend. Ze wil graag verder in de danswereld. Ze geeft al les aan eigen groepen, maar geniet zeker ook van haar eigen successen op het podium.

Literatuur

Zoals gezegd kunnen de deelnemer profielen gekoppeld worden aan de verschillende lagen van de ontwikkelingspiramide die gegeven is in paragraaf 4.1 op pagina 28.

Noor, die mee moest doen van school, zit in de ontkiemingsfase. Ze heeft cultuureducatie op school en daar houdt het ook bij op. Fase 2, de verkenningsfase is de fase waar Bas in zit. Als amateurkunstenaar die net bij een toneelschool is aangesloten. Lily en Annabel zitten beide in fase 3. Toptalenten zijn het met beide ambities tot professionelere sferen. Hieruit blijkt dat alles terug te leiden valt naar de verschillende fases. Voor Noor in de eerste fase is het niet interessant of van belang om een masterclass te volgen van een professional, omdat ze geen ambitie heeft om door te groeien. Voor Lily en Annabel is dit des te interessanter. Ze worden graag gekoppeld aan professionele instanties en goede contacten die ze verder kunnen helpen met een eventuele professionele carrière.

Conclusie

Kunstbende Drenthe zou goed kunnen inspelen op deze deelnemer profielen. Voor een sterke binding met de deelnemers, moet ze zich inzetten voor de deelnemers die een hart hebben voor kunst en cultuur en Kunstbende. Veel contact momenten met Noor zijn nodig als KBD haar wil behouden als deelnemer, omdat zij in de ontkiemingsfase zit, de kans dat zij haar deelname nog terugtrekt is aanwezig.

Bas is iemand die het leuk vindt om in contact te staan met Kunstbende, maar vindt het niet per se nodig. Hij doet zijn ding en redt zich prima.

Lily en Annabel zijn deelnemers die je veel aandacht moet geven. Ze willen graag helpen en vinden het stoer om zo dicht in contact te staan met de organisatie. Deze fanatiekelingen moet je juist veel aandacht geven, omdat zij een belangrijke rol kunnen spelen in het hele KB traject en wellicht de Kunstbende organisatie zijn van de toekomst.

Kunstbende Drenthe kan deze profielen naast de daadwerkelijke deelnemers en winnaars leggen om te zien welke stappen ze moet ondernemen in het natraject.

Hoofdstuk 7 Conclusies en aanbevelingen

Dit hoofdstuk is de afsluiting van het onderzoeksrapport. Door de bevindingen van het onderzoek te concluderen, wordt antwoord gegeven op de probleemstelling van dit onderzoek: “Welke activiteiten moet Kunstbende Drenthe inzetten binnen talentontwikkeling in het natraject, om wensen en verwachtingen van deelnemers, winnaars en kunstencentra te realiseren?”. Na de beantwoording van de probleemstelling wordt er een zestal aanbevelingen beschreven voor Kunstbende Drenthe.

7.1 Conclusies

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling is belangrijk binnen de kunst en cultuur sector en zeker binnen Kunstbende en staat daarom hoog in het vaandel bij Kunstbende. Het ICO en CQ vinden talentontwikkeling belangrijk op gebied van kennismaking en oriëntatie evenals op gebied van ondersteuning van toptalent. Kunstbende wil een professioneel podium aanreiken in een veilige en betrouwbare omgeving die bijdraagt aan de talentontwikkeling van de deelnemers en winnaars.

Huidig natraject

Het huidige natraject van KBD bestaat voornamelijk uit coaching, workshops en optredens, maar deze drie activiteiten zijn niet toepasbaar voor alle categorieën. Dit is per Kunstbendejaar verschillend. Dit seizoen (2013/2014) is het natraject gevuld met verschillende elementen voor veel categorieën. Ook zit er een verschil in het natraject per provincie. Het stimuleren, begeleiden en ontwikkelen van talent staat centraal in iedere Kunstbende regio. Het uitgangspunt is bij veel provincies hetzelfde, maar de uitvoering wordt op verschillende manieren gedaan.

Meningen winnaars

De winnaars van KBD zijn over het algemeen erg te spreken over het natraject dat ze wordt aangeboden. Wel verschilt dit erg per categorie. Waar bij Expo geen commentaar is, is bij Theater & Performance des te meer op te merken. Winnaars willen graag meer leren door middel van workshops en coaching of ervaring opdoen op het podium. Dit wordt ze nu nog niet altijd geboden. De winnaars zijn leergierig en willen zich blijven ontwikkelen, vandaar ook de vraag naar meer workshops en coaching.

Wensen en verwachtingen

Begeleiding, coaching, workshops en heldere communicatie zijn de vier sleutelwoorden die worden benoemd door winnaars en deelnemers binnen de wensen en verwachtingen. Deze begrippen worden benoemd omdat deze belangrijk zijn voor de deelnemers en winnaars. Met deze vier sleutelwoorden wordt Kunstbende gevormd. Er is vraag naar meer workshops, coaching en begeleiding, omdat er dan meer geleerd kan worden en het talent nog meer ontwikkeld kan worden. Toch zijn de meeste deelnemers tevreden over de manier waarop KBD haar natraject vormgeeft.

Beantwoording probleemstelling

Het samenbrengen van de visies van CQ en het ICO en de wensen en verwachtingen van de winnaars biedt perspectieven voor de toekomst met oog op activiteiten, in kwaliteit en kwantiteit. Dit leidt naar de beantwoording van de probleemstelling. KBD moet verschillende activiteiten inzetten binnen talentontwikkeling om wensen en verwachtingen te realiseren, niet alleen van de winnaars en deelnemers, maar ook de wensen en verwachtingen van de kunstencentra. De krachtenbundeling van de Drentse kunstencentra en het hierbij behorend groeiend aantal coachingsmomenten en optredens draagt hier al enorm aan bij. Overige activiteiten zijn vertolkt in de aanbevelingen. Kijkend naar het onderzoek, het doel, de resultaten en bovenstaande conclusie wordt er een zestal aanbevelingen gedaan aan Kunstbende Drenthe. Met de uitvoering van één of meerdere van deze aanbevelingen wordt bijgedragen aan het verbeteren van het natraject.

7.2 Aanbevelingen

Om de wensen en verwachtingen van deelnemers, winnaars en de Kunstencentra te verwerken in toekomstige edities van Kunstbende is er een zestal aanbevelingen geformuleerd. Deze aanbevelingen kunnen bijdragen aan het vergroten van de kwaliteit van het hele Kunstbende traject en het vergroten van de tevredenheid onder deelnemers, winnaars en kunstencentra.

Aanbeveling 1: Coaching en workshops voor iedere categorie

Iedere categorie moet voorzien worden van minimaal één workshop en één coachingsmoment van een professional uit het vakgebied van de discipline. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat dit nog niet voor iedere categorie het geval is. Heldere communicatie is van belang, zeker met jongeren. Dit houdt in dat er continu gecheckt moet worden of alles duidelijk is. Het onderhouden van het contact is ook van groot belang. Extra contactmomenten zijn een pre om misverstanden en het missen van momenten te voorkomen. Continu in contact staan met de winnaars zorgt ervoor dat te allen tijde alles duidelijk is voor iedere partij.

Met coaching en workshops voor alle categorieën en alle winnaars laat Kunstbende Drenthe zien dat ze willen bijdragen aan de talentontwikkeling van de winnaar en dat ze het natraject en de winnaars serieus nemen in hun talent. Het is van belang dat de winnaars van Theater & Performance net zo veel krijgen aangeboden als winnaars van Muziek. Ondanks dat het voor de ene categorie makkelijker is om activiteiten te regelen, moet het voor alle categorieën gelijk zijn.

Aanbeveling 2: Extra samenwerkingspartners zoeken voor gelijk natraject voor alle categorieën

Als aansluiting op de eerste aanbeveling kunnen er nieuwe samenwerkingspartners gezocht worden zodat iedere categorie voorzien is van coaching en workshops. Het gaat dan vooral om de partners voor de categorieën; Dans, Expo en Theater & Performance.

Verder moet gekeken worden naar de geschiktheid per partner. Zo is Taal bijvoorbeeld eigenlijk niet geschikt voor Koningsdag in de Gouverneurstuin in Assen, omdat de voordracht hier niet tot zijn recht komt. Voor optredens voor de categorie Taal zouden bijvoorbeeld open dagen in de bibliotheek geschikt zijn. Er zou een onderzoek gedaan kunnen worden naar geschikte nieuwe samenwerkingspartners binnen de gehele provincie, dit kan in samenwerking met CQ en Scala.

Als er meer samenwerkingspartners zijn in het professionele gebied, kunnen Annabel en Lily (deelnemer profielen) hier extra voordeel uit halen. Deze partners kunnen ze leiden naar interessante contacten, eventuele vervolg studies of kunnen de opstap zijn richting een professionele carrière.

Aanbeveling 3: Intensieve(re) samenwerking met CQ

CQ biedt aan om meer als intermediair en verbindende schakel te fungeren tussen coaching/begeleiding en winnaar. Door een intensieve(re) samenwerking aan te gaan met CQ, door het hele seizoen heen, wordt de werkdruk verlicht, de spreiding binnen Drenthe vergroot en is er meer te bieden aan de winnaars. Ook biedt CQ podiumplekken, dit draagt wellicht bij aan het gemis in podiumplekken bij sommige winnaars van bepaalde categorieën.

Vanaf het begin van het jaar moet de organisatie van KBD meteen om de tafel met CQ om te kijken wat zij kunnen bieden in het natraject aan coaching, workshops en optredens. Dit moet meteen opgenomen worden in de prijsbox van de winnaars, zodat zij direct weten waar ze aan toe zijn. CQ kan mogelijk ook een rol spelen in het voortraject van KBD, in de aanloop naar de voorronde. Ze zouden een deel van de scholentour kunnen doen, zodat hun werkgebied ook voorzien is van contactmomenten met nieuwe deelnemers. CQ zou ook coaching of inloopmiddagen kunnen aanbieden in hun regio. Wel moet CQ dan volledig op de hoogte zijn van alle ins en outs van Kunstbende (Drenthe). De rol van CQ voor het hele traject moet in het begin van het jaar duidelijk zijn, wat hun aandeel is in ieder gedeelte van het traject.

Aanbeveling 4: Onderzoek doen bij Scala

Kunstbende Drenthe kan nog meer doen voor haar winnaars. Wanneer er meer wordt samengewerkt met andere kunstencentra kan er meer geboden worden. Aangezien Scala aan dit onderzoek niet heeft deelgenomen, is het raadzaam om de toegevoegde waarde van Scala alsnog te onderzoeken. Hiermee vergroot KBD haar netwerk en mogelijkheden aan optredens, workshops en masterclasses. Wellicht is een ander gevolg van een intensievere samenwerking wel een betere binding met deelnemers en winnaars, omdat ze meer gespreid door de provincie activiteiten hebben in plaats van het werkgebied van het ICO. Het is wenselijk om aan het begin van het jaar met Scala én CQ te kijken wat ze samen met het ICO kunnen bieden aan Kunstbende, op alle mogelijke manieren.

Aanbeveling 5: Het natraject is nagenoeg rond voordat de voorronde is geweest

In de voorbereiding naar de voorronde is het van belang om naast het samenstellen van de prijsboxen ook de rest van het natraject al voor een groot deel vast te leggen. Als het natraject rond is voordat de voorronde plaatsvindt, dan weten de winnaars precies wat ze kunnen verwachten van KBD en scheelt het een hoop last-minute stress voor optredens bij de winnaars en bij KBD. Het creëren van duidelijkheid voor de organisatie en haar winnaars is erg belangrijk voor de binding met de winnaars.

Het is uiteraard logisch dat niet alles van te voren vastgelegd kan worden, maar er kan meer vast liggen voor de voorronde dan dat nu gebeurt. Coaching op maat kan niet geregeld worden voordat de winnaars bekend zijn. Dit moet geregeld worden in de periode van het natraject zelf.

Aanbeveling 6: Meet het natraject aan andere provincies

Iedere provincie heeft wel iets bijzonders te bieden aan haar winnaars. Waar de één een fotoshoot aanbiedt voor een portfolio helpt de andere provincie de winnaars met een persmap. Er kan veel geleerd worden van andere provincies. Als meer gekeken wordt naar andere provincies en hun bijzonderheden, kunnen er mooie activiteiten gecreëerd worden in het natraject.

Dit jaar is er al een aantal ideeën uitgewisseld via de Facebook pagina van de Kunstbendestagiaires. Hier zouden de nieuwe stagiaires nog meer gebruik van kunnen maken door elkaar te vertellen wat ze al hebben of te brainstormen met stagiaires uit het hele land voor nieuwe ideeën. Hiermee kan het natraject een boost krijgen en eventuele overige activiteiten kunnen hierdoor wellicht ook in gang worden gezet. Een andere manier om aan zulke informatie te komen, is de vergadering die een aantal keren per jaar wordt gehouden onder de regio coördinatoren. Dit zijn mooie en belangrijke momenten om dit soort informatie uit te wisselen; hiermee versterken de provincies elkaar.

Het onderzoek is gedaan in opdracht van Kunstbende Drenthe. Met de resultaten van dit onderzoek kan KBD volgend jaar een andere invulling geven aan het natraject. Een vervolgonderzoek zou kunnen zijn hoe het natraject over kan vloeien naar het voortraject van het nieuwe seizoen.

Als gekozen wordt om één of meerder aanbevelingen door te voeren, dan zou een evaluatieonderzoek ook een optie zijn om te onderzoeken of deze aanbevelingen voldoen aan de verwachtingen en de wensen van de winnaars en deelnemers en wellicht zijn er nog andere punten waaraan gewerkt kan worden.

Reflectie

Tijdens de tien maanden stage bij Kunstbende Drenthe heb ik enorm veel geleerd. Niet alleen over de organisatie en haar deelnemers, maar ook over mezelf en de verscheidenheid aan collega's. Het verschillend omgaan met een collega versus omgaan met zakelijke instanties blijf ik enorm interessant vinden. Tijdens het schrijven van deze scriptie heb ik ook enorm veel geleerd. Terwijl je enorm veel aan het lezen bent in de literatuur werd het op een gegeven moment lastig om te overzien wat nou echt van belang was en wat gewoon interessant was om te weten.

Eigenlijk was meteen duidelijk waar de afstudeerscriptie over zou gaan, alleen heeft het enige modellering nodig gehad voordat er een goed onderzoeksvoorstel lag.

Ondanks dat er vroeg is begonnen met het uitzetten van vragenlijsten en enquêtes is gebleken dat heel veel respondenten op zich hebben laten wachten. Het feit dat Scala op het laatste moment nog meldde niet te kunnen meewerken aan het onderzoek was een extra hap in de zure appel. Gelukkig heeft dit uiteindelijk geen verdere gevolgen gehad voor het schrijven van dit onderzoek.

De zeer interessante, leuke, gezellige en leerzame stage die ik heb gehad bij Kunstbende Drenthe heb ik mede dankzij mijn begeleiders Paula Mulder en Peter Scholing mogen afronden met een prachtige 9. Hiervoor wil ik hen nogmaals hartelijk danken.

Met dit onderzoek over het natraject van KBD heeft de organisatie en haar toekomstige stagiaires een stevige fundering om het natraject een boost te geven. Deelnemers zullen in de toekomst nog harder staan te juichen om weer mee te doen met de voorrondes door de positieve uitstraling van KBD. Mede hierdoor zal de organisatie nog meer kunnen stralen. Met een jubileum van 25 jaar aankomend seizoen, moet dat vast lukken.

Literatuurlijst

- Beunders, N. & Boers, H. (2007) *De andere kant van de vrije tijd*. Meppel: ToerBoek
- Bork, R. van & Dicke, M. (2012) *Talentontwikkeling en amateurkunst*. Meppel: Ten Brink
- CQ (2014) *Over CQ*. Geraadpleegd via: <http://www.cqcentrumvoordekunsten.nl/cms/index.php/over-cq>
- Drenth, M. & Zant, P. van der (2007) *Niet onder de korenmaat; eindrapportage van een onderzoek naar talentontwikkeling op het gebied van kunst en cultuur in de provincie Drenthe*. Gouda: Bureau ART
- Ferwerda, R. (2006) *Rapporteren kun je leren*. Leeuwarden: CHN
- Gottschalk, E. (2005) *Van talent naar beroep. Inventarisatie en enquêteonderzoek*. Amsterdam
- Hoogeveen, K. (2010) *Culturele talentontwikkeling: hoe doe je dat?* Sardes.
- Hoorik, I. van (2011) *Talentontwikkeling stimuleert participatie en zelfvertrouwen*. Utrecht, Nederlands Jeugdinstituut.
- ICO (2014) *Over het ICO*. Geraadpleegd via: <http://www.ico-kunstencentrum.nl/over-het-ico/profiel>
- Kunstbende (2013a) *Beleidsplan 2013-2014*. Amsterdam.
- Kunstbende (2013b) *Organisatiehandboek 2014*. Ongepubliceerd manuscript. Amsterdam.
- Kunstbende (2013c) *Handleiding 2013-2014*. Ongepubliceerd manuscript. Amsterdam.
- Kunstbende (2014) *Doelstelling & visie*. Geraadpleegd op 28 mei 2014 via: <http://kunstbende.nl/nl/108-doelstelling--visie>
- Kunstbende Drenthe (2013) *Subsidieaanvraag provincie 2013-2014*. Assen.
- Laarakker, K. (2007) *Zicht op.. talentontwikkeling en cultuureducatie*. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland.
- Raad voor Cultuur (2007) *Innoveren, participeren! Advies agenda cultuurbeleid en culturele basisinfrastructuur*. Den Haag.
- Verhoeven, N. (2010) *Wat is onderzoek?* Den Haag: Boom Onderwijs
- Windhorst, M. & Zant, van der P. (2013) *Talenten in de peiling*. Gouda: Bureau ART
- Zant, P. van der (2010) *Regelingen voor talenten gescout*. Gouda: Bureau ART.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht persoonlijke communicatie kunstencentra en KB regio's

In onderstaande tabel is te zien wanneer er contact is geweest over de vragenlijsten, met wie en van welke organisatie deze persoon is.

Naam	Organisatie	Datum
Monique Verheugt	ICO	24 januari 2014
Coen van Meerten	CQ	22 april 2014
Peter Scholing	Kunstbende Drenthe	11 februari 2014
Lisa de Kok	Kunstbende Flevoland	4 maart 2014
Inge van den Berg	Kunstbende Friesland	28 januari 2014
Kelsey Lampe	Kunstbende Amsterdam	27 januari 2014
Noortje Dik	Kunstbende Zuid-Holland	7 mei 2014
Harm Baaijens	Kunstbende Gelderland	13 mei 2014
Willeke van Toor	Kunstbende Utrecht	13 mei 2014
Hannah de Maagt	Kunstbende Noord-Brabant	13 mei 2014
Marije Wijma	Kunstbende Groningen	28 mei 2014

Bijlage 2 Illustratieverantwoording

Het copyright op de foto's die zijn gepubliceerd in dit onderzoeksrapport ligt bij Okko Veling ©.

Pagina	Naam/namen	Categorie & ranking	Event	Datum
1	Amber Rozema, Lilian Klasens & Janoël Brand	Theater & Performance, 1 ^e prijs	Kunstbende Finale, Melkweg Amsterdam	3 mei 2014
4	Jildou Duiven	Muziek, 1 ^e prijs	Open huis ICO Assen	17 mei 2014
11	Ivan Stoter	DJ, 4 ^e prijs	Drentse voorronde, Schouwburg Ogterop	30 maart 2014
20	Niels Kuil	Theater & Performance, 1 ^e prijs	Kunstbende Finale, Melkweg Amsterdam	3 mei 2014
26	Jeanine Hartlief & modellen	Fashion, 1 ^e prijs	Drentse voorronde, Schouwburg Ogterop	30 maart 2014
32	Camiel Hemminga	Theater & Performance, geen prijs	Drentse voorronde, Schouwburg Ogterop	30 maart 2014
39	Daan Alberts	Film & Animatie, 1 ^e prijs 2013 & 2014	Kunstbende Finale, Melkweg Amsterdam	3 mei 2014
46	Sven Grummel	DJ, 2013: 1 ^e , 2014: 2 ^e prijs	Drentse voorronde, ICO	14 april 2013

Bijlage 3 Lijst van figuren & tabellen

Figuur en tabellen verantwoording.

Figuur	Benaming	Pagina
1	Kunstbende traject	12
2	Regiokantoren Kunstbende in kaart	16
3	Kunstencentra in Drenthe in kaart	16
4	Winnaars respondenten per categorie	17
5	Respondenten deelnemers per categorie	17
6	Conceptueel model	18
7	Kunstbende lift (Kunstbende, 2013b)	24
8	Talentontwikkelingspiramide (Windhorst & van der Zant, 2013)	28
9	Scores op intrinsieke motivatie (Windhorst & van der Zant, 2013)	29
10	Scores op extrinsieke motivatie (Windhorst & van der Zant, 2013)	30
11	Ontwikkelingspiramide (ICO, 2014)	33
12	Cijfer Kunstbende algemeen	40
13	Cijfer natraject Kunstbende Drenthe	40

Tabel	Benaming	Pagina
1	Onderzoeksinstrumenten	19
2	Natraject KBD	23
3	Extra's in het natraject (deel 1)	38
4	Extra's in het natraject (deel 2)	38
5	Wensen en verwachtingen winnaars	41
6	Wensen van winnaars	44

Bijlage 4 Enquêtes

Enquête winnaars

1. Ik ben een:

Jongen

Meisje

2. Toen ik meedeed was ik:

12 jaar

13 jaar

14 jaar

15 jaar

16 jaar

17 jaar

18 jaar

19 jaar

3. Ik heb meegedaan in de categorie:

(meerdere antwoorden mogelijk)

Dans

DJ

Expo

Fashion

Film & Animatie

Muziek

Taal

Theater & Performance

4. Wat vind je van Kunstbende?

Open vraag.

5. Welk cijfer geef je aan Kunstbende?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

6. Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?

Open vraag.

7. Heeft de voorronde van Kunstbende je gegeven wat je verwachtte?

Ja

Nee

Anders, namelijk

8. Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?

Open vraag.

9. Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

10. Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of masterclasses heeft aangeboden aan jou als winnaar?

Ja, omdat...

Nee, want...

11. Wat heb je gemist in jouw natraject en geef aan waarom?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- a. Coaching
- b. Workshops,
- c. Podiumplek/expositieruimte/speeltijd/etc.
- d. Meer persoonlijke tijd bij Kunstbende,
- e. Anders, namelijk...

12. Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het natraject en het voortraject van een nieuw seizoen?

Ja, omdat...

Nee, want...

Anders, namelijk...

13. Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (tijd/traject na het winnen van de voorronde) wat zou je dan doen?

Open vraag.

14. Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe met betrekking op talentontwikkeling in het natraject?

Open vraag.

15. Is er nog iets anders wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe?

Open vraag.

Enquête deelnemers

1. Ik ben een:

Jongen

Meisje

2. Toen ik meedeed was ik:

12 jaar

13 jaar

14 jaar

15 jaar

16 jaar

17 jaar

18 jaar

19 jaar

3. Ik heb meegedaan in de categorie:

(meerdere antwoorden mogelijk)

Dans

DJ

Expo

Fashion

Film & Animatie

Muziek

Taal

Theater & Performance

4. Wat vind je van Kunstbende?

Open vraag.

5. Welk cijfer geef je aan Kunstbende?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

6. Wat verwacht je van Kunstbende als je de voorronde wint?

Open vraag.

7. Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Drenthe wint? Coachings, workshops, podiumplekken/expositieruimte of toch nog iets anders? Wat zou je dan willen?

Open vraag.

8. Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doen? Op welk gebied dan ook?

Open vraag.

9. Is er nog iets anders wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe?

Open vraag.

Bijlage 5 Vragenlijsten

Kunstencentra

Vraag 1: Wat is jullie visie op talentontwikkeling? Licht de visie toe.

ICO Het ICO vindt het van belang dat de talenten van een kind ontwikkeld worden; en zet daarbij niet alleen in op kunstitalenten. Het ICO hanteert daarbij een ontwikkelingspyramide met betrekking tot talentontwikkeling en leren

Het ontwikkelen van talenten leidt bij kinderen o.a. tot zelfvertrouwen, reflecterend vermogen en een zelfstandige, onderzoekende houding.

Talentontwikkeling begint in het reguliere onderwijs. Daarom is het van belang dat scholen een beleidsplan cultuuronderwijs hebben. Daarin moeten de doorgaande leerlijnen binnen- en buitenschools horizontaal en verticaal als vanzelfsprekend zijn opgenomen. Daarmee is, of wordt, binnen afzienbare tijd, cultuuronderwijs een vast onderdeel van het curriculum binnen iedere school. Binnen het cultuuronderwijs moet samenwerking en aansluiting met de (culturele) omgeving goed georganiseerd zijn. De vierde schakel van de keten kennismaken-oriënteren-verdiepen is excelleren. Uiteraard is er maar een klein percentage van de (Kunst)talenten die de vierde schakel bereikt. Voor deze talenten is het van belang dat ze goed en professioneel begeleid worden en geholpen worden de aansluiting naar de Kunstvakopleidingen te maken.

CQ CQ faciliteert een doorlopende leerlijn in afstemming met het Onderwijs.

CQ biedt kunst- en cultuureducatie aansluitend bij de leergebieden/kerndoelen van het onderwijs (op basis van het gedachtengoed 'Kunst in Leren in het Onderwijs') en bereikt nagenoeg alle kinderen en jongeren. Hierbij wordt qua kennismaking en oriëntatie de basis gelegd (zie de figuur hieronder).

Aanvullend hierop zijn brede school en naschoolse activiteiten. Een deel van de kinderen/jongeren gaat kiezen voor verdieping via de (netwerken van) Zelfstandig Professionals. Voor jongeren die hun talenten verder willen ontwikkelen zijn er zowel bij het netwerk als bij CQ mogelijkheden. CQ vormt met samenwerkingspartners een netwerkorganisatie in het werkgebied.

CQ werkt bij het initiëren, de ontwikkeling, de organisatie en de uitvoering van kunst- en cultuurproducten en -diensten permanent samen met Zelfstandig Professionals en andere samenwerkingspartners.

Vraag 2: Wordt talentontwikkeling belangrijk bevonden binnen jullie organisatie?

ICO Het ICO vindt talentontwikkeling belangrijk en zet daarbij zowel in op talentontwikkeling in de breedte (kennismaken, oriënteren als in de ondersteuning van toptalent. Talentontwikkeling levert een bijdrage aan de ontwikkeling van de zogenaamde 21st century skills, als samenwerken, creativiteit, communiceren, probleemoplossend vermogen, kritisch denken en sociale en culturele vaardigheden. Ook een betrokken, ondernemende en nieuwsgierige houding komen van pas in de 21ste eeuw.

Om kinderen goed voor te bereiden op de toekomst zijn deze vaardigheden onontbeerlijk.

Voor toptalent geldt dat een culturele organisatie de plicht heeft deze talenten optimaal te begeleiden en zorg te dragen voor een goede aansluiting op het vakonderwijs.

Hierbij wil het ICO zich niet beperken tot haar werkgebied maar de krachten in heel Drenthe bundelen.

CQ In het kader van talentontwikkeling zet CQ zich met haar samenwerkingspartners maximaal in om talentvolle kunstbeoefenaars te ontdekken en te begeleiden naar een hoger niveau. Enerzijds door beoefening op een zo hoog mogelijk niveau (dat mogelijk tot aan toeleiding naar professioneel kunstenaarschap kan leiden) te ondersteunen, anderzijds door persoonlijke ontplooiing, talentontwikkeling als middel om cultuurparticipatie en de interesse in cultuur te vergroten en te verdiepen.

Vraag 3: Wat doen jullie momenteel aan activiteiten in het kader van talentontwikkeling?

ICO Het ICO biedt kunst- en cultuureducatie aansluitend bij de leergebieden/kerndoelen van het onderwijs en bereikt nagenoeg alle kinderen en jongeren. Hierbij wordt qua kennismaking en oriëntatie de basis gelegd. Aanvullend hierop zijn de brede school en naschoolse activiteiten. Een deel van de kinderen/jongeren gaat kiezen voor verdieping via de (netwerken van) Zelfstandig Professionals. Voor jongeren die hun talenten verder willen ontwikkelen zijn er bij het ICO mogelijkheden zoals Kunstbende (meerdere disciplines) en de talentenklas muziek. Binnen het ICO netwerk zijn er samenwerkingsverbanden met theater- en dansscholen.

Talentontwikkeling bestaat uit twee onderdelen: het ontdekken van talenten en de ontwikkeling van toptalent. Bij het ICO maakt het ontdekken van talent deel uit van de activiteiten in het reguliere onderwijs. Hierbij gaat het niet louter om het ontdekken van kunsttalent.

Voor toptalent uit alle disciplines met het potentieel en de ambitie om door te stromen naar het kunstvakonderwijs zet het ICO in op provinciale samenwerking binnen talentprogramma's zoals Kunstbende.

Voor muzikaal toptalent heeft het ICO een talentenklas. Kinderen krijgen extra lestijd, extra (theorie) lessen en de mogelijkheid podiumervaring op te doen. Tevens is er een verbinding met het Prins Claus Conservatorium.

CQ In het kader van talentontwikkeling zet CQ zich met haar samenwerkingspartners maximaal in om talentvolle kunstbeoefenaars te ontdekken en te begeleiden naar een hoger niveau. Enerzijds door beoefening op een zo hoog mogelijk niveau (dat mogelijk tot doorstroming naar professioneel kunstenaarschap kan leiden) te ondersteunen, anderzijds door persoonlijke ontplooiing, talentontwikkeling als middel om cultuurparticipatie en de interesse in cultuur te vergroten en te verdiepen.

Het komende seizoen wordt op een aantal trajecten ingezet:

- Met Kunstvakopleiding Artez in Zwolle heeft CQ een samenwerkingsverband afgesloten voor het gezamenlijk organiseren en aanbieden van een conservatorium vooropleiding. Hiervoor komen in 2014-2015 zes leerlingen in aanmerking.
- HaFabra-opleiding tot en met D-niveau, vakklas muziek
- In de voorbije jaren is de samenwerking tussen CQ en het Esdalcollege geïntensiveerd. Het door CQ begeleide Esdalorkest is hiervan een voorbeeld. Het Esdalcollege wil zich tot een volwaardige cultuurprofiel school ontwikkelen waar voor het onderdeel talentontwikkeling ondersteunende expertise vanuit CQ wordt ingezet.
- In het project Cultuur kleurt je wereld wordt i.s.m. het Esdalcollege gewerkt aan een Cultuurstroom voor het VMBO om te komen tot een cultuurprofielschool. Daarbij wordt de link gelegd met de MBO-opleiding CIBAP in Zwolle.
- CQ geeft als cultureel partner in Drenthe voor de regio Zuidoost-Drenthe uitvoering aan de projecten Kunstbende en de Drentse Keienbende.
- CQ ondersteunt en stimuleert deelname aan landelijke, regionale en provinciale initiatieven zoals Popsport, het Haydn-Muziekfestival, het Veenkoloniaal Symfonie Orkest (VKSO), De Jonge Eems-Dollard Philharmonie, en het Prinses Christinaconcours.
- CQ biedt ondersteuning aan de zelfstandig professionals in de disciplines Dans en Musical voor het realiseren van producties voor selectieklassen waaronder een productie in theater de Muzeval.

Vraag 4: Wat zijn jullie verwachtingen met betrekking tot talentontwikkeling in het natraject van Kunstbende?

ICO Kunstbende Drenthe is de afgelopen jaren een uitstekend platform gebleken om talent onder jongeren te ontdekken, te stimuleren en te laten groeien. Hierbij zijn samenwerkingsverbanden opgezet tussen scholen, theaters en kunstencentra. Het draagvlak voor talentontwikkeling wordt groter. De drempel om mee te doen aan bijvoorbeeld de Kunstbende is verlaagd. Om talentontwikkeling te versterken organiseert Kunstbende activiteiten voor, door en met scholen, kunstencentra, theaters, festivals, evenementen en welzijn- en jongerenwerk. Gezien het feit dat de financiële middelen steeds geringer worden, is het zaak te zoeken naar (nog) meer samenwerking.

Dit jaar is de samenwerking gezocht met Duitsland om in 2015 een gezamenlijk project te organiseren in het natraject. Zo worden verschillende culturen en visies met elkaar te verbinden. Hierdoor worden jongeren nog meer uitgedaagd.

Verder zal de aankoop van een mobiel podium het natraject een impuls geven.

CQ Daar krijgen we geen goed beeld van. Kunstbende maakt echter wel deel uit van ons beleid Talentontwikkeling. Zie boven

Vraag 5: Wat willen en kunnen jullie bijdragen aan talentontwikkeling in het natraject van Kunstbende?

ICO Financieel heeft het ICO steeds minder mogelijkheden. Wel wil het ICO inzetten op bemiddelen in en de organisatie van podiumplekken om talenten de mogelijkheid te geven podiumervaring op te doen. Tevens is het van belang de krachten te bundelen en de provinciale samenwerking met de andere kunstencentra verder uit te breiden en te formaliseren. Ook de samenwerking met de landelijke Kunstbende is belangrijk om talenten in het natraject bv. workshops en masterclasses te kunnen aanbieden. Tevens is het van belang om te zoeken naar andere geldbronnen (bv. door internationale samenwerking).

CQ CQ wil intermediair en verbindende schakel zijn om jongeren te begeleiden en coachen en mogelijkheden te bieden om podiumervaring op te doen tijdens diverse evenementen die speciaal voor jongeren worden georganiseerd.

Vraag 6: Hoe zien jullie talentontwikkeling provincie breed in relatie tot jullie eigen activiteiten die gericht zijn op talentontwikkeling?

ICO Uiteindelijk zal talentontwikkeling in Drenthe provinciebreed moeten worden opgepakt. Gezien de schaalgrootte is dat ook voor de hand liggend.

Uitgangspunt daarbij is wel dat dat door alle partijen zo gezien wordt.

CQ Talentontwikkeling op provinciale schaal biedt kansen door de bundeling van mogelijkheden daar waar lokaal te weinig vragers en aanbieders zijn.

Vraag 7: Hoe zien jullie hierbij de koppeling met Kunstbende?

ICO Zoals eerder gezegd; Kunstbende Drenthe is de afgelopen jaren een uitstekend platform gebleken om talent onder jongeren te ontdekken, te stimuleren en te laten groeien. Daarom is het voor de hand liggend om juist Kunstbende de spil van talentontwikkeling te laten zijn.

Op dat vlak is er al provinciale samenwerking. Van hieruit moet, in gezamenlijkheid, talentontwikkeling verder vorm krijgen.

CQ Kunstbende moet zich lokaal meer hechten om provinciaal te kunnen stralen. Dat betekent op lokaal niveau vooraf en na afloop presenteren.

Landelijk Bureau

Vraag 1: Wat is jullie visie op talentontwikkeling? Licht de visie toe.

Zie handboek en beleidsplan 2013-2016.

Vraag 2: Waarom is talentontwikkeling zo belangrijk?

Ooit deed ik zelf mee aan Kunstbende en won ik de voorronde. Op dat moment vroeg ik 'en nu?' en er werd mij verteld dat ik volgend jaar weer mee kon doen.

Door de komst van talentontwikkeling binnen Kunstbende (op diverse manieren) geven we jongeren een kans zich verder te ontwikkelen vanaf het punt waarbij ze binnen Kunstbende ontdekt hebben dat ze ergens goed in zijn. Veel jongeren die winnen en waarmee we zo'n traject aangaan staan op het punt dat ze moeten kiezen wat voor opleiding ze willen doen, bijvoorbeeld. Vanuit Kunstbende kun je ze helpen de juiste keuze te maken, ze zelf laten ontdekken wat ze wel/niet willen en waar ze klaar voor zijn.

Ik vind de aanvulling die er met de talentontwikkeling bij Kunstbende is gekomen echt van grote waarde.

Vraag 3: Wat zijn jullie verwachtingen met betrekking tot talentontwikkeling in het natraject?

Ook dat kun je vinden in het handboek. We willen het liefst dat alle regio's hun winnaars zodanig kennen dat ze ze verder kunnen helpen, zoals bovengenoemd. Nu is dat niet allemaal haalbaar voor iedere, qua tijd of qua geld, dus er zijn wat alternatieve oplossingen. Maar idealiter gaat iedere regio in gesprek met zijn winnaars.

Vraag 4: Wat zijn jullie behoeften met betrekking tot talentontwikkeling in het natraject?

Zie boven; we willen zo veel mogelijk jongeren helpen om verder te komen.

Vraag 5: Hoe kan talentontwikkeling in het voortraject worden benut/ingezet?

Het dient dan een ander doel denk ik, maar workshops om acts te verbeteren, of om te leren hoe je een eigen song schrijft – bijvoorbeeld – zijn natuurlijk ook een onderdeel van talentontwikkeling. Vaak gaat dit groepsgewijs en niet individueel, en is het doel om meer jongeren aan de wedstrijd mee te laten doen. In het natraject gaat het echt om individuele wensen en kwaliteiten van een talent. Wel zou je kunnen kijken of je talenten van het jaar ervoor kan inzetten voor de talentontwikkeling in het voortraject het jaar erop. Dan sla je twee vliegen in één klap.

Regiokantoren KB

Vraag 1: Wat is jullie visie op talentontwikkeling? Licht de visie toe.

Drenthe: Wij hanteren de visie die is opgesteld vanuit het Landelijk Bureau.

Groningen: Wij willen alle deelnemers en geïnteresseerden ondersteunen op het gebied van talentontwikkeling. Van beginners tot meer ervaren. Dit jaar zijn we begonnen met een zoektocht naar meer samenwerkingspartners, en ik denk dat dit goed kan bijdragen in het traject van talentontwikkeling. Wij willen onze deelnemers wegwijs maken bij belangrijke personen en instellingen, door contacten aan te reiken dragen wij bij aan de toekomst van de jongeren door middel van deze waardevolle contacten.

Friesland: Creatieve jongeren die al beschikken over talent, helpen om zichzelf te leren dit eigen talent verder te ontwikkelen.

Flevoland: Mijn visie op talentontwikkeling is dat er continuïteit in het aanbieden van een cultureel programma of draagvlak waarbij er nadruk wordt gelegd op de ontwikkeling van eigen talenten. Hierbij is belangrijk dat het individu zelf ook inbreng heeft, omdat het over henzelf gaat.

Amsterdam: "Onze visie op talentontwikkeling is dat het belangrijk is om je door te ontwikkelen in waar je goed in bent. Als je doet waar je goed in bent, ontwikkel je ook je zelfvertrouwen en krijg je zelfkennis. Dit is goed voor je algemene ontwikkeling. Je leert trots te zijn op jezelf. Dit is al helemaal een belangrijk item voor jongeren die zich aan het ontwikkelen zijn.

Gelderland: Hierin volgen welandelijk beleid. Dat wil zeggen dat we volgens het liftmodel werken. De winnaars van een voorronde (1,2,3) krijgen een coachingsgesprek en er wordt op maat iets gemaakt/georganiseerd/geregeld als daar behoefte naar is.

Noord- Brabant: Talentontwikkeling is belangrijk in de zin dat het inzetten van je creativiteit overal goed voor is. Jongeren beginnen zichzelf te ontdekken en ontwikkelen hun eigen stijl. Daarom is dat een belangrijke leeftijd om hun de ruimte te bieden om iets te doen met wat ze kunnen. Op die manier ontplooiën ze zichzelf en creëren ze hun eigen identiteit. Met talent moet iets worden gedaan!

Utrecht: Wij hanteren hierbij het landelijk beleid.

Zuid-Holland: Bij Kunstbende Zuid-Holland hanteren we (net als bij de andere regio's?) een brede visie op talentontwikkeling. Talentontwikkeling gaat over jonge deelnemers een kans bieden om talent (verder) te ontwikkelen. Dit betekent dat we enerzijds de piepjonge talenten willen helpen bij bijvoorbeeld het bieden van een podium door de voorrondes te organiseren en Try Outs. Dit is een eerste stap in de ontwikkeling, want de beste leerervaring voor podiumkunsten is meters maken en dus zo veel mogelijk optreden. Hiernaast verwijzen we de jonge talenten door naar interessante activiteiten van collega instellingen waar ze aan kunnen deelnemen. Bijvoorbeeld andere open podia waar ze nog een keer kunnen oefenen met zichzelf presenteren.

Anderzijds betekent dit dat we de talenten die al een stuk verder zijn nog meer professionele feedback aanbieden (in de vorm van masterclasses) en nog meer handvatten om hun talent tot volle wasdom te brengen (workshops, ervaringen; bezoeken van andere evenementen en het zien van professionals, literatuur die aansluit bij de categorie enz.). Daarnaast brengen we ook deze groep in contact met interessante instellingen waar ze verder kunnen werken aan hun talent.

Vraag 2: Wat zijn jullie verwachtingen met betrekking tot talentontwikkeling in het natraject?

Drenthe: Onze verwachtingen zijn hoog. We willen veel bereiken, organiseren en neerzetten voor onze winnaars.

Friesland: Alle activiteiten in het natraject zijn bedoeld om de jonge talenten te ontwikkelen. Inzicht krijgen in het eigen talent vind ik voorop staan, daarna in gesprek om te kijken hoe we dit uit kunnen bouwen. In ieder geval is (meer) podiumervaring een belangrijke pijler.

Inzet is (voor zover mogelijk) dat de jongeren zich het jaar erop weer inschrijven voor Kunstbende en dan wellicht verder komen op de voorronde en de finale. Ook zijn zij een goed visitekaartje voor de jongeren om hen heen. De mogelijkheden van Kunstbende worden zichtbaarder.

Flevoland: Mijn verwachtingen zijn om de winnaar te koppelen aan een professionele buddy die hen coachen om vervolgens beter te worden. Het is de bedoeling dat het niet bij een optreden blijft, maar dat er verder wordt gekeken naar het individu hoe hij/zij beter kan worden. Er wordt vooral geluisterd naar de behoefte van de winnaar. Wil hij meer podiumervaring opdoen, feedback krijgen op hun performance of hoe ze met de juiste mensen in contact komen. Dit coachingstraject zal uit een x aantal uur bestaan.

Amsterdam: Het is natuurlijk de bedoeling dat die ontwikkeling in het natraject plaatsvindt. De beste worden gekozen en zij verdienen dan ook professionele begeleiding. Hier kan echt "iets van gemaakt" worden. Al hoewel wij het ook belangrijk vinden dat jongeren zich kunnen door ontwikkelen, als zij n niet de beste zijn. Het is moeilijk om voor iedereen een natraject te verzorgen, dit kost natuurlijk ook geld. Maar het ideaalbeeld zal zijn dat iedereen deze gelegenheid heeft.

Noord- Brabant: We verwachten dat de winnaars zich ontwikkelen en dat het natraject daaraan heeft bijgedragen. Verder hopen we dat ze hierdoor gestimuleerd zijn om niet te stoppen en ook zelf op zoek te gaan naar verdere mogelijkheden om talenten verder te ontwikkelen.

Utrecht: Ik verwacht veel van het natraject van de winnaars van Kunstbende. Ik ga er van uit dat dit erg professioneel word aangepakt door ARTEz. Naast kansen om op te treden krijgen ze ook echt advies op maat.

Zuid-Holland: Onze verwachting is dat de jonge talenten na de voorrondes en al deze workshops en andere prijzen er sterker uit komen en gestimuleerd worden om door te gaan. Ze hebben meer zelfvertrouwen gekregen, weten beter waar ze staan als artiest en waar ze nog als artiest aan kunnen werken.

Vraag 3: Wat zijn jullie wensen/behoefden met betrekking tot talentontwikkeling in het natraject?

Flevoland: Ik vind het belangrijk dat de deelnemer inspraak heeft in zijn/haar eigen coachingstraject. Als dit namelijk niet wordt gedaan, bestaat de kans dat zij niets hebben, wat jij hen te bieden hebt. Iedere jongeren heeft immers ander soort talentontwikkeling nodig om beter te kunnen worden. Jongeren bevinden zich in een fase dat zij dit niet zelfstandig dingen kunnen aangeven, en daarom is daar de culturele professional er die de winnaar hierin begeleidt en ondersteunt met hun eigen inzicht.

Noord- Brabant: We willen vooral aansluiten bij de wensen van de jongeren. Daarnaast kijken we wat er binnen onze eisen en beperkingen past natuurlijk. Maar dat het iets is wat de jongeren willen en interessant vinden, dat is het belangrijkste. Daarnaast zoeken we veel samenwerking met verschillende partners om draagvlak te creëren.

Utrecht: Ik vind de manier waarop de prijswinnaars op de finale een traject aangeboden krijgen heel goed. Ik vind alleen dat de prijswinnaars regionaal ook meer moeten krijgen op het gebied van talentontwikkeling. Wij proberen onze winnaars zo'n leuk mogelijk prijzen pakket te geven, maar dit is soms erg lastig. Je wilt leuke optredens en workshops geven maar soms kom je niet verder als boeken en bioscoopkaarten. En dat vind ik erg jammer.

Vraag 4: Hoe geven jullie het natraject vorm? In de breedste zin van het woord.

Friesland: Stimuleringsprijzen (in het prijzenpakket op de voorronde)

- Workshop Podium presentatie voor finalisten voorafgaande aan de finale.
- Coachingsgesprekken
- Workshops etc. (op maat)
- Best of Tour (diverse optreedmogelijkheden op bv festivals)
- Een "workshopweekend" i.s.m. KB Groningen en Drenthe. Nadeel is dat dit erg veel geld kost (in verhouding). Lijkt mij geschikt voor de jubileumjaren.

Ervaring leert dat de jongeren vooral de extra optreedmogelijkheden belangrijk vinden. Ik denk dat we met de noordelijke provincies nog intensiever samen kunnen werken om dit deel van de talentontwikkeling vorm te geven.

Flevoland: Het is belangrijk om goed onderscheid te maken tussen de verschillende winnaars (1ste, 2de en derde plek). Dit kan in het aantal uren met de professional of het soort prijs dat zij krijgen. Het is vanzelfsprekend dat de eerste winnaar het meeste krijgt aangeboden. Wij zijn met diverse culturele partners in gesprek om dit te kunnen realiseren. De deelnemers zullen hierin begeleidt worden door Kunstbende. We willen graag met zowel de winnaars als culturele partners om de tafel zitten om samen een mooi coachingstraject te creëren. Dit natraject staat nog niet van te voren vastgesteld. Er wordt per winnaar gekeken wat hij/zij nodig hebben, bijvoorbeeld verschillende samenkomst momenten verspreid over een jaar, een week intensieve begeleiding, of contact mogen opnemen wanneer zij graag een professionele begeleiding nodig hebben.

Amsterdam: Wij bieden de winnaars van de voorronde van Kunstbende Amsterdam, verschillende prijzen aan. Hierbij kan je denken aan repetitietijd in studio's, huur van apparatuur, meet & greet met ervaren mensen in het vak, workshops, foto shoots, publiciteit, vertoning in tijdschriften, etc. Het gaat allemaal om stimulerings- en ontwikkelingsprijzen, waarbij de deelnemers door kunnen gaan met hun talent.

Gelderland: Concreet spelen wij dit jaar deelnemers door naar meerdere festivals zodat ze meer podiumervaring opdoen. Door omstandigheden bezuiniging op organisatie vinden er dit jaar geen coachingsgesprekken plaats. Voorheen was dit wel. Dus met iedereen, 8 categorieën x 3 winnaars. Voorbeelden natraject zijn een infomiddag over kunstacademies door een galerie die een goed beeld heeft van de kwaliteit op de div. opleidingen. Dit was voor de toplaag expo.

Podiumervaring voor alle disciplines. Meestal muziek, maar kijk bijv. naar AMZAF in Arnhem, daar zie je alles terug komen.

Noord- Brabant: Voor elke categorie organiseren we een apart natraject met workshops, rondleidingen, masterclasses, voorstellingen en eigen optredens.

Utrecht: wij geven de jongeren een prijspakket en ondersteunen ze hierbij.

Zuid-Holland: In het natraject proberen we zo veel mogelijk te kijken naar de eigen leervraag en concrete behoeften en hier passende “prijzen” bij te vinden. Maar in sommige gevallen zullen we ook kijken waar ze direct baat bij hebben en dit bieden we ze hoe dan ook aan. Denk aan een goede complete biografie, stageplan en promotiefoto voor Muziek winnaars, want aan een goede press kit hebben ze hoe dan ook iets, naast bijvoorbeeld studiotijd. Dit heeft ook te maken met het traject waarbij je vooraf in elk geval al een aantal prijzen wilt vastleggen, zodat je een sponsor afspraak kunt maken en een volle prijzentas hebt. In het natraject willen we vooral veel prijzen in de vorm van workshops en masterclasses aanbieden. Workshops om de jonge talenten een verbreding en verdieping te geven binnen hun discipline. Anderzijds willen we dat de winnaars van elkaar leren en proberen we workshops en masterclasses zo veel mogelijk gezamenlijk in te plannen. Met als klap op de vuurpijl een masterclassdag voor alle categorieën. Waarbij de winnaars uit de verschillende categorieën elkaar nog weer eens ontmoeten.

Vraag 5: Hoe kan talentontwikkeling volgens jullie in het voortraject worden benut/ingezet?

Friesland: We zijn dit jaar (net als in Limburg) begonnen met een Kunstbende Buddy project. Ouderejaars studenten van de mbo kunstvakopleidingen begeleiden deelnemers (in ieder geval) tot op de voorronde. Inzet is dat de kwaliteit van de acts op de voorronde al omhoog gaat.

Dit jaar is een pilot jaar. We moeten vooral goed opletten hoeveel tijd / energie / geld het kost, om te beoordelen of er een duidelijke meerwaarde is.

Flevoland: Kunstbende richt zich veel op talentontwikkeling en daarom vind ik dat het verplicht moet worden om workshops te kunnen aanbieden, maar ook een coachingsdag! Lang niet alle provincies hebben hier tijd en geld voor en dit vind ik niet eerlijk t.o.v. de deelnemers. Iedereen moet het zelfde voortraject krijgen. Als dit niet gerealiseerd kan worden ben ik van mening dat het landelijke bureau van Kunstbende hierin moet inspelen.

Amsterdam: Door voordat de voorrondes beginnen, al begeleidende workshops aan te bieden waarbij de deelnemers hun act vorm kunnen geven. Zij moeten uiteindelijk alles zelf bedenken en uitvoeren, maar een zetje in de goede richting zou voor deze doelgroep heel goed kunnen werken. Kunstbende Noord-Holland organiseerde vorige week een leuk theater workshop, waarbij zij hoopte nieuwe deelnemers te trekken, maar ook al deelnemende jongeren “warm te houden” en dus te helpen. Dat was erg leuk! Dit zou meer plaats moeten voor degene die daar behoefte aan hebben.

Noord-Brabant: Het voortraject kan een moment zijn voor de deelnemers om kennis te maken met het vak en met performen. Voor de voorronde krijgen ze bij ons coaching en een open podium om al eens te oefenen. Op die manier bouw je het op en verlaag je voor de deelnemers een drempel om zichzelf te laten zien.

Utrecht: Er moeten meer momenten komen dat ze voor de regionale voorronde bij elkaar komen en iets ondernemen. Naar elkaar acts kijken, workshop en verschillende adviezen. Op gebied van talent, wat ze met hun talent willen en om te gaan met zenuwen.

Zuid-Holland: In het voortraject kunnen we een aantal dingen doen in de talentontwikkeling, omdat je een hele provincie bediend moet je veelal op afstand de deelnemers ondersteunen in hun ontwikkeling. Elke deelnemer krijgt een kunstcoach toegewezen. Per categorie is er een kunstcoach die eens per maand met ze belt en de voortgang bespreekt en meedenkt in het uitwerken van hun concept. Hiernaast is er ook een facebook-groep per categorie waarop berichten worden uitgewisseld tussen de deelnemers van dat jaar, maar ook vanuit de organisatie. Zodoende proberen we ze ook op afstand te ondersteunen. Hiernaast organiseren we een aantal activiteiten in het voortraject, namelijk workshops en Try Outs. Workshops zijn er voor de niet-podiumkunsten: Expo, Film&Animatie en Fashion. De workshops moeten ze extra handvatten geven, tips&tricks, maar eventueel ook feedback op de concepten. De podiumkunst categorieën kunnen bij de Try Outs hun performance laten zien en daar feedback op krijgen van professionals om zodoende hun performance nog aan te scherpen in aanloop naar de voorronde.

Bijlage 6 Format coachingsgesprek

Huidige situatie, werk, school, woonsituatie en sociale achtergrond

1. Zit je nog op school of werk je?
2. Wat voor een opleiding doe je, wat voor werk doe je?
3. Woon je nog thuis? Waar woon je dan?
4. Wat zijn je goede persoonlijke eigenschappen?
5. Wat zijn je interesses?
6. Zijn er (persoonlijke) dingen waarmee we rekening moeten houden zoals ziekte, beperkingen, sociale situatie, etc.
7. Staan je ouders achter het uitvoeren van jouw creatieve talent?

Kunstbende ervaring

1. Wat vond je van je eigen Kunstbende optreden? Wat ging er goed? Wat ging minder goed?
2. Hoe heb jij je voorbereid?
3. Wat kan er nog verbeterd worden op het gebied van je presentatie?

Wensen, motieven en verwachtingen

1. Waarom heb je deze discipline/deze disciplines gekozen?
2. Wat is er zo leuk aan?
3. Wat en wie zijn je inspiratiebronnen?
4. Kun je je eigen stijl omschrijven?
5. Kun je omschrijven hoe je tot een product komt? Wat is jouw manier van werken?
6. Wat zijn je sterke punten binnen deze discipline?

Ontwikkelingsdoelen

1. Waar sta jij op het moment qua ontwikkeling binnen jouw discipline?
2. Wat wil je graag leren op het gebied van techniek?
3. Wat wil je verder graag leren? Wat zijn jouw wensen? Kun jij leerdoelen noemen?
4. Wat is er nodig om dit doel te bereiken? Welke activiteit?
5. Wie of wat denk je daarbij nodig te hebben? (opleiding, workshop, cursus, coach etc.)
6. Wat wil jij leren op korte termijn?
7. Waar sta je over 5 jaar?

Bijlage 7 Wensen van Kunstbendewinnaars

De wensen van de winnaars zijn vrij concreet en duidelijk beschreven door henzelf. Het volgende is te zeggen over de wensen van winnaars per categorie. Theater en Performance zou heel graag meer coaching en workshops zien in het natraject. Doordat er miscommunicatie is geweest of helemaal geen contact door de prijs verstrekkers hebben de Theater winnaars een aantal prijzen misgelopen. Het belangrijkste aspect bij de theater winnaars is dus er voor zorgen dat de gewonnen prijzen ook echt worden ontvangen en uitgevoerd.

Coaching door oud-Kunstbendeleden wordt aangedragen als optie in het prijzenpakket. Een andere optie is de winnaars in contact brengen met een theatergroep of iets dergelijks, om het netwerk van de winnaars te vergroten en ze een raakvlak bieden met professionals.

De muzikanten zijn tevreden over het natraject, de optredens die geregeld worden, zien ze als een goede oefening en ervaring. Toch zou ook deze categorie het leuk vinden om een workshop of iets dergelijks te krijgen om te blijven ontwikkelen en te groeien in het vak.

De DJ's hebben de workshops en masterclasses ervaren als leerzaam en prima, echter mist het stukje coaching in dit gedeelte. Een persoonlijke coach bij wie je je vragen kan stellen en die de DJ's verder kunnen helpen. Zoals eerder vermeld wordt veel gedaan met de top 3 van DJ. Eén op één coaching wordt niet gedaan en dit wordt gemist door de DJ's, er is teveel focus op de 3 als geheel en nauwelijks voor het individu.

Dichters en verhaalvertellers van taal zouden het fijn vinden als er op bepaalde fronten betere communicatie zou zijn. Er zijn een aantal momenten in het natraject gemist hierdoor. Verder wordt aangegeven dat de workshops die worden aangeboden leuk zijn en dat deze dus ook moeten blijven. Optredens om de podiumpresentatie en het voordragen te verbeteren worden erg gewaardeerd.

Fashionwinnaars geven aan dat het natraject al veelomvattend is. De workshops en de coaching worden met veel enthousiasme begroet en omarmd. Leergierig, dus altijd in voor meer mogen er altijd meer leermomenten ingecalculeerd worden. Ook worden er een aantal verbeterpunten en toevoegingen genoemd om het natraject nog beter te maken. Zo is één van de aanraders een nabespreking van de fashionshow, om meer houvast te hebben van een coach. Ook is er behoefte aan een nabespreking met de jury om meer inzicht te krijgen in de verbeterpunten om te blijven ontwikkelen.

De dansers verschillen van mening of er genoeg coaching en workshops zijn. Ze zijn het er allemaal over eens dat hoe meer workshops en coaching je krijgt, hoe meer je er uit kan halen. Dus meer coaching en workshops zijn altijd welkom en dan niet alleen in de stijl waar ze al goed in zijn, maar ook juist andere dansstijlen. Een podiumplek en/of optredens zijn ieder jaar in aantal verschillend, maar maken de winnaars wel altijd erg enthousiast.

Binnen de categorie Expo is iedereen tevreden over het natraject van Kunstbende Drenthe. Toch zou een coachingsmoment beter zijn voor de ontwikkeling binnen de eigen stijl, maar ook juist een ander soort expo uitproberen of met elkaar een nieuw kunstwerk ontwikkelen.

Film & Animatie winnaars zijn tevreden over het natraject, ook hier zou een coachingsdag meer gewaardeerd worden, al is het alleen om iedereen weer te zien. Jonge filmmakers staan open voor nieuwe technieken en meer leren. Een idee voor in het natraject is een dag meelopen/meedraaien op een echte filmset.

Bijlage 8 Enquête uitslagen deelnemers per categorie

In deze bijlage zijn de volledig ingevulde enquêtes van de deelnemers te vinden. Ze zijn geclusterd per categorie dat in de tweede rij links dikgedrukt te zien is.

Vraag:	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat verwacht je als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe wint?	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doen?	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
DANS	J/M							
Respondent 4	M	13	Ik vind kunstbende een super leuke wedstrijd waarbij je je talent heel goed kunt ontwikkelen.. Ik heb zelf meegemaakt dat ik altijd een danser was, maar sinds ik meedeed groeide ik zo enorm dat ik in een stap DE danser werd. Plus is de dag van de wedstrijd ook altijd erg gezellig! Een leuke sfeer!! ;)	9	Dat ze echt goed met je talent bezig gaan. Dat kan betekenen workshops, maar het kan ook gewoon oefenruimte zijn.	Zeker coaching! Het is erg belangrijker als je meer aan je act kan werken en daarbij je act kan verbeteren.. Maar zeker ook ruimte om te kunnen oefenen en jezelf en de act te beteren! ;)	Hmmm dit is een lastige, omdat ik best wel tevreden ben over kunstbende. Maar ik zou de winnaars meer oefenruimte geven. Zodat ze goed kunnen werken aan de act! (als het qua tijden natuurlijk mogelijk is)	Nee, jullie weten al dat ik kunstbende een erg leuke wedstrijd vind. Verder valt er niet zo veel te zeggen... ;)
Respondent 5	M	17	Ik vind het erg leuk en leerzaam, je kunt laten zien aan wat je gewerkt hebt. Je krijgt ook ervaring met optreden voor een publiek en natuurlijk kritiek waar je aan kan werken!	8	Dat ze me alles duidelijk vertellen over de finale en misschien begeleiden wanneer nodig.	Coaching!	Techniek. Bij Theater bijvoorbeeld lichten uit wanneer afgesproken.	Vooraf NIET stoppen met Kunstbende organiseren! (:

Respondent 10	M	18	Ik vind het een leuk initiatief!	7	Dat ze je begeleiden naar de finale, met tips en andere dingen	Coaching	Duidelijkere regels, en echt checken of ze het zelf hebben gemaakt. En betere jury's	Onze groep vindt het heel jammer hoe het is gegaan. Iemand uit de jury kende ons en die dacht dat wij k ze dans niet zelf was gemaakt terwijl dat wel zo was
Respondent 35	M	17	leuk, je kan je zelf uiten en inspiratie op doen bij anderen en je weet door de beoordeling hoe je dingen anders kan doen	8	meer begeleiding voor de volgende ronde en wekelijks contact en promotie zodat je er verder in kan komen	coaching, workshops en ruimte om te oefenen is ook wel handig.	uitreiking iets sneller doen en bekende/artiesten uitnodigen die je nog laten helpen	als je iets met deze enquête wil bereiken doe het dan niet via de mail want onze leeftijd kijkt niet echt bepaald snel een mail
Respondent 42	M	16	ik vind het een leuke ervaring en beleving. en het is ook echt leuk dat je kan laten zien waar je goed in bent of leuk vind. en mensen tegen komt die de zelfde interesses als jou hebben.	8	nog een leuke dag! en het op nemen tegen andere uit een andere provincie	dat is verschillend per onderdeel maar ik denk dat coaching en workshop wel echt handig is.	er zouden meer activiteiten plaats kunnen vinden omdat het soms nog best wel lang wachten is.	ik vind het goed dat zoiets bestaat dit motiveert en stimuleert kinderen wel om iets te gaan doen of zich ergens voor in te zetten.

Vraag:	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan KB?	Wat verwacht je als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe wint?	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doen?	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
DJ	J/M							
Respondent 3	J	18	Een top organisatie om je talent te laten zien	8	Optredens en coaching	Coaching en podiumplekken	Meer publiek proberen binnen te krijgen bij de voorronde	Ik heb nu 3 jaar meegedaan en heb tot nu toe iedere keer nuttige tips gekregen en 1 x zelfs op bevrijdingsfestival gedraaid super bedankt hier voor jammer dat ik niet meer mee mag doen volgend jaar
Respondent 8	J	15	Super leuk idee, alleen jammer van de jury dat ze iemand door laten gaan wat eigenlijk niet mocht.	7	Gezelligheid en sportifiteit.	Workshops, coaching, prijs	Beter letten op de regels. (Categorie DJ)	Nee
Respondent 12	J	16	Super ! Jongeren kunnen nu hun creativiteit kwijt bij Kunstbende	9	T zelfde als dit jaar , t was super voor elkaar	Dit jaar hebben wij een masterclass gewonnen voor iets wat we heel leuk vinden en waar we al heel veel van af weten.. Als we dat niet wisten zouden we ook niet meedoen. Dus eigenlijk is dat misschien een beetje overbodig , en ik denk dat heel veel andere jongeren er zo over denken. Dus misschien podium plekken.	Ik had een beetje t gevoel dat de jury niet helemaal in t algemeen keek. En dat er jury leden waren die een bepaald iemand helemaal tegek Vinden en zich daar ook aan vast klemmen en niet naar anderen kijken ..	Tot volgend jaar.

Respondent 19	J	15	Dat er wedstrijden zijn voor alle (culturele) dingen die jongeren leuk vinden	5	\Shine\' zoals wij dat noemen en optredens en bekendheid	Sowieso een podium plek en wat workshops of iets.	Jury, de jury leden bij DJ vond ik corrupt, en ik vond dat niet alleen, zelfs de mensen die tweede en derde zijn geworden. Want wij als DJ zijnde kunnen heus wel horen of een set goed klinkt of niet. Veel van ons vonden de jury gewoon oneerlijk. Ze hebben ook iemand door laten gaan (denken wij) in de eerste voorronde omdat Deckstar anders z\'n gezicht zou verliezen. En wat ik ook niet snap is dat iemand die vorig jaar tweede is geworden nu in de jury kan zitten	Ja dat jullie beter jury leden uit moeten kiezen. Geen DJ\'s die al zoveel ervaringen hebben en dit en dat, maar jury\'s die goed kunnen luisteren naar een set en zich ook niet (op dat moment) aangetrokken voelen door 1 stijl muziek. Laat ze bijvoorbeeld uit Gelderland komen, dan heb je ook minder kans op \corruptie
Respondent 22	J	15	Erg leuk en leerzaam kan erg veel met de tips die ik heb gekregen	8	Dat ik meer zou kunnen leren	Het lijkt me supervet om wat vaker op plekken te draaien als dj	De locaties waren niet erg handig.	Nee
Respondent 24	J	16	kunstbende geeft talenten een kans. of je nou rijk of arm bent, maakt niet uit. je mag je talent laten zien en dat helpt bij je carrière die je wilt maken.	8	dan verwacht ik dat ik naar de finales in Amsterdam zou mogen. dat mijn liefde voor muziek eindelijk gehoord word en ik kan beginnen met mn beroep ervan maken	Podium plekken, Workshops, coaching.	beter naar details kijken (jury)	ja de uitslag van het DJ onderdeel. 1 van de 5 jongen die door gingen naar de voorrondes, gebruikte meerdere malen SYNC knop. terwijl dat de winnaar van vorig jaar was. toch ging hij door. vind ik onterecht naar andere deelnemers die SYNC niet gebruikte.

Respondent 29	J	18	Super leuk! Je leert ervan! Ervaring rijker :)	9	Begeleiding	Coaching, les, hulp	Jury..... Duidelijke regels opstellen	De regels moeten erg duidelijk zijn
Respondent 31	J	16	Ik vind het een goed initiatief om de cultuur in het land te behouden en hrt was een leuke ervaring	8	Daar weet ik geen antwoord op maar het zou vast mooi wezen	Podiumplekken	Nee, alleen sommige manieren van het regelen en duidelijk zijn over bepaalde podium plekken	Jullie zijn top !
Respondent 32	J	18	goede manier voor ontdekken van verborgen talent.	5	coaching en hulp bij het ontwikkelen van je talent	optredens/coaching/workshops	ja, de jury van mijn categorie is totaal niet eerlijk verlopen.Ik weet toevallig dat de winnaar de jury al kende voordat hij mee deed aan deze ronde. Intussen de selectieronde en voorronde is hij nog bij de jury langs geweest voor advies etc. Tijdens de voorronde gebruikte de deelnemer de sync knop wat eigenlijk niet mocht.\r\ndit heeft mij er gefrustreerd omdat ik zelf al 2 jaar dj ben en alles doe op gehoor en hier heel lang op oefen en het dus ook goed kan. ik vind zelf dat dit iets is wat een dj zou moeten kunnen om ook creatiever te kunnen zijn met andere dingen van muziek en zodat die zich meer verdiept in de muziek.\r\nbovengenoemde reden was ook waarom ik kunstbende een 5 heb gegeven. voor de rest was de organisatie top!	het was vervelend dat ik me bij de selectieronde om 7 uur moest melden terwijl ik pas om half 12 moest optreden. misschien dat het beter is om de tijden al door te geven en je je moet aanmelden een uur van te voren\r\n\r\nivan.stoter@hotmail.com
Respondent 46	J	18	leuke organisatie die jong talent kansen geeft	8	dat ze mij helpen om nog verder te ontwikkelen en optredens regelt	coaching workshops en podiumplekken zouden ideaal zijn!	0	0

Vraag:	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat verwacht je als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe wint.	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doen?	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
EXPO	J/M							
Respondent 17	J	17	Ik vind het een goed initiatief, heb er een leuke dag door beleefd dus dat maakt het al goed. Maar ook dat het jongeren uitnodigt iets cultureels of kunstzinnigs te doen maakt het naar mijn mening "goed".	9	Dat het me informeert over wat er nu gaat komen waar wanneer ik moet zijn etc.	Als je wint met iets wat je zou kunnen exposeren is een expositieruimte voor je werk en misschien ook werken die je niet speciaal voor de kunstbende gemaakt hebt wel leuk. Coaching zou ook handig zijn en dan bedoel ik coaching bij hoe je je werk presenteerd, want gemaakt heb je het al.	Nee. Gratis boterhammen misschien.	Horen we nog iets van wat deze enquête opgeleverd heeft?
Respondent 18	M	15	Sfeer was leuk ;) omdat er mensen zijn vandie ook creatief zijn\r\n	8	Goede begeiding heb nog nooit gewonnen dus zou eigg niet goed weten.	Coaching of exporuite zodat ik goed voorbereid de finale ingaan	Nope :3	Nope ☺

Respondent 21	M	17	Ik vind het een goede manier om feedback te krijgen op mijn werken en nog beter te worden in wat ik doe. Die prijzen zijn ook wel een leuk extratje.	8	Dat ze me begeleiden naar de landelijke finale. En me niet alleen feedback geven op mijn kunstwerk, maar ook op de presentatie.	Ik zou het heel leuk vinden als mijn werk bezichtigd werd in een expositieruimte	Misschien is het een idee om inlever plekken te maken in andere steden/dorpen in Drenthe. Ik kom zelf uit Emmen, waar ook een coaching middag werd gehouden, en ik moest mijn werk inleveren in Assen, terwijl de voorronde in Meppel was. Misschien dat het mogelijk is om het bijvoorbeeld ook in CQ in Emmen in te leveren. Hier was ook een coaching middag.	
Respondent 37	M	16	Goeie organisatie die kinderen aanspoort hun dromen werkelijk te maken	8	Support voor een verdere toekomst	Allemaal	De dag van de voorronde is erg veel wachten voor de deelnemers, een tijdblok per categorie met daarna de prijsuitreiking lijkt me beter	Kunstbende is erg leerzaam voor me geweest.

Vraag:	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat verwacht je als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe wint?	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doen?	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
FASHION	J/M							
Respondent 6	M	14	Ik vind het echt super leuk, je kunt laten zien wat je kan! Je leert er ook nog enorm van en het is leuk om bij de andere audities te kijken.	9	Dat ze je helpen voorbereiden op de finale, gewoon uitleggen hoe het gaat en alles.	Coaching, die tips geeft over wat er beter kan en wat goed is.	Ja, misschien dat je tot 17 jaar mee kan doen. Het is anders een groot leeftijdsverschil met iemand van 13 of 14. Het is jammer dat de jury niet van te voren heeft gekeken naar de collectie, hoe het is elkaar was genaaid. Tijdens de show hebben ze niet alles gezien.	Verder vond ik het heel erg leuk, en coaching dagen hebben me erg geholpen. Dank jullie wel team Kunstbende.
Respondent 11	M	18	Ik vind het een hele mooie kans om te laten zien want je kunt en hulp te krijgen om beter te worden!	8	Dat ze me helpen mijn 'act' te verbeteren voor de finale	coaching, workshops en feedback van de jury	Ik vond het jammer dat de jury van fashion alleen positief commentaar had, ik had het ook graag geweten als ze nog verbeter punten hadden zodat ik daar aan kan werken voor de finale	Ik ben heel blij dat ik mee gedaan heb!
Respondent 25	M	15	Ik vind erg leuk, omdat je bij de kans krijgt om te laten zien wat je talenten zijn	8	Dat het alleen maar leuker zou worden	Coaching	Nee	
Respondent 37	M	16	Goeie organisatie die kinderen aanspoort hun dromen werkelijk te maken	8	Support voor een verdere toekomst	Allemaal	De dag van de voorronde is erg veel wachten voor de deelnemers, een tijdblok per categorie met daarna de prijsuitreiking lijkt me beter	Kunstbende is erg leerzaam voor me geweest.
Respondent 45	M	15	Ik vond het een hele leuke dag\r\n	7	Een goede begeleiding naar de finale, zelf werd ik 3e en ik vond dat ik al leuke prijzen kreeg en wem hebben ook een leuke workshop gekregen.	Goede begeleiding	Beter met de tijden, we moesten er sochtends heel vroeg zijn en waren pas heel laat klaar	Nee

Vraag:	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende ?	Wat verwacht je als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe ...	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doe...	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
FILM & ANIMATIE	J/M							
Respondent 9	M	16	Ik vond het erg leuk, alleen was het wel wat minder omdat ik heel lang moest wachten tot dat ik aan de beurt was en ik niet echt wist wat ik in de tussentijd moest doen.	7	Ik had helemaal niks verwacht omdat dit de eerste keer was dat ik meedeed dus meer voor het kijken meedeed dan voor het meedoen.	Ik zou graag coaching willen krijgen als ik win en dan samen met diegene een kijkje nemen in de professionele gedeelte van filmen	Iets meer informatie geven. Ik kwam met aan met alleen het adres, ik wist ook echt niet wat er zou gebeuren	
Respondent 20	J	16	Goed inciatief.	9	Veel coaching.	Workshops en hulp.	Nee, alles gaat goed!	Groetjes, Frank
Respondent 27	M	14	Een mooie kans om jongeren hun talent te laten zien en podiumervaring op te bouwen.	8	Een mooie bokaal en wat prijzen ;-)	Coaching en meer podiumplekken, je wilt niet voor niets.	Iets voor het lange wachten tussendoor	Volgend jaar doe ik weer mee voor de 4e keer! ;-)
Respondent 40	M	14	Ontzettend leuk en heel erg interessant	8	Dat ze je up-to-date houden met alle dingen enzo?	Coaching, podiumplekken en expositieruimte	Niet meer zo '\n' thema als dit jaar doen.....	De thema's zijn meestal best wel moeilijk, wat ik goed vindt, want daardoor moet je hard nadenken! Alleen baal ik echt heel erg van dit thema, het is gewoon... slecht
Respondent 41	J	15	Een Goed Initiatief maar soms hebben ze wel veel eisen. Deze eisen zijn alleen niet onlogisch.	8	Dat ze mij helpen en begeleiden zodat ik beter kan worden in het gene wat ik doe.	Coaching - Workshops - een plek waar ik mijn werk kan laten zien en kritiek kan krijgen van '\n'professionals\n'	Ik kan zo gauw niks verzinnen	

Vraag:	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat verwacht je van Kunstbende als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe wint?	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doen?	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
MUZIEK	J/M							
Respondent 7	J	15	vond het een zeer leuke ervaring , vooral omdat je van alle style\'s wat mee kreeg.	7	een stap verder , voor nog meer ervaring	vooral podium plekken. Heb zelf al veel coaching/workshops gehad.	De tijden dat je moet spelen iets van te voren op de site zetten! verder was alles super :)	bedankt voor de leuke ervaring.
Respondent 13	M	13	Heel erg leuk en leerzaam super om jezelf te laten zien en horen !\r\n	9	Dat ze menondersteunen naar een carrière	Coaching, optredens en workshops	Nee hoorr	Het was top en leuk om mee te maken. Ik ga volgend jaar zeker weer meedoen
Respondent 14	M	16	ik vind kunstbende geweldig ze zijn heel gezellig	9	een mega grote taart	workshops en podiumplekken	uhm nee	nee
Respondent 15	J	17	Ik vind het goed dat Kunstbende er zo is voor de deelnemers.	7	Een leuk prijzenpakket en iets van ondersteuning	podiumplek en coaching	nee.	Succes!
Respondent 23	M	16	leuk, hangt goeie sfeer waardoor je je heel erg thuis voelt. ook is alles heel goed geregeld	8	uh dat je natuurlijk doorgaat haha. dat je op de hoogte word gehouden en dan kunstbende je begeleid in je act hoe het beter kan worden..	podiumplekken en studio-opnames (muziek) omdat je je dan kan ontwikkelen en een beetje ervaring krijgt met optreden en voor een publiek staan..	ik vind dat mensen die niet door zijn (zoals ik) dat daar even mee gepraat word bijvoorbeeld. want nu ben je niet door en hoor je niks meer.. het zou leuk zijn als je wat feedback zou krijgen anders weet je nooit wat je goed of fout hebt gedaan... het zou leuk zijn als je wat feedback zou krijgen anders weet je nooit wat je goed of fout hebt gedaan...	
Respondent 27	M	14	Een mooie kans om jongeren hun talent te laten zien en podiumervaring op te bouwen.	8	Een mooie bokaal en wat prijzen ;-)	Coaching en meer podiumplekken, je wint niet voor niets.	iets voor het lange wachten tussendoor	Volgend jaar doe ik weer mee voor de 4e keer! ;-)

Respondent 28	M	14	heel leuk, er is niet veel in assen en omgeving te doen als je wilt zingen voor publiek. Daarom was ik heel blij toen ik er van hoorde!	10	Dat ik goed begeleid zal worden en meer van het zingen kunnen leren.	coaching zou voor mij heel belangrijk zijn. Ik heb altijd al graag willen horen wat ik goed doe en zou kunnen verbeteren en ik zou daar dus heel veel aan hebben.	Nee, behalve dat ze meer tips/tops zouden kunnen geven bij de voorrondes zelf	Ik heb bij kunstbende zingen super leuk en leerzaam gevonden! Het is jammer dat er voor mijn gevoel zo weinig met zingen gedaan kan worden in assen/vries en ik hoop dat daar iets veranderd aan kan worden!
Respondent 30	J	14	Goeie organisatie, die kinderen een toekomst wil geven	7	Dat ze alles voor je regelen, liedjes opnemen, optredens	Coaching, en optredens	Ik vind dat als je rapt, niet kan worden vergeleken met een zanger(es)	Nee.
Respondent 33	M	13	Ik vond het een leuke ervaring, omdat het toch stiekem wel spannend was de eerste keer toen ik mee deed, maar het was hartstikke gezellig en ook met de andere deelnemers! vooral achter het podium.	8	Ik heb echt geen flauw idee. Ik liet me verrassen.	Workshops, om je zelf nóg beter te maken in je ding.	ik vond het wel goed zo	Het lijkt me wel leuk om een keer met alle kunstbende\'s een bijeenkomst te houden
Respondent 36	M	19	Ontzettend leuk om gemotiveerd te raken voor de verschillende onderdelen, zoals muziek! Heel goed voor je ontwikkeling om iets zelf te produceren en dit ook op te voeren voor een publiek.	9	Contact over wat er verder staat te gebeuren.	Ik denk dat dit wel dekkend is.gewoon mooie kansen aanbieden om je talent te laten zien.	Nog meer reclame maken, het is bij vrij veel jongeren nog erg onbekend.	Goed dat het bestaat! :)
Respondent 44	J	16	Het is een geweldige dag, met veel leuke mensen.Ik vind het super dat wij allemaal via kunstbende beroemd kunnen worden.Het is altijd mooi om te zien/mee te doen.	10	Dat ik genoeg info krijg voor de finale, omdat ik dan in een drukke stad genaamd Amsterdam kom xD	Coaching en Podiumplekken	Nee, in mijn ogen is kunstbende elk jaar goed georganiseerd.	Jullie zijn toppers! Ga zo door! Het is en blijft leuk!

Vraag:	Ik ben een	Toen ik mee deed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat verwacht je als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe wint?	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doe...	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
TAAL	J/M							
Respondent 2	M	17	Ik vond het een hele leuke ervaring om mee te doen. De sfeer is goed, iedereen is enthousiast en je houdt er leuke contacten aan over. Een hele leerzame dag!	8	Dat ik ongeveer dezelfde dag zou hebben, maar dan in Amsterdam. Ik denk wel dat de spanning daar groter is, met meer aandacht, maar dat maakt het ook wel weer een grotere uitdaging.	Coaching. Een soort voorbereiding op wat ik kan verwachten.	Nee	Nee
Respondent 16	M	16	Ik vind het een leuk initiatief voor jong talent om zichzelf te laten zien.	7	Ik heb een voorronde gewonnen, maar ik hoefde eigenlijk niets behalve een leuke prijsje.	Niet perse iets, maar podiumplekken zou wel leuk zijn.	Toen ik door kunstbende op koninginnedag in assen mocht optreden had ik tot op de dag zelf er niets over gehoord, dus ik dacht dat het niet doorging.	Niets.
Respondent 26	M	18	Ik vind kunstbende een super goed initiatief, omdat jongeren zo hun talent kunnen laten zien en zich verder kunnen ontwikkelen.	9	Ik verwacht dan verdere coaching en dat je je verhaal overal mag laten zien en horen.	Ik zou dan wel workshops en coaching willen en dan ook plekken waar jij je verhaal kan laten zien en horen.	De dag van de voorronde duurde dit jaar erg lang, deze zou wat korter mogen. Door bijvoorbeeld eerder te beginnen.	Ga zo door!
Respondent 39	M	15	Ik vind het een hele leuke wedstrijd, waar je ervaring kan opdoen met wedstrijden en de kwaliteit van je eigen werk een beetje kan meten.	8	Dat je wat hulp krijgt om je voor te bereiden op de landelijke finale en dat het net zo gezellig is als de voorronde.	Ik zou behoefte hebben aan workshops die met mijn categorie te maken hebben en coaching om beter te worden in je talent/je voor te bereiden op de landelijke finale.	Nee, ik vind van niet. Ik vond het beide keren heel leuk en goed georganiseerd, alleen was het wel een beetje jammer dat de tweede keer geen activiteiten waren, zoals graffiti kunst maken, wat er de eerste keer dat ik meedeed er wel was.	Nee hoor :3

Respondent 43	M	16	Heel erg leuk, maar soms erg onoverzichtelijk.	7	Niet veel, ik doe alleen mee voor de podium ervaring en uit mijn comfort zone proberen te gaan.	Meer feedback over hoe ik schrijf (afgelopen jaar werd ik derde, maar ik heb geen feedback gekregen).	Feedback geven en verbeterpunten.	

Vraag:	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind jij van Kunstbende en waarom?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat verwacht je als je de voorronde zou winnen?	Waar zou je behoefte aan hebben als je de voorronde van Kunstbende Drenthe wint?	Is er in jouw ogen iets wat Kunstbende Drenthe anders zou moeten/kunnen doen?	Is er nog iets anders dat je graag kwijt wilt aan KBD?
THEATER & PERFORMANCE	J/M							
Respondent 1	J	16	Ik vind het super om je talenten te ontwikkelen	9	Dat er toch wel iets in mij zit haha	Coaching	Misschien de theater en performance ook in de grote zaal	Nee hoor
Respondent 5	M	17	Ik vind het erg leuk en leerzaam, je kunt laten zien aan wat je gewerkt hebt. Je krijgt ook ervaring met optreden voor een publiek en natuurlijk kritiek waar je aan kan werken!	8	Dat ze me alles duidelijk vertellen over de finale en misschien begeleiden wanneer nodig.	Coaching!	Techniek. Bij Theater bijvoorbeeld lichten uit wanneer afgesproken.	Vooraf NIET stoppen met Kunstbende organiseren! (:
Respondent 38	J	14	Ik vind het leuk, om je "talent" te gebruiken en dat te meten met anderen, bovendien zijn er leuke prijzen te winnen	7	Dat je naar de finale mag met je act of met een andere act, dat je in ieder geval je act nog kan aanpassen of veranderen	Meer begeleiding om je stuk nog beter te maken, meer opbouwende kritiek en meer hulp	Wij hebben bijvoorbeeld geen "eerste reactie van de jury" gehad, ik zou liever hebben dat als je dat bij 1 doet dat je dat dan bij iedereen doet. het was soms wat chaotisch. En je moet nogal lang wachten	Nee niets, ik denk dat alles hierboven al wel staat:)

Bijlage 9 Enquête uitslagen winnaars per categorie

In deze bijlage zijn de volledig ingevulde enquêtes van de winnaars te vinden. Ze zijn geclusterd per categorie dat dikgedrukt te zien is in de linker kolom.

DANS	Ik ben een	Toen ik mee deed was	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Anders, namelijk
Legenda	1 = Jongen					1 = Ja	
	2 = Meisje					2 = Nee	
						3 = Anders, namelijk	
Respondent 5	1	14	Leuk!	8	Ik had verwacht dat alleen teams uit Drenthe zouden meedoen. Nu bleken er teams van Overijssel mee te doen (zijn ook 1e en 2e geworden, beetje raar)\r\nVerder waren de lichten op het podium achterin niet goed uitgelicht (te donker)	1	
Respondent 6	2	14	Een geweldig iets, ze geven je de kans op om op z'on groot en mooi podium je passie te tonen aan het publiek.	9	Heel georganiseerd	1	
Respondent 20	2	16	Een mooie manier om je kunsten te tonen, ervaring op te doen in je categorie, ervaring op te doen met betrekking tot publiek bespelen etc.	8	een goede voorbereiding op de finale	3	door bezuinigingen geen training gehad

Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching,	Ja, omdat	Anders, namelijk	Coaching, omdat	Coaching, omdat	Workshop, omdat	Expositieruimte, omdat
		1 = Ja, omdat						
		2 = Nee, want						
		3 = Anders, namelijk						
Leuk om te horen dat er workshops komen.	7	1	het motiveert om door te gaan		0			0
Bedoeld U hiermee de prijzen zoals de dansworkshops? In dat geval, dit hebben we nog niet gehad.	8	1	ze zorgen ervoor dat alles duidelijk is. En ze hebben zo veel prijzen gegeven!		0			0
Dat de jury onpartijdig zou zijn en dat de jury geen neventaken zou vervullen, zoals én een groep coachen én diezelfde groep ook nog mogen jureren	2		de verkeerde muziek werd gedraaid en de jury was tevens coach/docent van één van de dansgroepen. De grote steden gaan er vaak met de eer vandoor.	zoals verwacht	7	2	1	1

Podiumplek, omdat	Podiumplek, omdat	Niks	Anders, namelijk	Anders, namelijk	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...	Ja, omdat
					1 = Ja, omdat	
					2 = Nee, want	
					3 = Anders, namelijk	
1	wij graag meer optredens willen doen	0	0		2	
0		0	1	Ik weet niet helemaal wat er met het natraject bedoeld word, ik heb nog geen workshops en dergelijke gevolgd, maar wel info over gehad	1	
1	0	3				

Nee, want	Anders, namelijk	Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren	Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
ik ben druk met school en dansen met het team om volgend jaar te winnen		nee	nee	We snappen nog steeds niet waarom teams van buiten Drenthe meededen. Zij waren goed maar moeten zij niet met Overijssel meedoen?
		Misschien ergens nog een kans om op te treden.	nee.	Het was een geweldige ervaring! Ik heb ervan geleerd en de mensen backstage zijn superaardig!!
	heb het ook erg druk met school	meer coaching, meer persoonlijke tijd, meer optredens, meer workshops	Coaching/les in verschillende dansstijlen, meer optredens	Jammer dat er zoveel bezuinigd is op kunstbende. de zaalhuur is omhooggeschoten van gratis naar 20,- en dat is nagenoeg onbetaalbaar wanneer je veel wilt trainen voor de volgende

DJ	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Ja
Legenda	1 = Jongen	1 = 12				1 = Ja	
	2 = Meisje	2 = 13				2 = Nee	
		3 = 14				3 = Anders, namelijk	
Respondent 12	1	19	Ik vind Kunstbende een goede organisatie om jong talent te ontdekken.	8	Ik had verwacht mij zelf te kunnen vergelijken met andere DJ\'S om zo te kunnen zien hoe \'goed\' ik daadwerkelijk was op dat moment	1	
Respondent 17	1	18	1	0	0	1	0

Nee	Anders, namelijk	Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of masterclass...	Ja, omdat	Nee, want
				1 = Ja, omdat		
				2 = Nee, want		
				3 = Anders, namelijk		
		Ik vind het een leerzaam traject. Ik heb veel kunnen leren tijdens de workshops en masterclasses	7	3		
0	0	Een goede organisatie om talentvolle jongeren te kunnen ontdekken	8	Ik had er weinig van verwacht omdat voor het eerst met een contest mee had gedaan. Ik wilde het wel eens zien hoe zou iets ging. Tijdens het aanmelden merkte ik dat er op dat moment al veel begeleiding was omdat ik mij had aangemeld en die scheen vol te zijn. Ik werd gebeld of ik in drenthe mee wilde doen en ik kreeg al voordat ik mee deed al veel persoonlijk contact met de organisatie	1	

Anders, namelijk	Coaching, omdat	Coaching, omdat	Workshop, omdat	Workshop, omdat	Expositieruimte, omdat	Niks
ja en nee, workshops en masterclasses waren prima, maar ik miste de coaching	1	coaching ook beloofd was, maar ik kon alleen met mijn vragen bij iemand terecht tijdens de workshops en masterclasses. Ik had een persoonlijke coach verwacht met wie je 2 of 3 keer kon afspreken zodat die gene je verder kon helpen.	0		0	
Een hele zenuwslopende dag waar bij de organisatie goed was om de spanning weg te nemen.	1		Goede leerzame workshops gekregen, veel mensen leren kennen, ik heb na 2 jaar zelfs nog contact met DJ's die toen mee hadden gedaan	8	1	1

Anders, namelijk	Anders, namelijk	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...	Anders, namelijk	Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (de...	Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe m...	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
		1 = Ja, omdat				
		2 = Nee, want				
		3 = Anders, namelijk				
0		3	ja en nee. ik woon zelf in Arnhem nu en ik zou het alleen doen tegen een reiskosten vergoeden en als het niet al te veel tijd in beslag	Coaching om je nog beter voor te kunnen bereiden voor de komende rondes	Ik zou het zo niet weten	Kunstbende is een super initiatief, maar probeer alleen meer op de beloofde coaching te letten. Verder is het helemaal prima
Persoonlijke coaching, er was namelijk alleen maar coaching met de top 3	3		Als ik mijn reiskosten vergoedt zou kunnen krijgen omdat ik vanuit Arnhem kom	Ik zou 1 op 1 coaching geven in plaats van met de top 3	Nee	Ga vooral zo door! Ik volg het nog af en toe en ik vind de kwaliteit van de acts heel erg hoog!

EXPO	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Ja	Nee	Anders, namelijk
Legenda	1 = Jongen	1 = 12				1 = Ja			
	2 = Meisje	2 = 13				2 = Nee			
		3 = 14				3 = Anders, namelijk			
Respondent 7	2	15	ik vind het leuk dat het er is.	8	dat het heel gezellig is	1			
Respondent 8	2	15	Een creatieve ontplooiing voor jongeren.	8	Dat dat concurrentie niet heel hoog zou zijn.	2		de concurrentie was best wel heel hoog	
Respondent 15	2	16	Een geweldige organisatie die jongeren stimuleert en samen brengt.	8	Toen ik voor de eerste keer meedeed had ik geen idee, vooral omdat ik bijna niet durfte.	2		ik had nooit gedacht dat ik in de prijzen zou vallen!	

Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of	Ja, omdat	Coaching, omdat	Coaching, omdat	Niks	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...	Ja, omdat
		1 = Ja, omdat					1 = Ja, omdat	
		2 = Nee, want					2 = Nee, want	
		3 = Anders, namelijk					3 = Anders, namelijk	
ik vind het goed dat we nog verder worden geholpen met expo's en z...	8	1	we leuke prijzen hebben gekregen	0		1	2	
Kunstbende doet er alles aan om je actief te houden in je kunstdiscipline.	7	1	ik, tevens als oud-winnaar van 2013, nu nog dingen krijg aangeboden.	0		1	2	
leuk, actiever dan het landelijk natraject.	6	1	buitenweekend was geweldig!	1	ik had op die leeftijd niet de moed om erom te vragen, maar ik denk achteraf dat het heel waardevol had kunnen zijn.	0	2	

Nee, want	Anders, namelijk	Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (de...	Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe m...	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
ik denk dat is zelf weer mee ge doen		ik zou de hele tijd dat de voorrondes zijn iets verkorten wand het duurde best lang	nee ik heb nergens behoefte aan	ik vind het super leuk dat dit er is !!
ik heb veel te weinig tijd vrees ik (ook al zou het me wel heel leuk lijken)		Ik weet even niks (maar dat is ook omdat ik deze enquête heel vluchtig aan het invullen ben).	Nee	Nee hoor
ik nu zelf bezig met een creatieve opleiding die ongelooflijk veel tijd kost en niet in de buurt is.		-	-	-

FASHION	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Ja
Legenda	1 = Jongen					1 = Ja	
	2 = Meisje					2 = Nee	
						3 = Anders, namelijk	
Respondent 21	2	18	Ik vind het een hele gave ervaring! En een hele goede manier om alvast een kijkje te kunnen nemen in het vak van een ontwerper	8	Een hele leerzame dag, waarop je echt kunt laten zien wat je kunt en er feedback op krijgen.	1	

Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of	Ja, omdat
		1 = Ja, omdat	
		2 = Nee, want	
		3 = Anders, namelijk	
Ik vind het heel belangrijk en leuk dat er een natraject is! Ik weet nog niet precies wat het natraject inhoud, maar ik zou het heel gaaf vinden als de lessen van de ontwerpers Mildred & George door gaan!	8	1	ik veel meer cursussen heb gekregen dan ik van tevoren had verwacht. Ik ben erg blij dat ik deze kansen om meer bij te leren over dit vak heb gekregen!

Coaching, omdat	Coaching, omdat	Workshop, omdat	Workshop, omdat	Anders, namelijk	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...	Ja, omdat
					1 = Ja, omdat	
					2 = Nee, want	
					3 = Anders, namelijk	
1		1	ik altijd wel meer zou willen leren! Maar ik heb al erg veel cursussen gekregen, dus ik ben heel tevreden.		1	ik het een heel leuk team vind, als ik ergens mee kan helpen zou ik dat graag willen doen

Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (de...	Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe m...	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
Een soort nabespreking van de show, meer houvast aan de coach/ ontwerper. Lessen in hoe je nog beter kan worden, nabespreking met de jury	Nabespreken met de jury, lessen van een ontwerper (staan al op de planning)	Ik vind het een hele gave ervaring om alvast te kunnen kijken of dit vak iets voor jou is! Jullie geven elke deelnemer echt het gevoel dat ze iemand zijn en dat ze iets kunnen. Jullie hebben altijd heel erg open gestaan voor vragen! Als ik bij wijze van spreke zaterdag nacht met een vraag zou komen, zouden jullie me ook helpen. Heel veel complimenten daarvoor! Ik heb er heel veel van geleerd om mee te doen.

FILM & ANIMATIE	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Ja	Nee
Legenda	1 = Jongen					1 = Ja		
	2 = Meisje					2 = Nee		
						3 = Anders, namelijk		
Respondent 2	1	17	Ik vind het een geweldige kans om je creativiteit te uiten en te laten zien wat je kan.	7	Professionele feedback en kennismaken met leuke mensen.	1		
Respondent 14	1	18	Ik vind Kunstbende een heel mooi initiatief om jonge talenten uit te dagen.	9	Ik had eigenlijk geen verwachtingen. Ik ging er blanco in.	1		

Anders, namelijk	Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of	Ja, omdat	Niks	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...	Anders, namelijk	Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (de...
			1 = Ja, omdat			1 = Ja, omdat		
			2 = Nee, want			2 = Nee, want		
			3 = Anders, namelijk			3 = Anders, namelijk		
	Leuk dat kunstbenden met je in contact blijft!	7	1		1	3	ik wil eerst weten wat dat inhoud ;)	Eigenlijk vind ik het goed gedaan op de manier waarop het nu is.
	Dat was leuk, ik heb verschillende workshops gekregen. Ik voelde me serieus genomen als jonge maker en dat motiveerde.	7	1	Kan altijd meer, maar ik was blij met de workshops die ik kreeg.	1	3	ik zou het wel willen maar woon niet meer in Drenthe.	Nog een (paar) extra workshops. Als jonge maker wil je altijd meer leren!

Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe m...	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
Nee :)	Kunstbende is Awesome! :D
Als kandidaat en winnaar Film&Animatie had ik naast de workshop ook graag een dagje meegelopen op een echte filmset! :)	Toen ik 18 was heb ik de voorronde van Film&Animatie gewonnen. En nu ben ik al een jaar geleden afgestudeerd als cameraman/filmmaker en heb ik er mijn beroep van kunnen maken! Kunstbende heeft

MUZIEK	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Ja	Nee
Legenda	1 = Jongen					1 = Ja		
	2 = Meisje					2 = Nee		
						3 = Anders, namelijk		
Respondent 1	2	16	Ik vind Kunstbende een geweldige kans voor jongeren om hun talent naar voren te brengen. Het is erg leuk om aan mee te doen en een grote eer om te winnen. Het is ook leuk dat er meerdere categorieën zijn, zodat je ook wat meekrijgt van andere kunst	9	Ik wist niet zo goed wat ik kon verwachten, ik had verwacht dat er heel veel mensen zouden zijn en dat het een leuke dag zou worden, en een beetje spannend natuurlijk	1		
Respondent 9	2	15	Leuk dat het er is, leuke manier om talent te bevorderen!	8	Dat het leerzaam en leuk zou zijn.	1		

Anders, namelijk	Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of	Ja, omdat	Workshop, omdat	Workshop, omdat	Niks	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...	Ja, omdat	Nee, want
			1 = Ja, omdat					1 = Ja, omdat		
			2 = Nee, want					2 = Nee, want		
			3 = Anders, namelijk					3 = Anders, namelijk		
	Erg goed, je wordt constant op de hoogte gehouden, krijgt duidelijke uitleg en wordt zeer goed begeleid.	9	1	ik ineens de kans krijg om heel veel op te treden en veel ervaring op te doen.	0		1	3		
	Prima. Er waren veel opties om dingen te doen verder. Goed geregeld.	7	1	er mij nog vaak dingen zijn aangeboden te doen.	1	ik dat leuk had gevonden. Maar dit is me niet aangeboden.	0	2		te veel tijd. Druk.

Anders, namelijk	Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (de...	Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe m...	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
Ik weet niet wat het inhoud, maar ik ben altijd bereid te helpen! Ik kan alleen niet zeggen of ik er tijd voor heb,	Ik moest nu meerdere keren een kleine bio over mezelf schrijven en een foto insturen, en volgens mij is dit nogal dubbel. Dus misschien dat alles op één centrale plek wordt opgeslagen zodat iedereen maar één stukje en één foto in hoeft te sturen die overal voor gebruikt wordt	-	Jullie zijn top(:
	Meer workshops.	-	bentemarieke@gmail.com

TAAL	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Ja	Nee
Legenda	1 =					1 = Ja		
	2 =					2 = Nee		
						3 = Anders, namelijk		
Respondent 4	2	18	Ik vind Kunstbende een geweldig initiatief voor jongeren met talent. Die ze via Kunstbende kunnen laten zien.	8	Ik verwachtte een gezellige voorronde met super veel talent.	1		
Respondent 8	2	15	Een creatieve ontplooiing voor jongeren.	8	Dat dat concurrentie niet heel hoog zou zijn.	2		de concurrentie was best wel hoog
Respondent 10	2	16	Een leuk initiatief om jong talent een kans te geven om zichzelf te laten zien.	7	Ik wist niet wat ik kon verwachten.	1		ik kreeg goede begeleiding, en alles was duidelijk.
Respondent 13	2	15	Een super tof initiatief om jongeren enthousiast te maken voor kunst. Er hangt altijd een goede sfeer en is enorm motiverend om door te gaan met kunstzinnige dingen.	8	Ik had me er eigenlijk niet echt iets bij voorgesteld. Ik denk ook niet dat dat voor de eerste keer voor mij had gekund, het is namelijk iets enorm anders dan dat je in je normale leven gewend bent.	1		

Anders, namelijk	Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of	Ja, omdat	Nee, want	Workshop, omdat	Workshop, omdat	Podium plek, omdat
			1 = Ja, omdat					
			2 = Nee, want					
			3 = Anders, namelijk					
	Ik vind het wel goed. Ook na de voorronde zijn er verschillende dingen waar je aan mee kunt doen.	7	1	er verschillende dingen zijn aangeboden		0		0
	Kunstbende doet er alles aan om je actief te houden in je kunstdiscipline.	7	1	ik, tevens als oud-winnaar van 2013, nu nog dingen krijg aangeboden.		0		0
	Ik werd derde, en kreeg dus eigenlijk de kans om op te treden. Maar door veel mis communicatie heb ik nooit kunnen optreden.	4	2		ik heb nergens tijd voor gehad omdat ik pas erg laat dingen te horen kreeg.	0		1
	Bepaalde prijzen die ik heb gewonnen vond ik heel erg tof. zo had ik een workshop bij PeerGrouP gewonnen en daar zit ik nu door die workshop al 2 jaar bij, alleen dan bij de jongerengroep.	8	2		aan de ene kant vond ik de workshops wel heel tof, maar het is niet zo dat ik door de workshops verder ben gekomen in de discipline waarin ik meedeed.	1	Je daar heel veel van kan leren	0

Podiumplek, omdat	Niks	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...	Nee, want	Anders, namelijk	Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (de...	Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
		1 = Ja, omdat					
		2 = Nee, want					
		3 = Anders, namelijk					
	1	3		Misschien als ik er tijd voor heb.	Uhm geen idee eigenlijk.	Niet dat ik zo weet.	Kunstbende Rocks!!!
	1	2	ik heb veel te weinig tijd vrees ik (ook al zou het me wel heel leuk lijken)		Ik weet even niks (maar dat is ook omdat ik deze enquête heel vluchtig aan het invullen ben).	Nee	Nee hoor
ik veel podium ervaring probeer op te bouwen.	0	2	het lijkt me leuk, maar ik heb aankomend jaar examen Havo en dus weinig tot geen tijd.		Meer podium tijd voor 2de en 3de plaats.	-	Ik heb die dag heel veel plezier gehad, en ik zou zo weer mee willen doen (als ik niet te oud was geweest)
	0	3		ik wil wel, maar ik zou wel moeten kijken of ik genoeg tijd heb. En als ik al mee zou helpen bij een bepaalde discipline, zou ik dat nu veel liever bij theater dan taal doen.	Meer workshops aanbieden.		Ga vooral door met jonge mensen zo motiveren.

THEATER & PERFORMANCE	Ik ben een	Toen ik meedeed was ik	Wat vind je van Kunstbende?	Welk cijfer geef je aan Kunstbende ?	Wat had je verwacht van de voorronde van Kunstbende Drenthe?	Heeft de voorronde van Kunstbende Drenthe je gegeven wat je verwachtte?	Ja
Legenda	1 = Jongen					1 = Ja	
	2 = Meisje					2 = Nee	
						3 = Anders, namelijk	
Respondent 3	2	15	Een goede manier om jong talent een kans te geven.	7	Ik had geen speshefieke verwachtingen de eerste keer. Ik liet me verassen. Het jaar dat ik won was niet het eerste jaar dat ik meedeed.	1	
Respondent 8	2	15	Een creatieve ontplooiing voor jongeren.	8	Dat dat concurrentie niet heel hoog zou zijn.	2	
Respondent 11	2	18	Super toffe organisatie	10	Ik had al een keer meegedaan in 2009, in de 2010 was het podium voor Theater en Performance kleiner maar de sfeer was er niet minder om.	1	

Nee	Anders, namelijk	Wat vind/vond je van het natraject van Kunstbende Drenthe?	Welk cijfer geef je het natraject van Kunstbende Drenthe?	Vind je dat Kunstbende Drenthe genoeg coaching, workshops en/of	Ja, omdat	Nee, want
				1 = Ja, omdat		
				2 = Nee, want		
				3 = Anders, namelijk		
		Ik heb er weinig van gehoord en niet zoveel gedaan.	5	2		Ik heb er niet meer veel van gehoord nadat we hadden gewonnen
de concurrentie was best wel heel hoog		Kunstbende doet er alles aan om je actief te houden in je kunstdiscipline.	7	1	ik, tevens als oud-winnaar van 2013, nu nog dingen krijg	
		Buiten het project met Peergroup (drie dagen werken aan theater/muziek/dans/beeldend werk ect. in een omgeving) hebben we de beloofde prijzen nooit gekregen.	5	3		

Anders, namelijk	Coaching, omdat	Coaching, omdat	Workshop, omdat	Workshop, omdat	Niks	Anders, namelijk	Anders, namelijk	Zou je Kunstbende Drenthe willen helpen in het voortraject van het nieuwe s...
								1 = Ja, omdat
								2 = Nee, want
								3 = Anders, namelijk
	1	Dit leek mij een redelijke en goede prijs.	1	Dit leek mij een redelijke en goede prijs.	0	0		2
	0		0		1	0		2
niet ontvangen alleen voor de voorronde ontvangen	0		0		0	1	beloofde prijzen	3

Nee, want	Anders, namelijk	Als je iets mocht veranderen, toevoegen of verbeteren aan het natraject (de...	Is er nog iets anders waar je behoefte aan hebt vanuit Kunstbende Drenthe m...	Is er nog iets wat je kwijt wilt aan Kunstbende Drenthe? Dit kan van alles ...
Ik heb het de laatste tijd erg druk		Meer coaching en eventueel workshops.	Ik kan me op dit moment niks bedenken,	Ik heb erg veel plezier gehad dankzij Kunstbende en ik vind dat ze zorgen voor goede kansen om jezelf te laten zien en ervaring op te doen.
ik heb veel te weinig tijd vrees ik (ook al zou het me wel heel leuk lijken)		Ik weet even niks (maar dat is ook omdat ik deze enquête heel vluchtig aan het invullen ben).	Nee	Nee hoor
	indien hier tijd voor is zal ik dat graag doen. Sluit namelijk goed aan op mijn opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	Ik zou de theater en performance mensen ook laten optreden op het bevrijdingsfestival en niet iedereen behalve hen.	mischien is coaching van oud leden leuk.	Kunstbende Drenthe jullie zijn super! Alleen ik vind dat er in de categorie theater en performance toch vaak weer verteltehater dingen binnen of cabaret. Eigenlijk zit er nooit iemand in jury die echt een theater en performance iemand is die op de grenzen voortbeweegt tussen dans, muziek, theater en performance... Volgens mij hadden jullie vroeger een categorie waarin dat beter paste/kon: panfluit dacht ik. Verder zijn jullie een top organisatie

Respondent 16	2	18	Kunstbende is een goed initiatief. Het geeft jongeren die zichzelf willen ontwikkelen op het gebied van kunst en cultuur de kans om hun creaties te laten zien aan een groter publiek.	8	Ik heb twee keer meegedaan. Ik kende de presentator van Kunstbende Drenthe en die had mij al het één en ander verteld hoe het er aan toe gaat. Ik had vooral verwacht dat ik aan een klein "publiekje" mocht laten zien wat ik en mijn medespelers hadden gemaakt. Maar dit "publiekje" bleek veel groter te zijn. Zo'n enthousiaste dag waar je	1	
Respondent 18	2	18	Ik vind Kunstbende een mooie manier om je te stimuleren om iets te maken, en dit te laten zien voor een publiek.	8	De kans om mezelf te ontwikkelen.	2	Ik had meer verwacht van die ontwikkeling. Ik had verwacht dat Kunstbende me hierin meer zou steunen.
Respondent 19	2	18	Leuk omdat het een werkplek is waar je je talent kan laten zien	7	hetzelfde als wat ik dacht	1	ik verwachte het wedstrijdelement en dat was het voor mij ook

		Het natraject van Kunstende vond ik minder goed geregeld. Je krijgt allerlei workshops aangeboden wat erg gaaf is, zeker om je verder te ontwikkelen op het gebied van theater. Maar de mensen die de workshops zouden geven hebben nooit contact met ons opgenomen. Daarnaast kregen we wel de kans om op het bevrijdingsfestival in de Kunstbendetent onze act op te voeren, maar helaas speelde ik deze dag al. Ik vind het leuk dat Kunstbende je de kans geeft om je act vaker op te voeren, maar het voelt voor mij als de grote Kunstbendeshow i.p.v.	6	3		
Dat ik de kansen zou krijgen om mij verder te ontwikkelen op het gebied van Theater.	2	Ik heb niks vernomen van een natraject	3	2		1
		ongeveer hetzelfde als de voorronde alleen dan groten	1			

Ze bieden heel veel coaching aan. Alleen de workshops en masterclasses heb ik dus niet gedaan.	0		1	de mensen die de workshops gaven geen contact met ons opnamen.	0	0		3
-	0	0	0	0				
Niet heel goed want we hadden bijvoorbeeld een workshop bij de peergroup gewonnen maar die hebben we nooit gehad. Maar kunstbende Drenthe wilde ons wel verder helpen bij onze act dat vond ik wel goed.	6	2		1	2			

	ik zou wel willen. Maar qua tijd weet ik niet of ik waardevol zou kunnen zijn. Eén dag jureren zou bijvoorbeeld prima kunnen.	Dat de workshops die je wint ook daadwerkelijk worden georganiseerd. Daarnaast heb ik een gesprek met Kunstbende gehad en veel punten aangegeven waarin ik mij verder zou willen ontwikkelen. Maar ik weet niet of Kunstbende daar verder iets mee gedaan heeft na het gesprek.	-	Het is een heel mooi initiatief. Ik heb altijd met veel plezier meegedaan, er moet alleen de laatste puntjes op de i gezet worden :)
	ik weet niet of ik hier veel tijd voor heb. Ik doe op dit moment zelf ook audities voor de toneelschool.	De workshops die we zouden krijgen hebben we nooit gekregen. Ook de gesprekken met de coaching en de eventuele workshops die hieruit zouden voortvloeien zijn er nooit gekomen.	Breng de deelnemers in contact met theatergroepen o.i.d. Waar zij vaker in de week met hun talent kunnen werken. Zodat ze ontdekken wat ze willen met bijvoorbeeld theater.	Ik vind Kunstbende een ontzettend goed initiatief.
-	zit op de toneelschool en ben daar heel druk mij. Misschien later lijkt het me wel leuk.	Ik zou een echte professional inhuren en die naar jullie act laten kijken en tips geven.		